

Kommunledningskontoret

Handläggare:
Lars Niska

Anmälningsärenden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** med godkännande lägga förteckning över anmälningsärenden 16 september – 14 oktober 2021 till protokollet.

Sammanfattning

Anmälda ärenden till kommunstyrelsen perioden 16 september till och med 14 oktober 2021:

1. PM Statusuppdatering gällande luktutredningar och luktåtgärdsutredning
2. Protokoll och bilagor Funktionsrättsrådet 2021-09-03
3. Protokoll och bilagor Miljömålsrådet 2021-09-09
4. Protokoll från centrala samverkansgruppen 2021-09-15
5. Minnesanteckningar från central skyddskommitté 2021-09-15
6. Minnesanteckningar och bilagor Upphandlingsrådet 2021-10-01

Datum

1 juli 2021

Handläggare

Sofie Boman

Diarienummer

UVA-2021-00808

PM - Statusuppdatering gällande luktutredningar och luktåtgärdsutredning för Kungsängsverket i enlighet med lokaliseringsutredningens förslag till fortsatt arbete (dnr 2018-0310)

Bakgrund

I samband med lokaliseringsutredningen för Kungsängsverket (2019-05-28) har Uppsala Vattens styrelse beslutat att vidta åtgärder i enlighet med rapportens förslag till fortsatt arbete (dnr 2018-0310).

Det fortsatta arbetet omfattar att:

- ta fram rutin för luktutredningar,
- ta fram en förnyad luktutredning samt
- genomföra en luktåtgärdsutredning.

Status

Rutin för luktutredningar

Det pågår ett arbete med att ta fram en rutin för hur luktutredningar ska genomföras. Luktutredningarna utförs gemensamt för Kungsängsverket och Kungsängens gård och baseras på analysresultat från luktprovtagningar samt beräkningar som visar hur lukten sprids i omgivningen. Förslaget är att ta fram nya luktutredningar var tredje år med luktprovtagning varje år som underlag till utredningen. På så sätt fångas variationer och eventuella förändringar i verksamheten upp. Resultaten från varje förnyad utredning föreslås presenteras för Uppsala Vattens ledningsgrupp och styrelse samt rapporteras till kommunstyrelsen tillsammans med slutsatser för verksamheten och stadsutvecklingen. Rutinen planeras färdigställas hösten 2021.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Postadress
Uppsala Vatten
Box 1444
751 44 Uppsala

Kundtjänst
Telefon: 018-727 94 00
kundtjanst@uppsalavatten.se
Fax: 018-727 94 10

Webbplats
www.uppsalavatten.se

Organisationsnummer
556025-0051

Förnyad luktutredning

En förnyad luktutredning genomfördes 2019 för Kungsängsverket och biogasanläggningen Kungsängens gård. I utredningen undersöktes luktspridning från två olika scenarion, ett motsvarande normaldrift och ett motsvarande aktiviteter som ger upphov till ökad lukt, till exempel underhållsarbete eller slamutlastning. Resultaten visade att lukt i kännbara halter når delen av bostadsområdet Industristaden närmast Kungsängsesplanaden även vid normaldrift, men att halten beräknas vara så låg att det kan vara svårt att identifiera källan. Vid aktiviteter som ger upphov till starkare lukt var spridningen större och lukten mer påtaglig i större delar av Industristaden.

Luktåtgärdsutredning

Förfrågningsunderlag för luktåtgärdsutredning för Kungsängsverket är under framtagande. Förfrågningsunderlaget är tänkt att gå ut i september.

Bilagor

Uppsalas framtida avloppsförsörjning

Rapport – Sammanfattning, slutsatser och rekommendationer

Uppsalas framtida avloppsförsörjning – system och lokalisering

Missiv/Förslag till beslut

Luktutredning Uppsala Vatten

Modellering och spridningsberäkningar av lukt från Kungsängsverket och Uppsala Vattens biogasanläggning (Sweco, 2020)

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid:	Teams, 13.00-16.00
Närvarande ledamöter:	Helena Hedman Skoglund (KS/UBN), ordförande Fredrik Larsson (Funktionsrätt Uppsala kommun), vice ordförande Astrid Mäkitalo (Funktionsrätt Uppsala kommun) Birgitta Anér (Funktionsrätt Uppsala kommun) 13:00-15:10 Bo Östen Svensson (Funktionsrätt Uppsala kommun) Finn Hedman (Funktionsrätt Uppsala kommun) Gunilla Ekholm (Funktionsrätt Uppsala kommun) Hans Richter (Funktionsrätt Uppsala kommun) Kerstin Angeldahl (Funktionsrätt Uppsala kommun) Marielle Sandstedt (Funktionsrätt Uppsala kommun) Pia Ek (Funktionsrätt Uppsala kommun) Kristina Solid (PBN) Lars-Håkan Andersson (OSN) Madeleine Andersson (KS) Mikael Eriksson (IFN) Per Eric Rosén (GSN)
Övriga deltagare:	Nina Klinge-Nygård, hållbarhetsavdelningen, kommunledningskontoret Åsa Tingström, sekreterare, kommunledningskontoret Jeanette Nordin, brukarombud, omsorgsförvaltningen Michael Jestin, ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun
Deltagare från UBN 13.00-15:15	Jim Andersson (SD), UBN Ulrik Wärnsberg (S), UBN
Föredragande tjänstepersoner 13:00-15:15:	Lisa Skiöld, Barnombudet i Uppsala län Susana Olsson Casas, Erik Ojala, Daniel Eskilson, Barbara Kowalska och Birgit Mikaelsson, Utbildningsförvaltningen Uppsala kommun Jesper Djupström, staben för fastighet, Uppsala kommun
Utses att justera:	Finn Hedman
Justeringens plats och datum:	Stationsgatan 12 den 15 september 2021
Underskrifter: Helena Hedman Skoglund, ordförande Finn Hedman, justerare Åsa Tingström, sekreterare

§ 20. Mötet öppnas

§ 21. Val av justeringsperson samt datum och plats för justering

Uppsala kommuns funktionsrättsråd beslutar

- **att** utse Finn Hedman till justerare, samt
- **att** justering sker den 15 september på Stationsgatan 12, receptionen

§ 22. Fastställande av föredragningslista samt föregående protokoll

Uppsala kommuns funktionsrättsråd beslutar

- **att** föredragningslistan fastställs, samt
- **att** föregående protokoll läggs till handlingarna

§ 23. Funktionsrätt i skolan

1. Inledning

Föredragande: Helena Hedman Skoglund, ordförande för Uppsala kommuns funktionsrättsråd hälsar välkommen och inleder om funktionsrätt i skolan.

2. Utbildningsförvaltningen, Uppsala kommun

Föredragande: Susana Olsson Casas, utbildningsdirektör, Erik Ojala, chef kommunal grundskola, Barbara Kowalska, områdeschef grundskolan, Birgit Mikaelsson, enhetschef Barn- och elevhälsan samt Daniel Eskilsson, biträdande utbildningsdirektör och tillförordnad avdelningschef för Barn- och elevhälsa

Föredragningar hölls om grundskolans arbete med att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd, Barn- och elevhälsans pågående arbete och utvecklingsinsatser samt om Forum för dialog och kontakt för att skapa delaktighet och påverkansmöjligheter. Presentationsbilderna återfinns i **Bilaga 1**.

I samband med att centrala satsningar för grundskolan presenterades ställdes frågan varför modellen för inkluderande beteendestöd heter IBIS eftersom det lätt kan förväxlas med Individens behov i centrum, IBIC, ett arbetssätt som kan användas inom omsorgsnämndens verksamhet för att beskriva resurser, behov och mål för personer med funktionsnedsättning. Utbildningsförvaltningen svarar att namnet valdes utifrån en omröstning om vad projektet skulle heta.

Frågan ställdes också hur barn och föräldrars åsikter inhämtats inför beslutet att skapa särskilda undervisningsgrupper (nivå 4) för att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd på rätt sätt. Från funktionsrättsrörelsens håll framförs att beslutet uppfattats som överraskande. Utbildningsförvaltningen meddelar att ingen övergripande inhämtning gjorts, men att beslutet fattats utifrån att föräldrar kontaktat kommunen och behovet har även identifierats i tidigare dialoger. En önskan framförs om att kommunen i större utsträckning kan inhämta åsikter och kunskap direkt från barn och föräldrarna om hur utmaningar kan underlättas och arbeta mer gemensamt med familjerna. Utbildningsförvaltningen arbetar med att utveckla strukturer för mer inflytande och delaktighet.

En annan fråga som lyftes gällde begreppet neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF, och om barn med tvångssyndrom (OCD) innefattas i kommunens definition av detta. Det upplevs att mer fokus läggs på diagnoser som Autismspektrumtillstånd (AST), ADHD och Tourettes syndrom trots att en stor del av befolkningen har OCD. Åsikter framfördes också om att frågan om allergiförebyggande arbete negligeras och att arbete och åtgärder kring detta är obefintliga. Utbildningsförvaltningen svarar att arbete pågår inom många områden kopplat till allergi, exempelvis gällande städrutiner. Dagens presentation fokuserar dock inte på specifika funktionsnedsättningar. Fokus är att alla barn ska få det stöd de har rätt till, inte att dela in barn i olika grupper. Generellt används begreppet barn i behov av extraordinärt stöd. Ofta finns en samsjuklighet och ett barn kan ha flera olika diagnoser. Det fokus som riktats på NPF beror på att skolorna har svårare att hantera det. Utbildningsförvaltningen försäkrar att barn med OCD inte ska glömmas bort. Det påpekas också att insatser som görs för barn som har behov av stöd även gagnar alla elever. Förvaltningen understryker också att skolan enligt miljöbalken ska säkerställa barn och elevers hälsa. Den medicinska elevhälsan och uppmärksammande av allergier är en del av det arbetet.

Frågan ställs om det finns någon siffra på hur många elever som har behov av särskilt stöd. Runt 120 elever deltar i centrala särskilda undervisningsgrupper. Hälften av grundskolorna, ca 30 har särskilda grupper på skolan med 5–20 elever i varje grupp. Det bör bli 600 - 700 elever av sammanlagt 23 000. Det är svårt att ge en exakt siffra. Behovet kartlades inför förarbetet till att införa stödet i nivå 4. Särskilt stöd är dock mer än särskilda undervisningsgrupper. Dels finns ett grundstöd till pedagoger och på lektioner. Det kan också röra sig om extra material, anpassning av undervisning, extra personal och andra grupper. Särskild undervisningsgrupp är den yttersta åtgärden. Det finns ingen central sammanställning av allt stöd.

En problematik som uppmärksammades under diskussionen om forum för dialog är ett glapp som upplevs mellan gymnasiesärskolan och daglig verksamhet, särskilt gällande åtgärder inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Det finns en upplevelse av frustration över detta glapp och ett mer öppet samarbete i handläggningen efterfrågas. Förvaltningen tar vidare frågan inom gymnasieorganisationen och ser det även som en möjlig discussionsfråga inom dialogforumet för särskolan.

Frågor ställs också om vad skillnaden är mellan brukar- och intresseföreningar och barn i behov, och om inte många av brukarföreningarna också är föräldraföreningar. Det påpekas också att det finns en föräldraförening som heter just Barn i behov. Dialogforumet barn i behov är tänkt att ha en bredare förankring och inbjudan är öppen för alla föräldraföreningar som är intresserade. Inbjudan har gått ut brett, bland annat via Funktionsrätt Uppsala kommun och Attention, men förvaltningen tar gärna emot tips och hjälp att sprida inbjudan. Under mötet tipsar Birgitta Anér om föreningen Autism och Aspbergerföreningen i Uppsala län och Sofie Sander som potentiella kontakter.

Brukarombudet ställer frågan om vilka utmaningar förvaltningen ser och hur föreningarna kan vara med och utveckla lösningar. Samverkan mellan myndigheter och förvaltningar, att hindra frågor från att falla mellan stolarna både inom kommunen och mellan kommun och region, ses som en stor utmaning. Att samverka bättre är ett arbete där föreningarna kan bidra. Det finns ett uppdrag att arbeta med detta som ligger på socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. Frågan kommer att tas med till de olika dialogforumen. Förhoppningen är att forumen ska kunna användas som remissinstans och för att få inspel inom processerna.

3. Staben för fastighet, Uppsala kommun

Föredragande: Jesper Djupström, stabschef

Jesper Djupström presenterar stabens uppdrag, hur den arbetar med ett funktionsprogram och hur dess processer ser ut, presentationsbilderna finns i **Bilaga 2**.

En fråga som lyfts till diskussionen är storleken på skolgårdar, främst i innerstaden där Uppsala kommun kräver mindre ytor än i övriga kommunen. Frågan är en utmaning. En annan utmaning är storleken på skolorna. Många föräldrar och familjer inom Funktionsrätt Uppsala kommuns målgrupper söker sig till friskolorna för att få ett mindre sammanhang. Många av de skolor kommunen bygger nu är stora skolor för många elever. Bekymret är välkänt och grundar sig i tillgången på mark. Små enheter kräver mer resurser för projektkostnader i jämförelse med större projekt. Istället arbetar staben med hemvister och att skapa mindre sammanhang inom stora skolor. Å ena sidan kan en ingång till skolan vara en viktig säkerhetsaspekt, men för vissa målgrupper är en stor ingång ett hinder. I nya skolor som byggs planeras ingångar från olika väderstreck för att möjliggöra olika skolvägar beroende på behov. Fastighetsstaben konstaterar att förbättringar av undervisningsmiljön som exempelvis lugn miljö, dämpad belysning när dagen börjar, att välkomnas av en yta som beskriver dagens innehåll och lugnande färger gynnar undervisningsklimatet för alla.

Frågan ställs också var kompetensen om skolan och funktionsnedsättningar finns och hur detta koordineras mellan utbildningsförvaltningen, fastighetsstaben och Skolfastigheter. Tiden mellan beslut och genomförande upplevs som lång. Alla som arbetar på fastighetsstaben med skolfrågor har pedagogisk kompetens och erfarenhet. Utgångspunkten är att hela staden ska gå i takt, men vissa utmaningar har funnits tidigare. Det arbetas med frågan och ett nytt ramavtal tas fram, bland annat knutet till

planeringsstadiet. Lokalförsörjningsfrågan är en starkt prioriterad fråga i kommunens nämnder och styrelser.

4. Samarbete mellan Barnombudet i Uppsala län och Uppsala kommun om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Föredragande: Lisa Skiöld, Barnombudet i Uppsala län och Jeanette Nordin, brukarombud Uppsala kommun

Funktionsrätt Uppsala kommun, Barnombudet i Uppsala län och Uppsala kommun startade våren 2020 ett utvecklingsarbete. Bakgrunden var ett behov av att samordna och föra ihop insatserna för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF, eftersom mycket fokus har legat på insatser i hemmet som inte alltid samordnas med insatser i skolan. Metoderna som använts bygger på Innovationsguiden och tjänstedesign, att utgå från brukarna och brukarföreningarna för att gemensamt finna lösningar på utmaningar som finns. I ett första skede träffades politiker och brukarföreningar för att identifiera de problem som finns. I nästa steg ingick även tjänstepersoner från utbildningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen för att generera lösningar. En enkät sammanställdes med de förslag och idéer som tidigare framkommit. Syftet var att fler skulle vara med och prioritera i förbättringsarbetet. Enkäten skickades ut till föreningar, politiker och tjänstepersoner. Den var tänkt att kunna besvaras av barn men nådde tyvärr inte ut till dem. Istället genomförs nu intervjuer med barn och unga som har egen erfarenhet. Resultatet kommer att sammanställas i en rapport till respektive nämnd och ledningsgrupp. Mycket av det som diskuterats i processen har redan börjat hända, exempelvis utbildningsprojekt inom både socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Arbets sättet har varit uppskattat och det har ansetts positivt att tillsammans generera lösningar på problem som upplevs. Arbetet fortsätter med att genomföra idéerna, följa upp vad som sker i förbättringsprocesserna och fortsätta ställa frågor. Arbetet kommer att resultera i en slutrapport. I **Bilaga 3** finns en delrapport från projektet.

5. Funktionsrätt Uppsala kommun

Föredragande: Michael Jestin, ombudsman

En sammanställning av vad föreningarna tycker och tänker inom Funktionsrätt Uppsala kommun har genomförts, presentationen återfinns i **Bilaga 4**.

Arbetet med inkludering av barn med fysiska funktionsnedsättningar har blivit bättre och en stor skillnad kan konstateras mellan äldre skolgårdar och de som utformas idag. Funktionsrättsrörelsen upplever dock att den får dåligt gehör gällande undvikande av växter som orsakar allergier, gummiasfalt och tydliga ledstråk. När miljöerna görs mer inkluderande missas ibland att upprätthålla naturliga ledstråk för personer med synnedsättning och kognitiv funktionsnedsättning. Vikten av att skapa skillnader i struktur utan fysiska hinder poängteras.

Kritik framförs också gällande konsekvensanalyser för alla funktionsnedsättningar som ska göras inför alla politiska beslut. Även här upplevs att frågan inte får gehör.

Det framförs också som anmärkningsvärt att Boverket rekommenderar större ytor för skolgårdar än vad kommunens regler fastslår.

En annan fråga som lyfts av Funktionsrätt Uppsala kommun är ljudnivån. Mätningar visar att Naturvårdsverkets riktvärden inte följs, men insatser saknas.

Föreningarna ser också en utvecklingspotential i samverkan och samarbeten med kommunen. Ofta bärs frågorna av en viss organisation, förening eller arbetsgrupp som inte kan bära frågorna själva. En höjning av kunskapsnivån i kommunorganisationen anses nödvändig. Många föreningar erbjuder utbildningar och ett större välkomnande av detta efterfrågas.

Även kommunikation ses som en utmaning. Information kan spridas, men behöver ske åt båda hållen. Kunskapen om vilken hjälp som finns att få får personer med funktionsnedsättningar deras anhöriga och vart de ska vända sig är fortfarande beroende av enskilda individer. För de som inte träffar på dessa engagerade individer kan skolgången bli tuff för personer med funktionsnedsättningar.

6. Diskussion och frågor

Diskussion fördes om skolgårdsytan per barn, men också problematik kring att fritidsverksamheten upplevs som trång med otillräckliga lokaler. Fastighetsstaben framhåller att de ytkrav som ställs idag inte fanns tidigare eftersom de togs bort i samband med att kommunerna tog över ansvaret för skolorna. Enligt utbildningsförvaltningen ser situationen olika ut för olika skolor eftersom elevtoppar måste hanteras för att kunna erbjuda platser i vissa områden. Fritids och skolan strävar dock efter att samutnyttja undervisningslokalerna.

Frågan ställs om barn med funktionsnedsättningar inte får samma hjälp. Funktionsrättsrörelsen framhåller att det kan vara en kombination av kunskapsbrist hos både personal, elever och anhöriga och att många barn och unga med funktionsnedsättningar inte vågar lyfta problemen och utmaningarna till en vuxen. Problem kan ofta kopplas både till skolgången och funktionsnedsättningen, det går inte att skilja på de faktorerna.

Sammanfattningsvis konstateras att det finns fortsatt jobb att göra kring funktionsrätt i skolan. Utbildningsförvaltningen framhåller att den stärkts i uppfattningen att samverkan mellan olika myndigheter, inom kommunen och mellan region och kommun är en nyckel. En vilja uttrycks att komma längre och ett bättre stöd för barn och elever förväntas gynnas av samverkan. Ett uppdrag att arbeta med detta finns redan och extra fokus kommer att läggas på att arbeta vidare. De problem som lyfts under diskussionen känns igen och det arbetas med lösningar. En utvecklingspotential finns i att jobba tillsammans och förvaltningen vill bli bättre på att efterfråga kunskap och erfarenheter från funktionsrättsrörelsen.

§ 24. Revidering av föreskrifter Uppsala kommuns Funktionsrättsråd

Föredragande: Nina Klinge-Nygård

Kommunstyrelsen har fattat beslut om en ny riktlinje för rådgivande och beredande organ i Uppsala kommun. Kommunledningskontoret ska enligt det beslutet återkomma till kommunstyrelsen med förslag på nya föreskrifter. Ett förslag har tagits fram och Funktionsrätt Uppsala kommun samt brukarombudet har deltagit i arbetet. Rubrikerna och begreppen i föreskrifterna följer den mall som kommunstyrelsen beslutat om. Eftersom alla råd under kommunstyrelsen ska revidera sina föreskrifter samtidigt samarbetar stödjande tjänstepersoner kring vissa formuleringar. En förändring som föreslås av ordföranden är att en representant från Äldrenämnden läggs till bland ledamöterna.

Åsikter framförs om att förtydliga under rubriken sammansättning att även representanterna från Funktionsrätt Uppsala kommun är ledamöter i rådet. Layouten bör justeras för att klargöra detta.

En diskussion förs om vilket regelverk som ska följas gällande arvodering; kommunens arvodesregler eller ViS – Vård i samverkans riktlinje för patient- och brukarmedverkan i Uppsala län som fastställts av tjänsteledningsgruppen för HSVO, ett samarbetsorgan för Region Uppsala och kommunerna i Uppsala län. Frågan har utretts inom kommunen vilket resulterat i ett konstaterande att kommunens arvodesbestämmelser är tillämpliga samt beslutade av högsta politiska organ och därför bör gälla. ViS regler kan tänkas gälla i andra sammanhang där arvodesbestämmelserna inte är tillämpliga.

En fråga lyftes om rådets roll, om det är tänkt att olika aktörer endast ska komma och berätta saker. Under uppgifter beskrivs att rådets uppgifter bland annat är att samverka, föra dialog, driva opinionsbildning och lämna rekommendationer.

Att byta ut ordet ”protokoll” mot ”anteckningar” väckte också frågor. Förvaltningen förklarade att det är ”anteckningar” som används i riktlinjen och att det därmed används här också. Funktionsrätt Uppsala kommun har i processen framhållit vikten av justeringsmomentet, som därmed behålls. En diskussion fördes även om möjligheten att sprida anteckningarna till olika instanser. Det konstateras att även anteckningarna kan skickas till berörda aktörer, förvaltningar och nämnder beroende på vad som diskuteras. Även andra sätt än att anmäla protokoll till nämnd lyftes, exempelvis att ställa frågor till nämnderna vilket gjordes tidigare angående pandemin.

Förslaget anses i princip färdigt efter ovanstående revideringar. Slutgiltigt förslag tas upp för godkännande på nästa rådsmöte den 12 november.

§ 25. Rapport från Funktionsrätt Uppsala kommun

Föredragande: Fredrik Larsson och Michael Jestin, Funktionsrätt Uppsala kommun

Projektet ”Jag gör politik” är inne på sitt sista år och tittar på olika dialogformer och metoder. Funktionsrätt Uppsala kommun kommer att arbeta tättare med kommunen om hur projektet tas över och vad som tas vidare.

Funktionsrätt har tagit fram en studiecirkel tillsammans med Studieförbundet om att söka insatser inom socialtjänstlagen, SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Den är öppen för alla som själva ska ansöka, men också för de som hjälper en annan person att ansöka.

Ett annat stort område som Funktionsrätt och kommunen samarbetar kring är Arbetsgrupp för nära vård som drogs igång i våras. Arbetet bottnar i ett regeringsinitiativ för att omstrukturera kommunal och regional primärvård. Flertalet aktörer medverkar, både föreningar och offentlig verksamhet. En del är att jobba igång en representationsgrupp från olika föreningar. Arbetet spänner över ett mycket brett område, exempelvis mobila team, träffpunkter, elevhälsa, digital utveckling, kompetensutveckling och utveckling av personal.

§ 26. Rapport från brukarombudet

Föredragande: Jeanette Nordin, brukarombud, Uppsala kommun

Brukarombudet informerar om att ett efterlängtat arbete med brukarråd och inflytande inom socialpsykiatri är påbörjat. Både ledningsgruppen och chefer inom Vård- och omsorgsförvaltningen är involverade och personer från bland annat föreningar och kommunen kommer att bjudas in.

Ett annat stort arbete är programuppföljningen av Programmet för full delaktighet. Elin Yilmaz är programansvarig och kommer att påbörja arbetet med Kristina Bromark som arbetar deltid som brukarombud. Om önskemål finns kan vi återkomma om detta vid ett senare tillfälle.

§ 27. Rapport från kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar

Kommunstyrelsen

Helena Hedman Skoglund rapporterar att kommunstyrelsen i juni antog en rapport och åtgärder om barn och ungas psykiska hälsa. Mittenstyret har presenterat sitt förslag till mål och budget i veckan, även övriga partiets förslag kommer att vara tillgängliga att läsa inom kort.

Utbildningsnämnden

Helena Hedman Skoglund rapporterar att förutom det som tagits upp tidigare under mötet rapporterar utbildningsnämnden att det finns stora utmaningar gällande Kvarngårdesskolans inomhusmiljö, särskilt gällande allergier, och att det arbetas med en lösning.

Omsorgsnämnden

Lars-Håkan Andersson rapporterar att omsorgsnämnden och äldrenämnden nu har fått en gemensam förvaltning. Förvaltningen har tagit fram en utvecklingsplan vilken kommer konkretiseras i handlingsplaner och fokusområden. Några av utgångspunkterna är individens behov i centrum och universell utformning. Nämnden har uppdragit förvaltningen att se över de konsekvenser planen får för den långsiktiga kompetensutvecklingen för personalen. Minst två gånger om året ska löpande kompetensutveckling och behov av nya insatser rapporteras.

Omsorgsnämnden har återigen börjat ta emot remisser om detaljplaner och poängterar genomgående vikten av universell utformning.

En genomlysning har skett gällande omsorgsnämndens förebyggande insatser i jämförelse med andra likartade kommuner. Få har svarat på undersökningen, men Uppsala kommun lägger en jämförelsevis större summa på förebyggande insatser. Detta förklaras av att träffpunkterna rapporterats som förebyggande insatser, vilket inte är fallet i alla kommuner.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Per Eric Rosén rapporterar att rabatten på avgift för ensamåkande i färdtjänsten försvinner 1 oktober. Nämnden beslutade den 2 september att åtgärden kan förlängas om smittskyddsläget förändras. Även rabatten på sjukresor tas bort den 1 oktober.

Funktionsrätt Uppsala kommun påpekar att restriktioner kan ändras med kort varsel, och en oro uttrycks för att beslut inte kan fattas i tid. Detta kan få stora konsekvenser för deras målgrupper, ofta finns inte andra alternativ. En önskan om att överväga en förlängning av insatsen framförs. Kommunen påpekar att det i sådana fall är möjligt att fatta ordförandebeslut.

Nämnden har också fattat ett antal beslut gällande elsparkcyklar. Dels kommer de som vill tillhandahålla elsparkcyklar behöva söka tillstånd. Dessutom införs en parkeringsavgift för felparkerade sparkcyklar. Bolagen åläggs också att se till att det inte går att parkera i stora delar av centrum. Rent konkret genomförs detta genom digitala inställningar i cykeln, bland annat via fortsatt debitering om kunden inte parkerar rätt. Avgiften kommer beslutas av kommunfullmäktige under hösten.

Funktionsrätt Uppsala kommun har lämnat in synpunkter kring problematik gällande elsparkcyklar och undrar om dessa kommit med. Per Eric Rosén vet att förvaltningen har mottagit synpunkter, men tar reda på mer och återkommer. En av synpunkterna

som framfördes var att även hastigheten är ett problem. Nämnden har också fattat beslut om begränsad hastighet inom vissa områden.

§ 28. Nästa möte

Arbetsutskottet tar gärna emot förslag inför nästa möte. Förslag kan framföras till ordförande Helena Hedman Skoglund eller vice ordförande Fredrik Larsson. Förslag kan också skickas till Funktionsrätt Uppsala kommuns ombudsman Michael Jestin alternativt kommunens tjänstepersoner Nina Klinge-Nygård eller Åsa Tingström. Förslag på ämne för kommande temadag är allergi.

§ 29. Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlades.

Funktionsrättsrådet – med fokus på skolan

Susana Olsson Casas, Erik Ojala, Barbara Kowalska, Birgit Mikaelsson och Daniel Eskilson
Utbildningsförvaltningen

3 september 2021

Aktiviteter för att stödja programmet om full delaktighet

Susana Olsson Casas

Utbildningsförvaltningens pågående arbete

- Grundskolans arbete med att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd
- Avdelningen Barn- och elevhälsas pågående arbete samt utvecklingsinsatser
- Forum för dialog och kontakt för att skapa delaktighet och påverkansmöjligheter

15-20 min
inklusive dialog

10-15 min
inklusive dialog

5 min
inklusive dialog

Grundskolans arbete med att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd

UBF kommunal grundskola

Dialogmöte Funktionsrådet

2021-09-03

Dagens presentation

1. Grundsärskola - elever med intellektuell funktionsvariation – utvecklingsarbete under 2021 och 2022
2. Grundskolans arbete med att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd
3. Centrala satsningar

Grundsärskolan 2021/22

- Elevantalet ökar från 196 till 236 elever (20% ökning)
- Grundsärskolan utökas med en rektor, nu 5 skolor – 5 rektorer
- Lokalerna fortsätter att vara i fokus, närmast utreds Brantingstorg
- Ökade valmöjligheter för föräldrar
 - ökad kompetens bland personalen, bl a fler skolor för flerfunktionshindrade elever
 - fler årskurser på fler skolor
- Ökad likvärdighet
 - gemensam ekonomi
 - koncerntänk – EHT, personal
 - samverkan för skolplacering och övergångar
 - digitalt skolval inom kort

Bakgrund grundskola

Grundskolan

Grundskolan organiserar sedan länge för elever med extraordinära stödbehov genom att erbjuda skolor möjlighet till placering i centrala särskilda undervisningsgrupper. Grupperna är bland annat specialiserade inom områdena autismspektrumstörning, språkstörning och psykosocial problematik.

Under vårterminen 2021 har grundskolan haft i uppdrag från utbildningsnämnden att undersöka behoven av att organisera för att möta ytterligare behov hos elever med extraordinära behov.

Identifierade utmaningar

Att organisera för

- AST
- Särskild begåvning
- Generell språkstörning
- Psykisk ohälsa, svår ångest
- Problematisk frånvaro
- Låg kognitiv förmåga

Kompetenssäkra

- Hjälpt med anpassning av skolornas lokaler och kompetens
- Hjälpt att förstärka skolans elevhälsa, förstärka specialistkompetensen
- Önskar hjälp att organisera stöd och lärmiljöer för NPF + språk kombinerat

Ny struktur under 2021

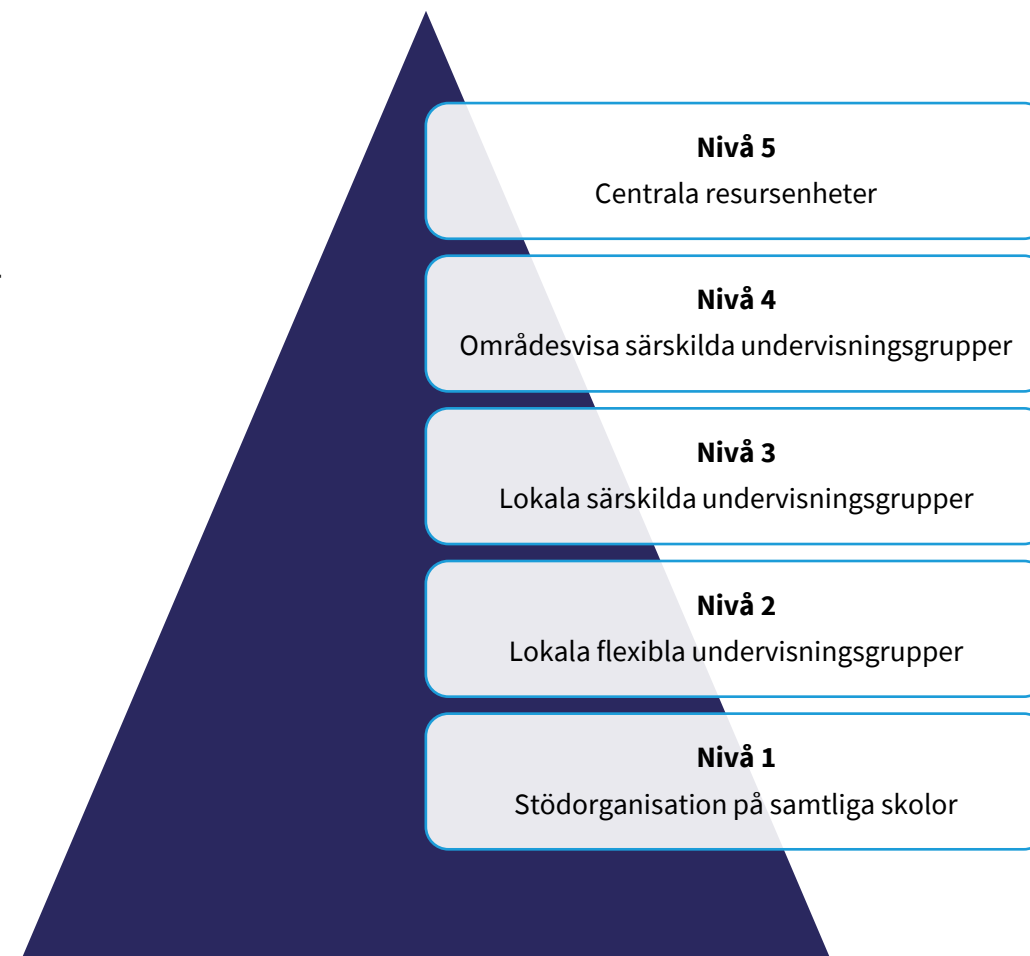
- Skapat särskilda undervisningsgrupper nivå 4 för att kunna möta fler elevers behov av särskilt stöd på rätt sätt.

Resursenheter nivå 5

Enhet	Åk
Stacken	F-5
Vide Berga	F-5
Pilskolan	F-9
Tall	5-9
Oxel	6-9
Vide Palmblad	6-9
Totalt antal platser	122

Områdesvisa grupper nivå 4

Enhet	Åk
Björklinge	F-6
Gävsta	F-4
Johannesbäck	F-6
(Vänge)	F-6
Palmblad	6-9
Totalt antal platser	25 nya platser

Centrala satsningar grundskola

SPSM-projekt – Ett ettårigt projekt med uppdraget att kvalitetssäkra skolornas arbete med tillgänglig lärmiljö. Användningsområde: projektledare, projektteam samt ett stöd- och referensteam av rektorer.

NPF-satsning – En politisk satsning där kommunen skjuter till pengar för att förbättra situationen för elever med NPF. Användningsområde: projektteam enligt ovan samt utrustning för förbättrad fysisk arbetsmiljö för elever med NPF, fortbildning för elevhälsoteam.

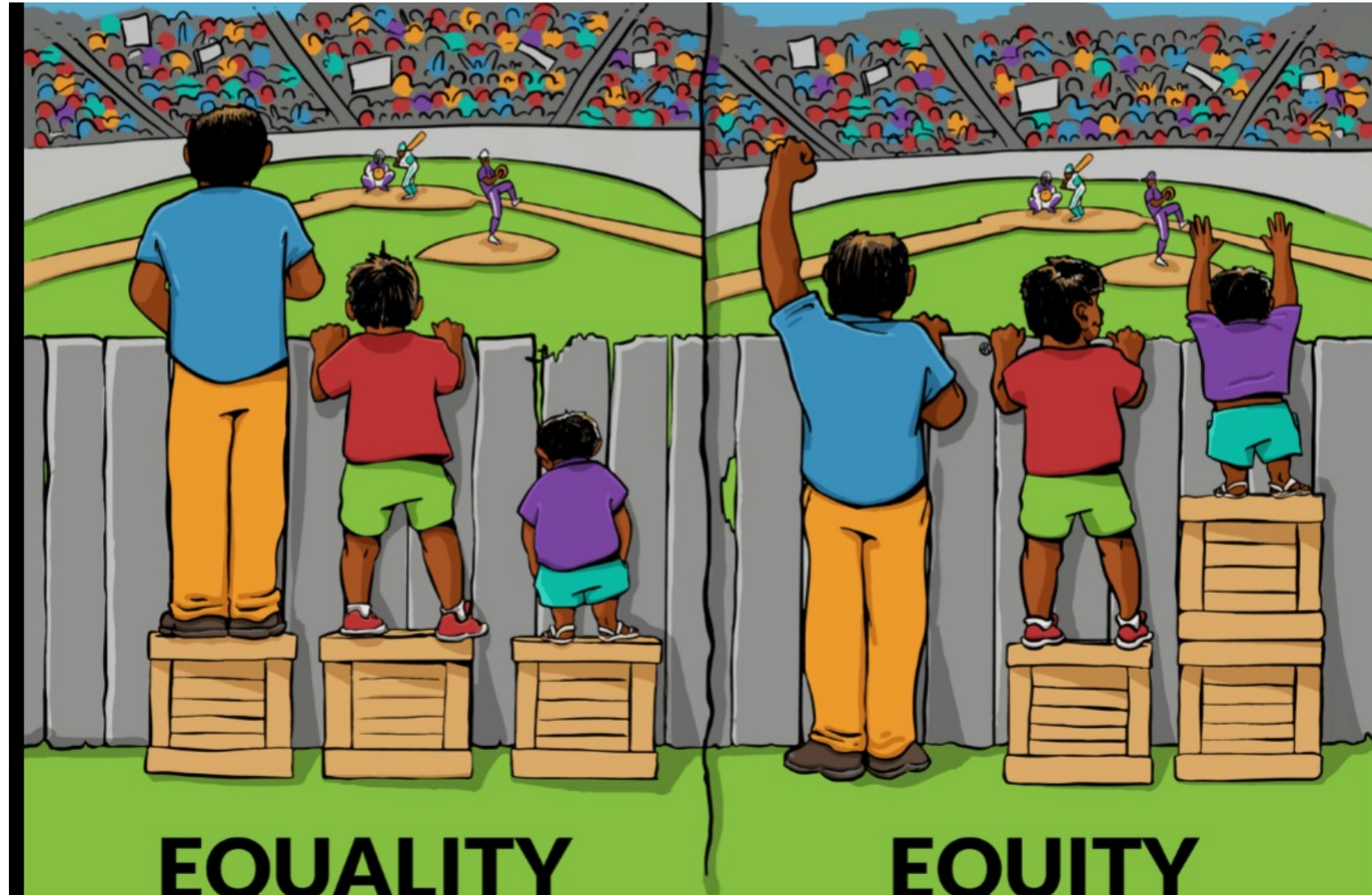
IBIS – Inkluderande beteendestöd i skolan, en forskningsbaserad modell där hela skolan arbetar för tydliga strukturer och förbättrade relationer med eleverna. 14 skolor deltar.

Likvärdig skola – Ett statsbidrag som syftar till att alla elever ska ha samma förutsättningar oavsett vilken skola de går på. Olika satsningar bland annat fortbildningen för all personal: En skola för var och en.

Barn- och elevhälsan

Birgit Mikaelsson

Så här tänker vi i våra insatser

Likvärdighet- skolans kompensatoriska uppdrag

Eftersom elever är olika betyder inte likvärdighet att göra lika med alla elever utan i hög grad att göra olika för uppnå samma höjd i resultat.

En mer likvärdig skola

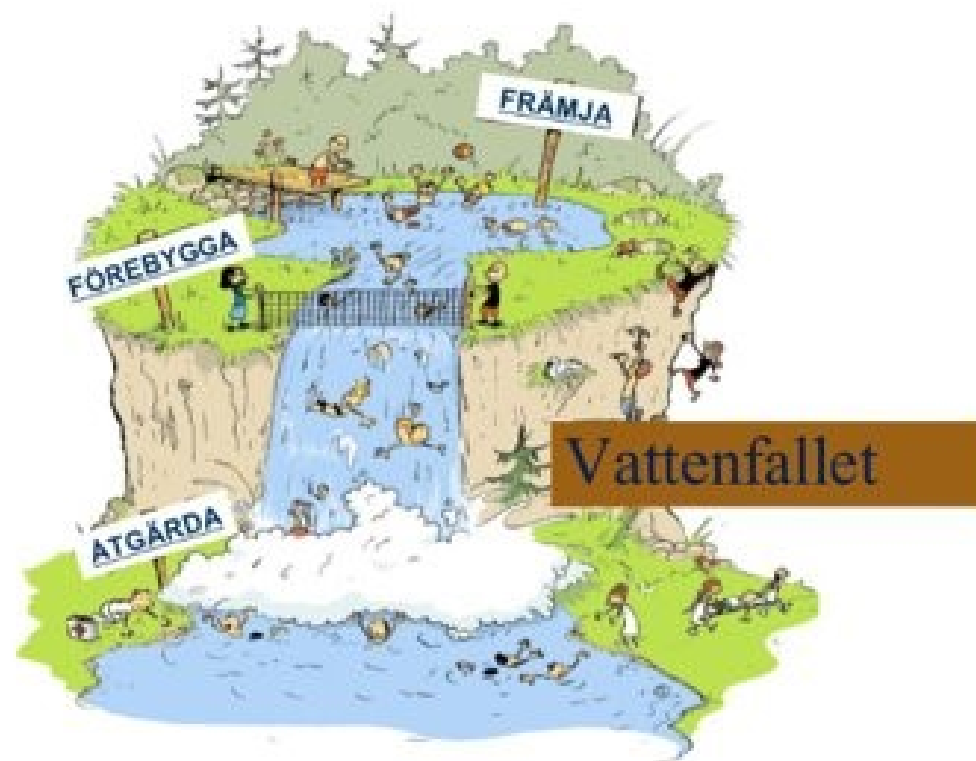
– minskad skolsegregation och förbättrad
resurstilldelning

Betänkande av Utredningen om en mer likvärdig skola

Stockholm 2020

Elevhälsans uppdrag

- Främjande
- Förebyggande
- Åtgärdande

Barn- och elevhälsan-centrala teamets insatser

- Fortbildande insatser tex kring olika funktionsnedsättningar
- Yrkesnätverk för elevhälsopersonal
- Handledning till personal och elevhälsopersonal i förskola/skola
- Utredning
 - läs-,skriv o räknesvårigheter
 - målgruppsstillhörighet särskola

Tvärprofessionellt stöd

- Specialpedagoger
- Syn-och hörselpedagoger
- Logoped
- Psykologer
- Socionom
- Medicinska elevhälsa, samordnande skolsköterska och skolläkare,

I alla insatser är följande fokus:

- Barns och elevers delaktighet
- En systematiserad handledning med stöd i forskning och beprövad erfarenhet
- Ökad kompetens för att ge personalen verktyg
- Bemötande
- Tillgänglig lärmiljö som tex visuellt stöd
- Stödstrukturer med uppgifter förklarade i olika steg
- Ringa in hinder för lärande och undanröja dessa, hitta sätt att kompensera för en funktionsnedsättning

Ex på frågeställningar där vi ger stöd

- NPF
- Språkstörning
- Läs-, skriv och räkneshvårigheter
- Syn- och hörselnedsättning
- Intellectuell funktionsnedsättning
- Talängslan-selektiv mutism
- Särskild begåvning

Och kombination av olika svårigheter

Språkstörning-logoped

- I Uppsala har vi valt att ha centralt anställda logopedier trots att det inte anges i skollagens krav på elevhälsan.
- Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag där man anpassar utifrån elevens förutsättningar och behov och arbetar för att eleven ska få möjlighet att nå målen.
- I undervisningen ingår att arbeta med att utveckla elevernas språk. En undervisning som är språkutvecklande är viktig.

Språkstörning

Regionen

- Utreder
- Remisskriterier
- Förskolebarn- skolbarn
- Regionens webb:

Logopeder hjälper dig som har problem med tal, röst eller språk. Vi gör också läs- och skrivutredningar. Dessutom utreder vi och ger stöd till dig som har svårt att svälja. Vi träffar människor i alla åldrar för rådgivning, utredning och behandling

Skolan

- Kompensatoriskt uppdrag
- Anpassa så att eleverna har möjlighet att nå målen
- Språkutvecklande arbetssätt
- Konsultation, handledning och fortbildning från centralt anställda logopeder eller i vissa fall skollogoped

Samverkan kring barn och unga som har problem med tal, röst eller språk

Återrapport av projektet

FoU Socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård
Region Uppsala i samverkan med länets kommuner

Utvecklingsarbete

- Utveckla övergången mellan förskola och grundskola. Riktat stöd till rektorer i förskolan inför ansökan. Information till föräldrar inför ansökan till grundskola. Flera digitala möten. Samverkan med habiliteringen.
- Fortbildningsinsatser till förskoleklass inom NPF, språkstörning, syn- och hörselnedsättning och språkutvecklande arbete.
- NPF-insatser tillsammans med grundskolan
- Regional samverkan kring NPF och autism
- Initiera Vis-dokument kring talängslan/selektiv mutism och elever med svårigheter inom tal och språk
- Tillgängligt lärande ex den ljudmiljöns betydelse för elever med hörselnedsättning men även för alla elever
- Den visuella miljöns betydelse
- Handlingsplan särskilt begåvade med fortbildningsinsatser 0-20 år.
- Elevhälsoutbildning och yrkesträffar för elevhälsans professioner med fokus på funktionsrätt, främjande förebyggande arbete.
- Lexplore –screeningsverktyg för att kartlägga läsförmågan-underlättar för elever med kort uthållighet

Forum för dialog

Daniel Eskilson

Kontakt- och dialogtytor

Funktionsrättsrådet.

- Möte IDAG med fokus på skola.

Brukar- och intresseföreningar.

- 3 träffar inplanerade i september (fokus: FSK), november (GRSK) samt mars (GY)

Dialogforum Särskolan

- Dialog med föreningar som hålls av Ola Rick, rektor gymnasiesärskolan, och Barbara Kowalska, områdeschef grundskolan. Nästa möte i slutet av aug, c:a 2 träffar/termin.

Dialogforum Barn i behov

- Nystartat forum som Barbara håller i. Bjuder in föräldraföreningen Attention samt Funktionsrätt. Startade förra terminen, nästa möte i sep, kommer att ha ca 2 träffar/termin.

Gymnasieforum

- Cecilia Fernvall har i uppdrag att initiera detta forum.

Detta forum önskar vi se som det formella för delaktighet och förankring samt som instans vid eventuella remisser och liknande

Uppsala
kommun

Funktionsrätt i skolan

Jesper Djupström

Staben för fastighet, Kommunledningskontoret (KLK)

3 september 2021

Innehåll

1. KLK-fastighets uppdrag
2. Funktionsprogram – en kravspecifikation i beställningen
3. Hur ser processen ut? Vem äger vilket beslut och i vilken ordning?

KLK-fastighets uppdrag

1. Framta lokalförsörjningsplaner
- enligt förvaltningarnas behov
2. Säkerställa att behoven i planerna är realiserbara
- efter översikts- och detaljplaner, bygglovshänseende, angöring etcetera.
3. Utreda och samordna behov
- för en kvalitetssäkrad beställning
4. Beställa renoveringar, utbyggnader och nybyggnationer samt hyra in lokaler
- kommunstyrelsens förvaltning med uppdrag att förverkliga innehållet i LFP
5. Säkerställa att beställda lokaler/ytor levereras enligt förvaltningens kravställning
- vilket innebär genom politiskt beslutade funktionsprogram
6. Förhandla, skriva avtal och hålla fortlöpande avtalskontroll
7. Förvalta KS fastigheter samt lokalansvar för inhyrda fastigheter

Funktionsprogram

Funktionsprogram

- en kravspecifikation som säkerställer ändamålsenlighet

- Antogs 2019 efter omfattande arbete med många parter och remissrundor samt krav på forskningsförankring
- Funktionsprogrammet **definierar vilka funktioner** som nämnden beslutat att en ny lokal ska ha
- KLK-fastighet tillsammans med förvaltningen **säkerställer att både fastighetsägare och byggherre vet vad som ska byggas**
- Funktionsprogrammet kompletteras med en verksamhetsbilaga som är specifikt för lokalen (förskolan/skolan)
 - Exempelvis med antal och utformning av undervisningslokaler, elev- och personaldimensionering, särskilda samnyttjandelösningar ska ske eller andra tillval eller avsteg till funktionsprogrammet
- Ytterligare handlingar specificerar detaljer och krav. Bygghandlingar samverkas mellan arbetsgivare- och arbetstagarpart innan projektering
- Revideras årligen

Verksamhetsbeskrivning – Skollokaler för lärande

Alla elever ska få den stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Det innebär att skolan ska ge alla elever likvärdiga förutsättningar och att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.

Skollokalerna behöver ge fysiska förutsättningar för lärande, social interaktion, rörelse och trygghet. Både skolmiljö lokaler ska stödja elevernas lärande och pedagogernas möjligheter till undervisning i varierade arbetsformer.

För att kunna möta skolans olika behov ska lokalerna ska vara flexibla. De ska samtidigt vara yteffektiva och hållbara över tid utifrån pedagogik, arbetssätt och förändringar i elevunderlaget. Funktionsprogrammet syftar till att säkerställa dessa kvalitéer vid ny-, om- och tillbyggnation av skollokaler och därmed skapa ändamålsenliga lokaler med goda och långsiktiga förutsättningar.

Verksamhetsbeskrivning – Skollokaler för lärande

Hemvisten är den plats där eleverna tillbringar största delen av sin tid i skolan. Det är i hemvisten eleven ska känna sin tillhörighet.

Rum för stödundervisning och eventuella särskilda undervisningsgrupper ska finnas i eller i närheten av hemvisterna.

Hemvisten ska ge förutsättningar för arbete såväl individuellt som i olika gruppstorlekar, både i tyst och mer öppen miljö. Lokalerna ska medge samling i 30-grupper samtidigt som flexibilitet ska finnas för att samlas i en större grupp för genomgång och arbete.

Skolan ska utan undantag välkomna alla elever, och erbjuda stöd och utmaningar i förhållande till elevens individuella förutsättningar och behov.

Funktionsprogram för grundskolans lokaler

Funktionskraven beskriver vilka kvalitéer och egenskaper som ska uppnås enligt fem grundläggande parametrar:

1. Trygghet – kontroll över situation ger trivsel och lugn vilket gynnar inlärning
2. Rörelser - beskriver de fysiska förflyttningar av personer, grupper, inredning och utrustning
3. Effektivitet – förutsättningar för användbarhet ger en god skol- och arbetsmiljö
4. Flexibilitet - verksamhetens möjlighet att med små medel förändra och anpassa miljön.
5. Omställbarhet - möjligheten till förändring över tid

Tillgänglighet med avseende på neuropsykiatriska funktionsnedsättning

Utgångspunkt: Det som är bra för elever med NPF är bra för alla, därför är det få funktioner som är specifika för just NPF.

Omställbarhet & flexibilitet

Vi som beställer har pedagogisk bakgrund, men har inte svaret på hur man bäst ger alla elever likvärdiga förutsättningar. Detta är en fortgående diskussion inom professionen där också politiker är med och påverkar. Vi måste alltså bygga pedagogiskt hållbart.

Flexibilitet (F)

Flexibilitet belyser verksamhetens möjlighet att med små medel förändra och anpassa miljön för att skapa tillgängligt lärande för alla elever. Ändamålsenliga lokaler gynnar undervisningen och kan säkra elevernas utveckling och kunskapsinhämtande.

Omställbarhet (O)

Omställbarhet beskriver möjligheten till förändring över tid vid exempelvis förändrat antal elever eller ändrad användning.

Processen

Vem som äger vilket beslut och i vilken ordning?

Det är inte bara funktionsprogrammet som styr

- Övriga dokument

Myndighetskrav och riktlinjer

Plan- och bygglagen (2010:900) - PBL

Boverkets byggregler (BFS 2011:6) - BBR

Uppsala kommuns egna direktiv. Bland annat:

- Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KSN-2016-2166)
- Riktlinjer för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola (KSN-2020-02088)

Bolag och kravställare

Projekteringsanvisningar (bolagets styrande krav)

”råd att tänka på”

”goda exempel”

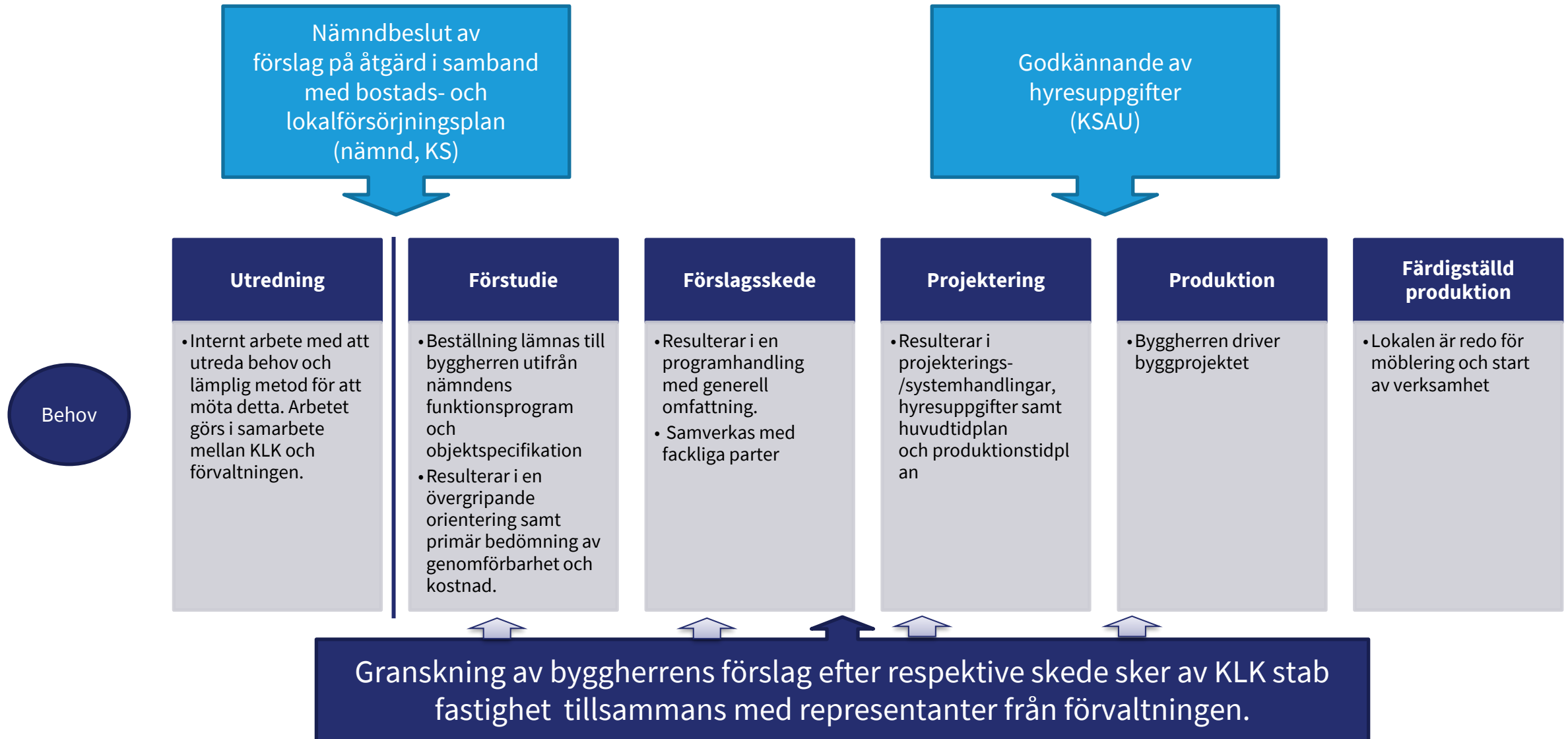
Ett samarbete mellan många parter

Förvaltningen med behovet (antal elever och krav på funktioner och dess utformning)

Stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kommunledningskontoret:

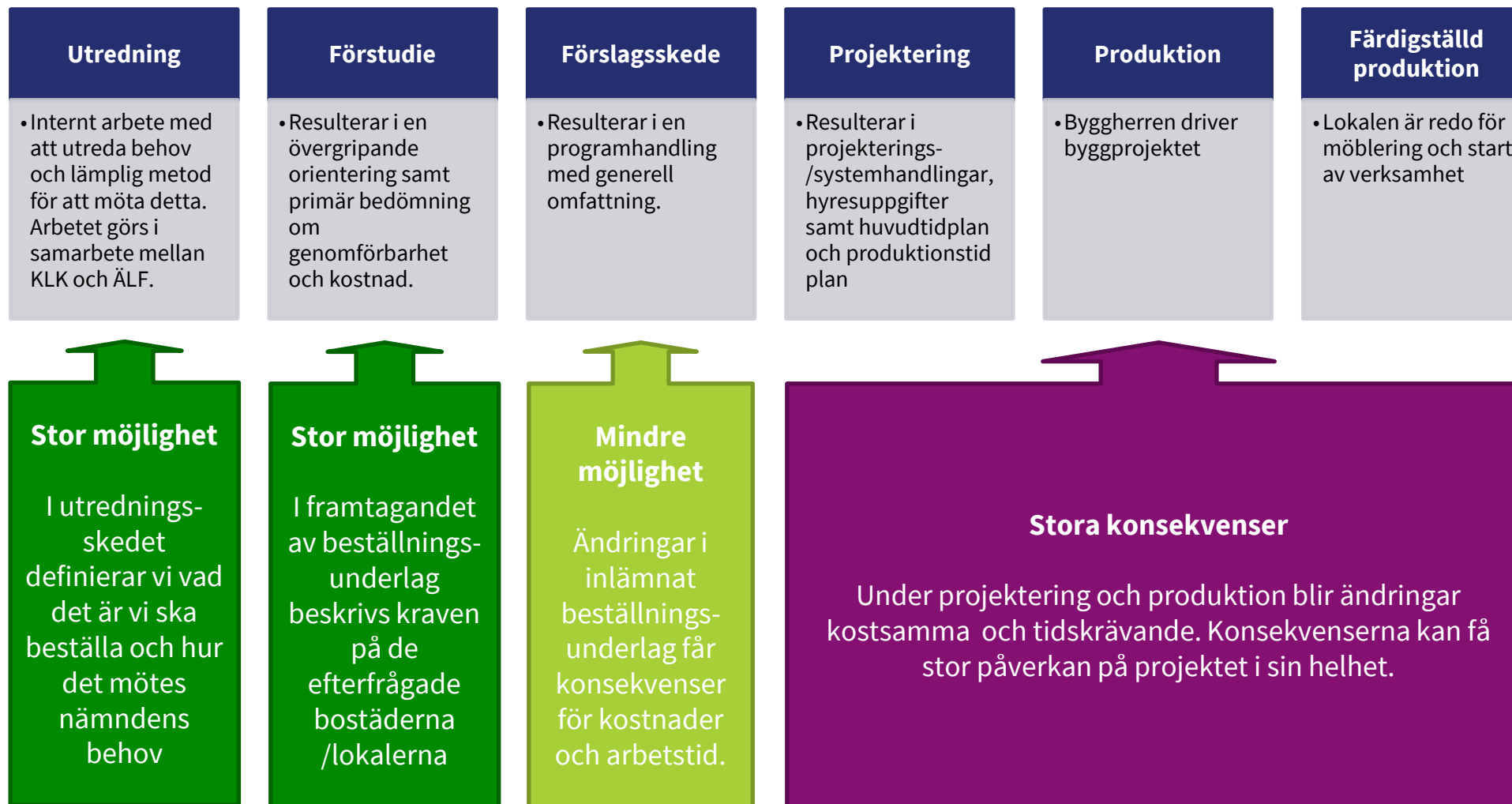
- analyserar översiktsplan, fördjupad översiktsplan och befolkningsprognoser
- Säkrar mark, planlägger mark och säkerställer trafiklösningar tillsammans med KLK-fastighet och den fastighetsägare som bygger
- Bygglov och miljöförvaltning, men ofta Länsstyrelsen agerar myndighet som beviljar förslagen baserad på författningsbeslut.

Process vid större projekt

Påverkan och konsekvenser

- Ju längre vi kommer i projektet desto ju högre kostnadsdrivning och risk för tidsförskjutning uppstår

Uppsala
kommun

Jeanette Nordin, Brukarombud Uppsala kommun
Michael Jestin, ombudsman Funktionsrätt i Uppsala kommun
Lisa Skiöld, Barnombud BOiU

Delrapport - Hur kan skola och socialtjänst bli bättre för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar?

Bakgrund

Under våren 2020 startade ett samarbete mellan kommunens brukarombud, Barnombudet i Uppsala Län (BOiU) och ombudsmannen på Funktionsrätt Uppsala kommun. Bakgrunden till samarbetet var att ombuden fått synpunkter om behov av förbättringar för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) inom skola och socialtjänst. Synpunkterna som ombuden hade tagit emot kom från vårdnadshavare, brukarorganisationer, tjänstepersoner och politiker i kommunen. Flera av synpunkterna handlade om brister i kompetens och behov av bättre samverkan inom kommunen och mellan kommun och andra myndigheter.

Arbetsmetod

Hösten 2020 genomfördes två möten med politiker från socialnämnden, omsorgsnämnden och utbildningsnämnden, representanter från brukarorganisationer Attention, Autism och Aspbergerförbundet och OCD-förbundet, samt tjänstepersoner från socialförvaltningen, omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. På det första mötet diskuterades problem och synpunkter kring barn och ungas situation inom skola och socialtjänst. På det mötet deltog brukarorganisationerna och politiker tillsammans med ombuden.

På det andra mötet genererade deltagarna idéer och förslag på lösningar på de problem som framkom på det första mötet. Här deltog även tjänstepersoner från de tre aktuella förvaltningarna. De idéer och lösningar som togs fram på mötet analyserades och sammanställdes till en enkät. Enkäten skickades till brukarföreningar, tjänstepersoner, personal inom skola, socialtjänst och omsorg och politiker. Enkäten fanns även tillgänglig på Funktionsrätts- och Barnombudets hemsidor.

Barnets perspektiv

Eftersom frågan berör barn och unga med NPF planerade ombuden att enkäten skulle erbjudas även till dem. Tyvärr var det svårt att nå ut till denna målgrupp med enkäten. Trots att mycket tid hade lagts på att få enkäten så enkel som möjligt blev den för svår att besvara. Barnens röster i detta sammanhang är viktigt och därför kommer ombuden att erbjuda barn och unga med NPF att delta genom intervjuer under hösten 2021. Vi tar tacksam emot hjälp med att erbjuda barn och unga möjligheten att bli intervjuade.

Fortsatt arbete och delrapportering

En slutrapport kommer att färdigställas först efter intervjuer med barn och unga. Slutlig analys sker därmed till hösten. Vi vill ändå förmedla den bild vi fått genom enkätundersökningen så här långt. Det finns inga hinder för att politik och tjänstepersoner påbörjar arbeten med de idéer och lösningar som framkommit i enkäten innan slutrapport kommer.

Reflektioner kring enkätresultatet hitintills

Enkäten besvarades av 197 personer. Av dessa har 172 definierat sig som kvinna, 22 som man och 2 ville inte uppge vad de definierar sig som. Av dessa 197 svaranden uppgav sig en av dem vara barn, 60 var förälder till barn med NPF, 2 var representanter från brukarföreningar, 16 var politiker, 80 var personal inom skolan, 28 var personal inom socialtjänsten och 10 var personal inom omsorgen.

På en fråga har många svarat lika. Det var på fråga fyra där de flesta svarat att alternativ ett är viktigast att börja med. Frågan handlade om vikten av att personal som arbetar med barn och unga träffas för lära sig av varandra och tillsammans stötta barnet och familjen på bästa sätt. Här svarade 166 personer att det som behövde prioriteras först var, att arbeta för ett ökat samarbete mellan skola, socialtjänst, habilitering och BUP (Barn- och ungdomspsykiatri).

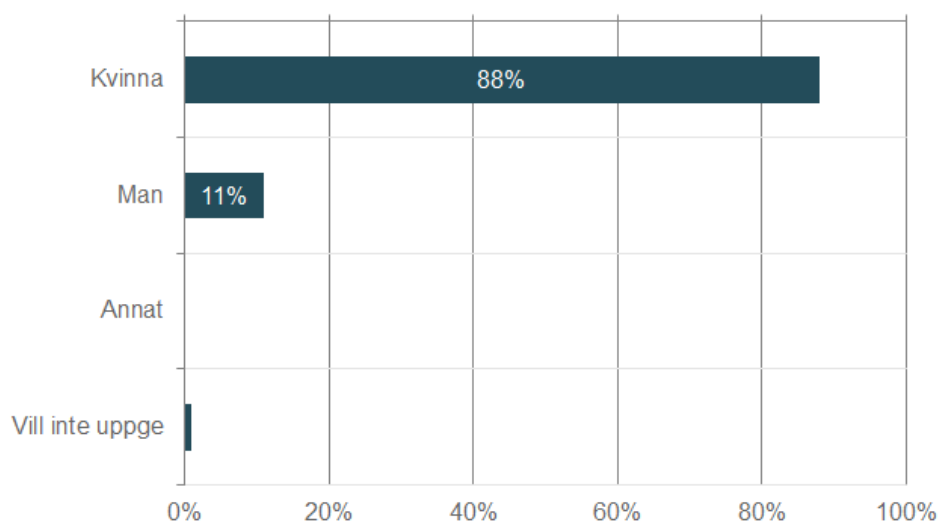
I övrigt visar resultatet att det finns stöd för alla svarsalternativen i enkäten. Det är få som svarat att de inte har någon åsikt när de besvarat enkäten. Detta skulle kunna tolkas som att svarsalternativen med de olika idéerna har en relevans för dem som bevarat enkäten. De frågor där fler än 13 % har svarat att de inte har någon åsikt är på frågorna fem, sex, tio och elva.

Fråga fem handlar om att träffa brukarföreningarna och ta till vara deras kunskaper. På den frågan har 18 % av skolpersonal svarat att de inte har någon åsikt. Fråga sex handlar om att ta fram rutiner för att ta reda på vad barn och deras familjer behöver. På den frågan har 15 % av personalen i socialtjänsten svarat att de inte har någon åsikt. Fråga tio handlar om att personal ska ställa bra frågor på möten med barn, unga och deras föräldrar. Här svarade 13 % av politikerna att de inte har någon åsikt det samma gäller på fråga elva som handlar om samarbete med andra som finns nära barnet och familjen när personal ska ta reda på vilket stöd som behövs.

Inför fortsatt analys och arbete med förbättringar för barn och unga med NPF i skola och socialtjänst bifogar vi enkätens resultat. Resultatet visar inte vad alla olika grupper har svarat utan bara vilka förslag som fått flest röster. En slutrapport med en mer grundlig analys kommer tas fram under hösten.

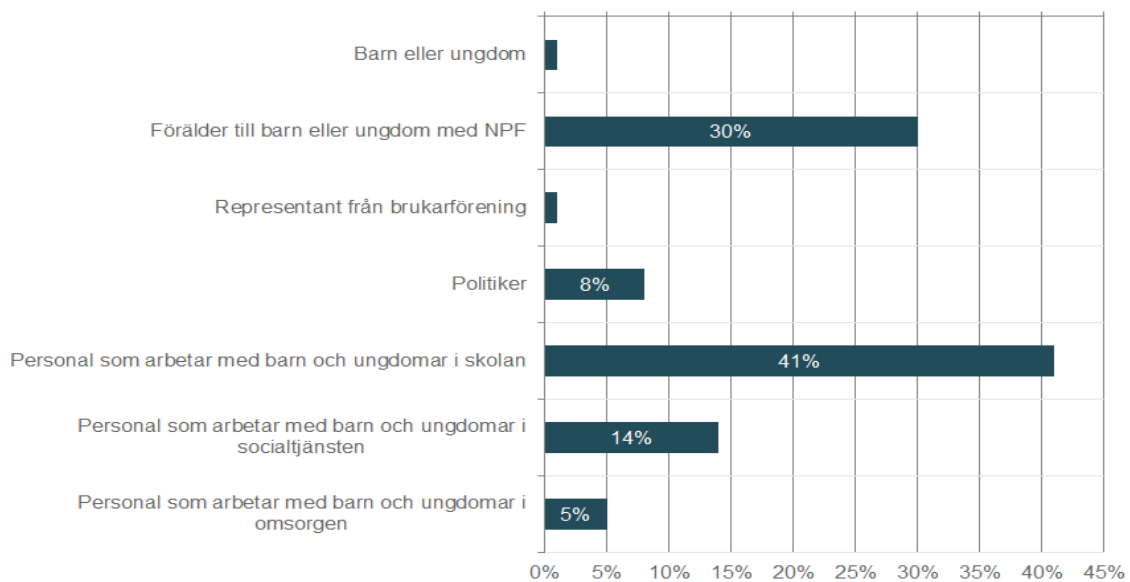
1.

Jag som svarar på enkäten definierar mig som

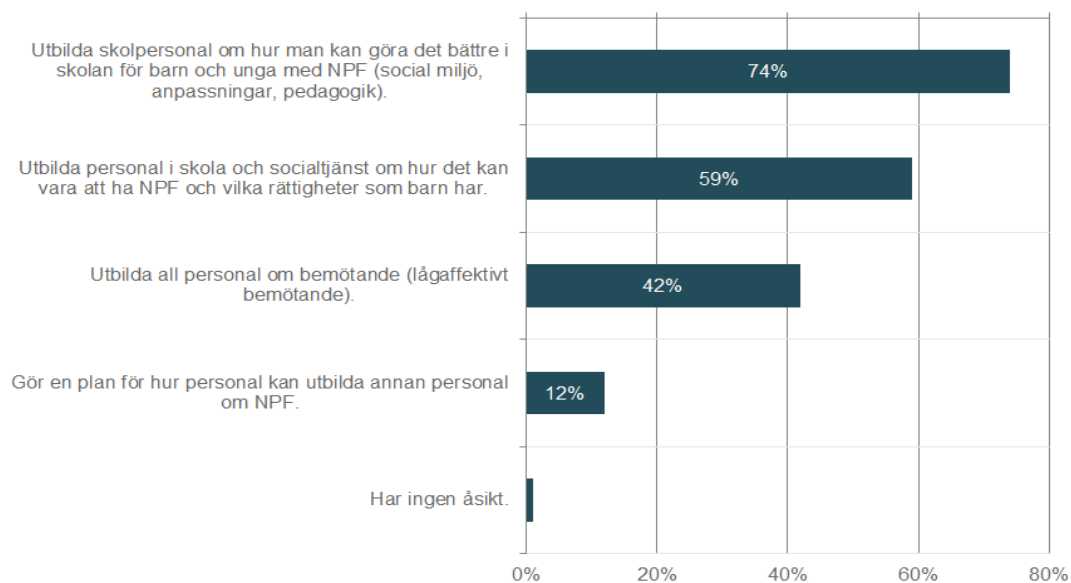
2.

Jag som svarar på enkäten är

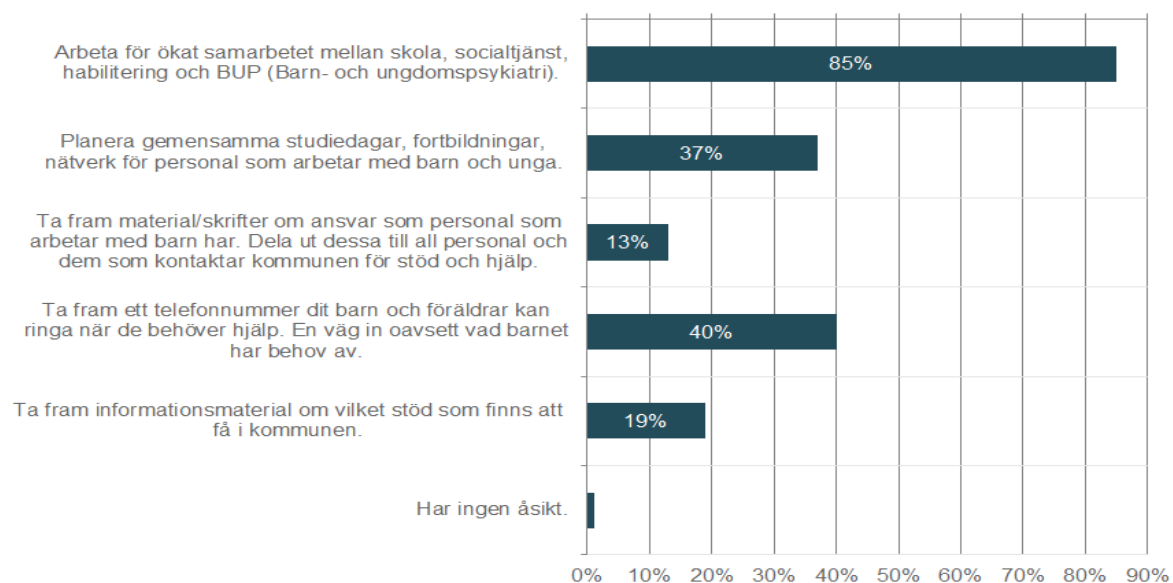
3.

Vuxna som arbetar med barn och unga med NPF behöver veta vad NPF är. Dom behöver utbildning. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

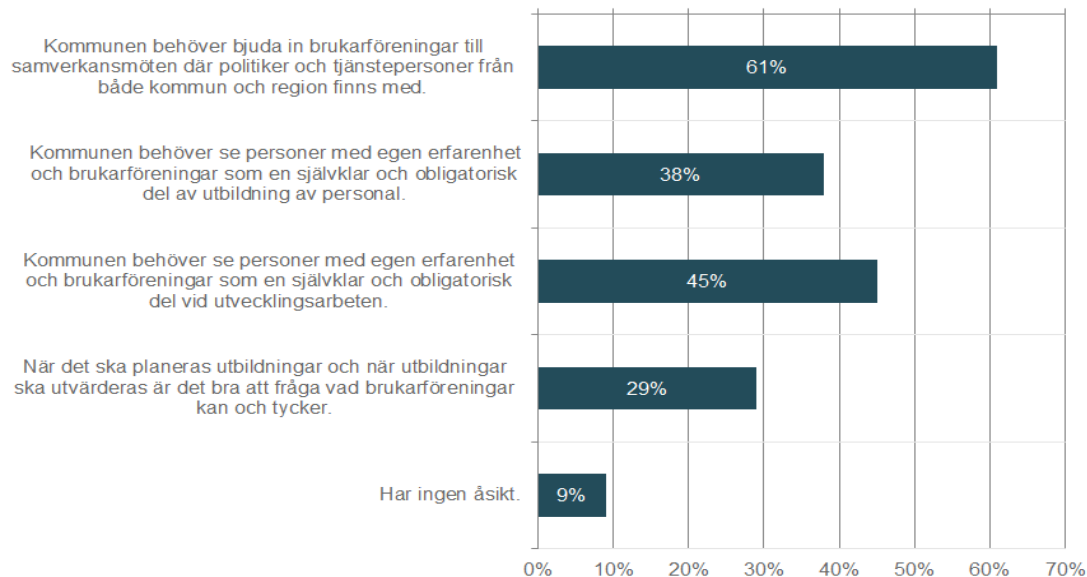
4.

Det är viktigt att personal som arbetar med barn och unga träffas. Då kan de lära sig av varandra och tillsammans stötta barnet och familjen på bästa sätt. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

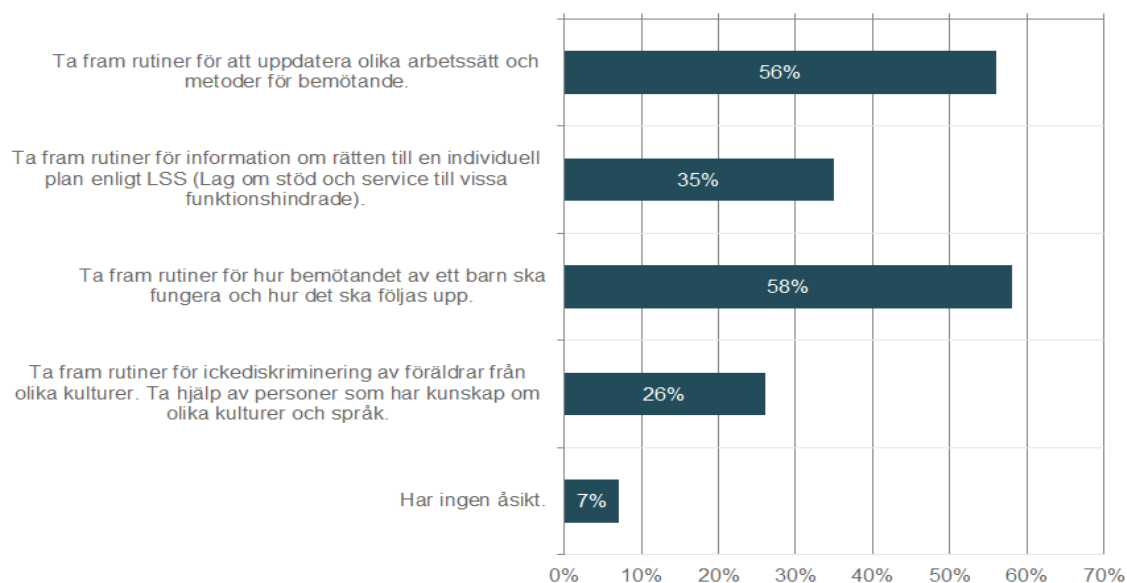
5.

Det finns brukarföreningar som kan mycket om NPF. Kommunen behöver träffa föreningarna för att ta vara på deras kunskaper. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

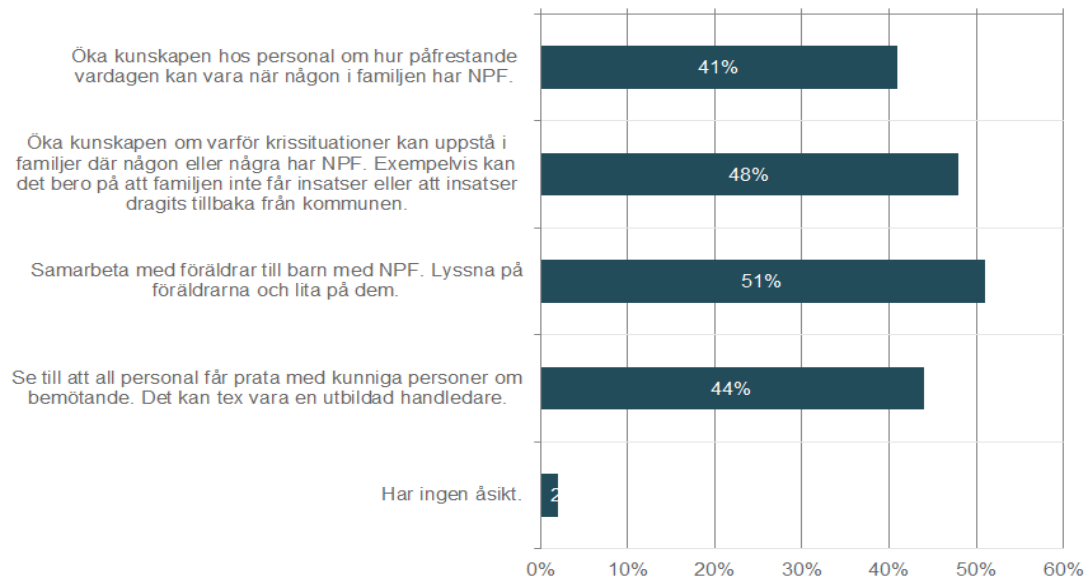
6.

Det är viktigt med rutiner för hur personal ska ta reda på vad barn och unga och deras familjer behöver. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera (2) punkter av förslagen.

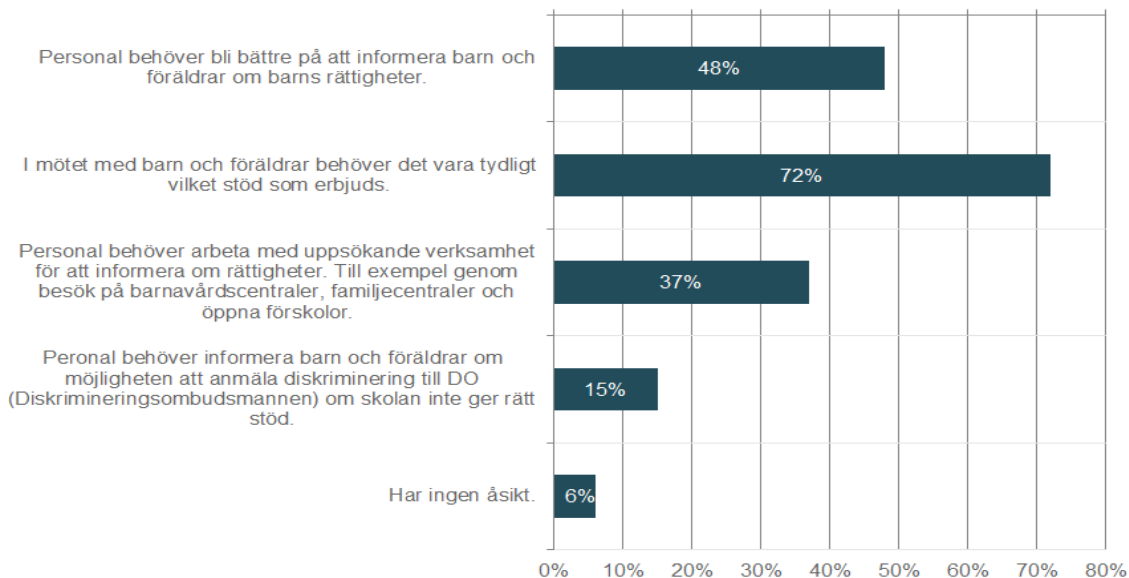
7.

Personal som arbetar med barn och unga med NPF behöver bemöta dem och deras föräldrar utifrån deras situation. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

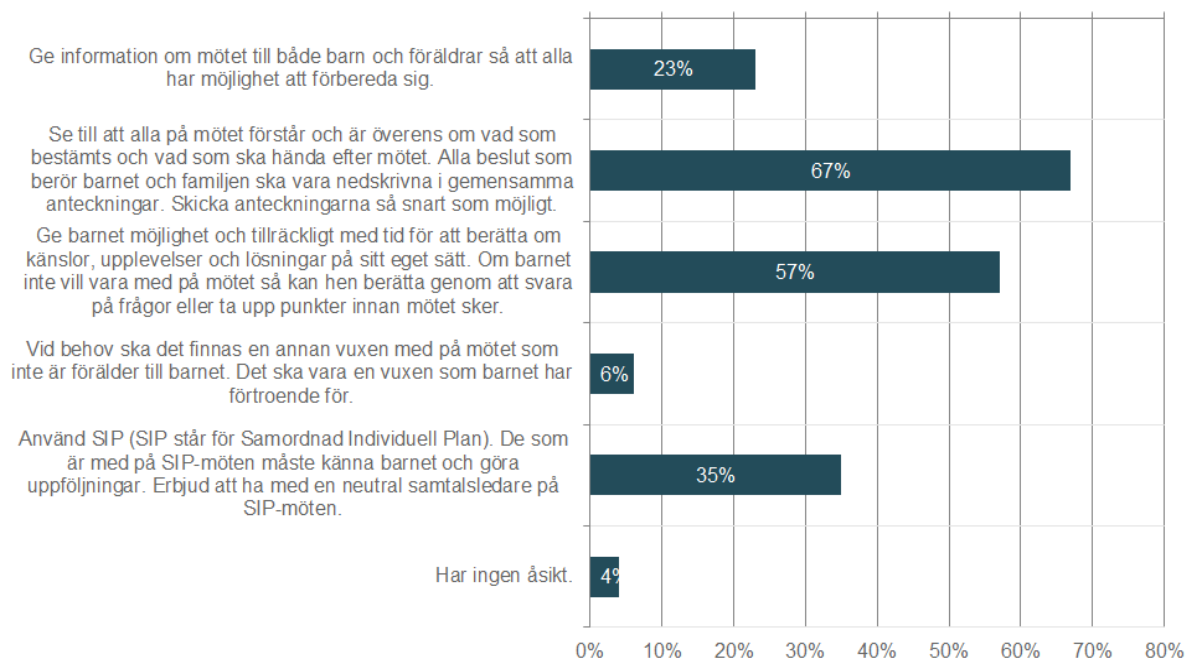
8.

Det finns lagar och regler om vad barn och unga har rätt till för stöd. Det är viktigt att få information om vad man kan ha rätt till. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

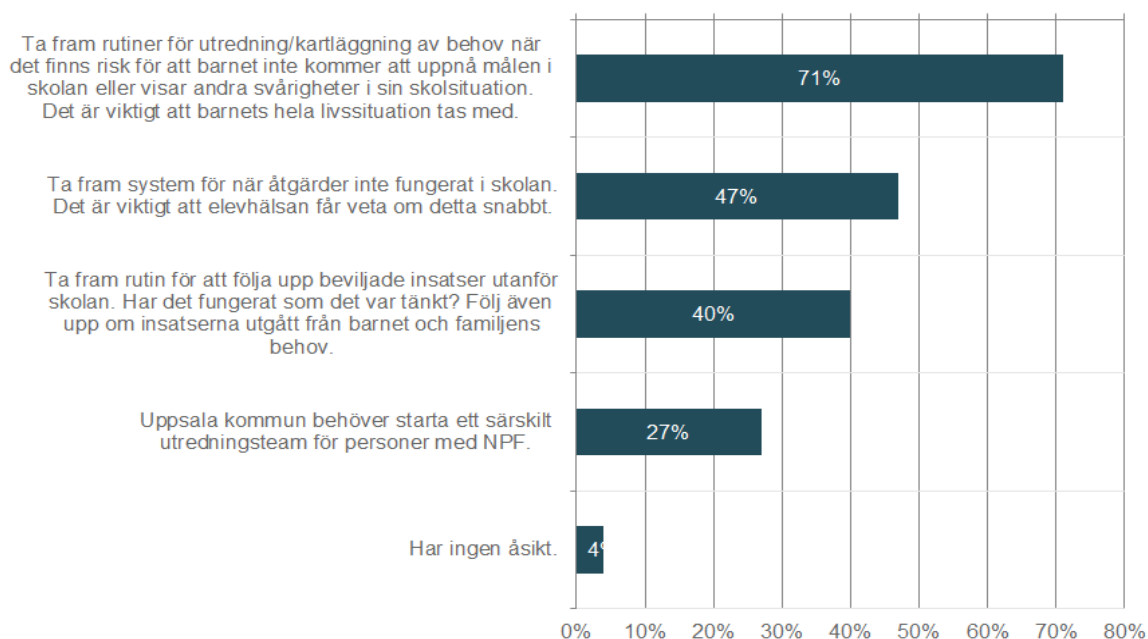
9.

Det är viktigt att möten med barn, unga och deras föräldrar blir bra. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

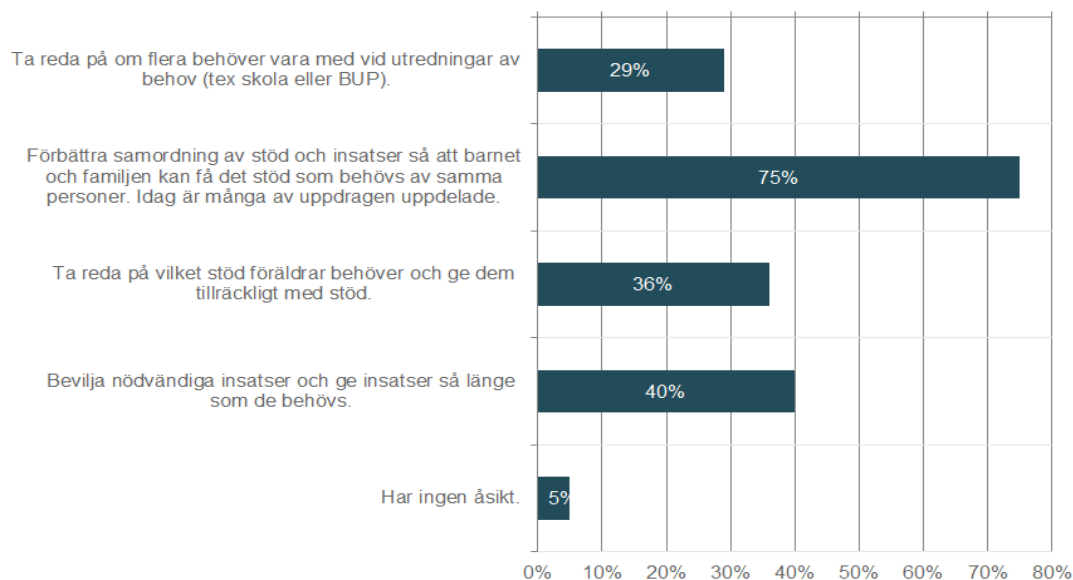
10.

Det är viktigt att personal ger information och ställer bra frågor på möten med barn, unga och deras föräldrar. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

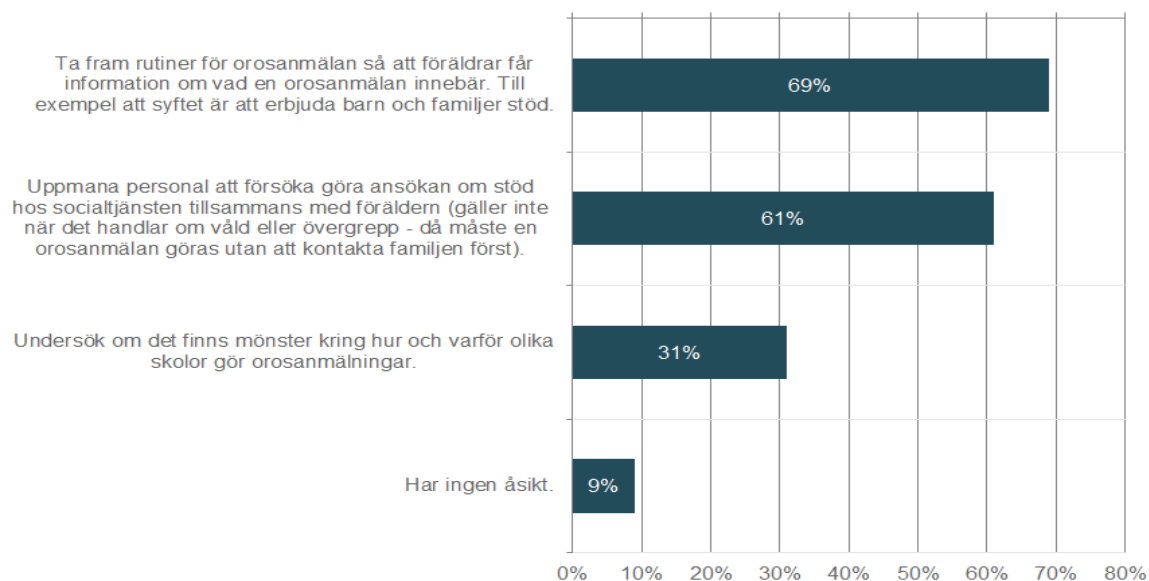
11.

När personal ska ta reda på vilket stöd som behövs är det viktigt att samarbeta med andra som finns nära barnet och familjen. Vad tycker du ska göras först? Välj genom att markera två (2) punkter av förslagen.

12.

Vuxna har ansvar för att barn och unga inte ska må dåligt. Ibland behöver en anmälan om oro göras. Vad tycker du ska göras först? Markera två (2) punkter av förslagen.

För att göra Uppsala till en stad för alla

*”GE MÄNNISKOR MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING
FULL DELAKTIGHET OCH JÄMLIKHET PÅ
SAMHÄLLETS ALLA OMRÅDEN”*

Hur ser lokalerna ut?

- Inkludera barn med rörelsehinder i övrig miljö (har blivit bättre).
 - Undvik växter som orsakar allergier.
 - Tydliga ledstråk.
 - Undvik gummiastfalt.
 - **Variation och alternativ i byggnaden**
- Boverkets rekommendationer för friytor för förskolor är minst 40 kvm/barn och för grundskolor minst 30 kvm/barn.
 - Naturvårdsverkets riktvärden områden avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet (50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå) samt för övriga vistelseytor inom skolgården (55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå).

”En konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlag inför politiska beslut.”

- Uppsala kommuns program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (s. 13)

Hur fungerar verksamheten?

- Generellt
 - Kommunikation saknas
 - Kunskap om funktionsnedsättningar saknas
 - Samarbete mellan myndigheter saknas
- Barn och unga med funktionsnedsättningar är helt beroende av enskilda individer.
- Från MFD och riksorganisationer
 - Elever med funktionsnedsättning känner sig mindre trygga.
 - Elever med funktionsnedsättning har färre vuxna att prata med.
 - Elever med funktionsnedsättning är mindre nöjda med sin utbildning och känner oftare att dom misslyckas.

”Det är som att mallen är viktigare än vad mitt barn säger”

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid:	Digitalt via Teams, 14.30-17.30	
Närvarande ledamöter:	Rickard Malmström (MP), ordförande Markus Lagerquist (M), vice ordförande Rafael Waters (S) Dieter Joos (L) Jens Nilsson (S) Lovisa Johansson (FI) Anette Fischer (V)	
Övriga deltagare:	§15: Rebecca Sandström, hållbarhetsavdelningen och Therese Fernberg, kommunikation, kommunledningskontoret § 16: Mikael Åhlman, Region Uppsala § 17: Lars Johansson, STUNS Anna Hilding, hållbarhetsavdelningen, kommunledningskontoret Åsa Tingström, kommunledningskontoret Stina Bergström, politisk sekreterare (MP)	
Utses att justera:	Lovisa Johansson (FI)	Paragrafer: 13-20

Justeringens plats och tid: Stationsgatan 12 den 17 september

Underskrifter:

Rickard Malmström, ordförande

Lovisa Johansson, justerare

Åsa Tingström, sekreterare

§ 13 Val av justeringsperson samt datum och plats för justering

Miljömålsrådet utser Lovisa Johansson att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll den 17 september på Stationsgatan 12.

§ 14 Fastställande av föredragningslista

Miljömålsrådet fastställer utsänd föredragningslista med följande ändringar; ”Hur utvecklas miljötilståndet i Uppsala och hur kan vi bäst presentera detta?” byter plats med ”Vätgasen i Uppsala”.

§ 15 Hur utvecklas miljötilståndet i Uppsala och hur kan vi bäst presentera detta?

Föredragande: Rebecca Sandström, Hållbarhetsavdelningen och Therese Fernberg, kommunikatör, Uppsala kommun

Hållbarhetsavdelningen arbetar med att ta fram en webbsida, Miljöbarometern, som samlar övergripande statistik och data om miljö och klimat i Uppsala kommun. Planen är att lansera hemsidan i oktober och den riktar sig både internt och externt. Vad kommunen gör och hur kommunen arbetar med att nå uppsatta mål finns inte i Miljöbarometern utan på uppsala.se. Inför lanseringen uppmuntras Miljömålsrådets ledamöter att titta igenom webbsidan och återkomma med synpunkter och kommentarer. Länk till Miljöbarometern skickas ut till ledamöterna tillsammans med protokollet från dagens sammanträde.

§ 16 Vätgasen i Uppsala

Föredragande: Mikael Åhlman, Miljöstrateg regional utveckling på Region Uppsala

Presentationsbilder finns i **Bilaga 1**.

Mikael Åhlman berättar om regionens arbete för användning av vätgas. Flertalet olika aktörer i Uppsala arbetar med frågan och bred samverkan finns mellan exempelvis regionen, kommunen och universitetet. Diskussioner pågår för att öka takten i arbetet och få in bredare samverkan via kommunen.

§ 17 Presentation och workshop kring Klimatfärdplanen

Föredragande: Lars Johansson, STUNS

Presentationsbilder finns i **Bilaga 2**.

Lars Johansson presenterar arbetet med klimatfärdplanens olika områden. Diskussioner fördes kring omställning, beteendeförändringar, behov och nya lösningar.

Att våga se och prata om utmaningarna var en faktor som nämndes som viktig. Kostnader för omställningen och vem som ska stå för dem diskuterades också. Ett annat område som diskuterades var behovet av långsiktiga strategier i relation till behovet av att minska faktiska utsläpp här och nu.

§ 18 Revidering av föreskrifter för Miljömålsrådet

Kommunstyrelsen har fattat beslut om en ny riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun. En konsekvens av denna riktlinje är att samtliga råd ska revidera sina nuvarande föreskrifter. Föreskrifterna ska beslutas av kommunstyrelsen den 15 december. Ett gemensamt arbete pågår inom kommunledningskontoret för att ta fram förslag. Miljömålsrådets ledamöter kallas till möte den 28 oktober 2021 klockan 8.00-9.00 för att diskutera förslaget till föreskrifter för Miljömålsrådet.

§ 19 Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlades

§ 20 Nästa möte

Nästa möte sker den 28 oktober klockan 8.00-9.00. Efter detta sker nästa rådsmöte den 18 november klockan 14.30-17.30.

Vätets roll för en hållbar samhällsutveckling

9/9 2021

Mikael Åhlman
Miljöstrateg – regional utveckling

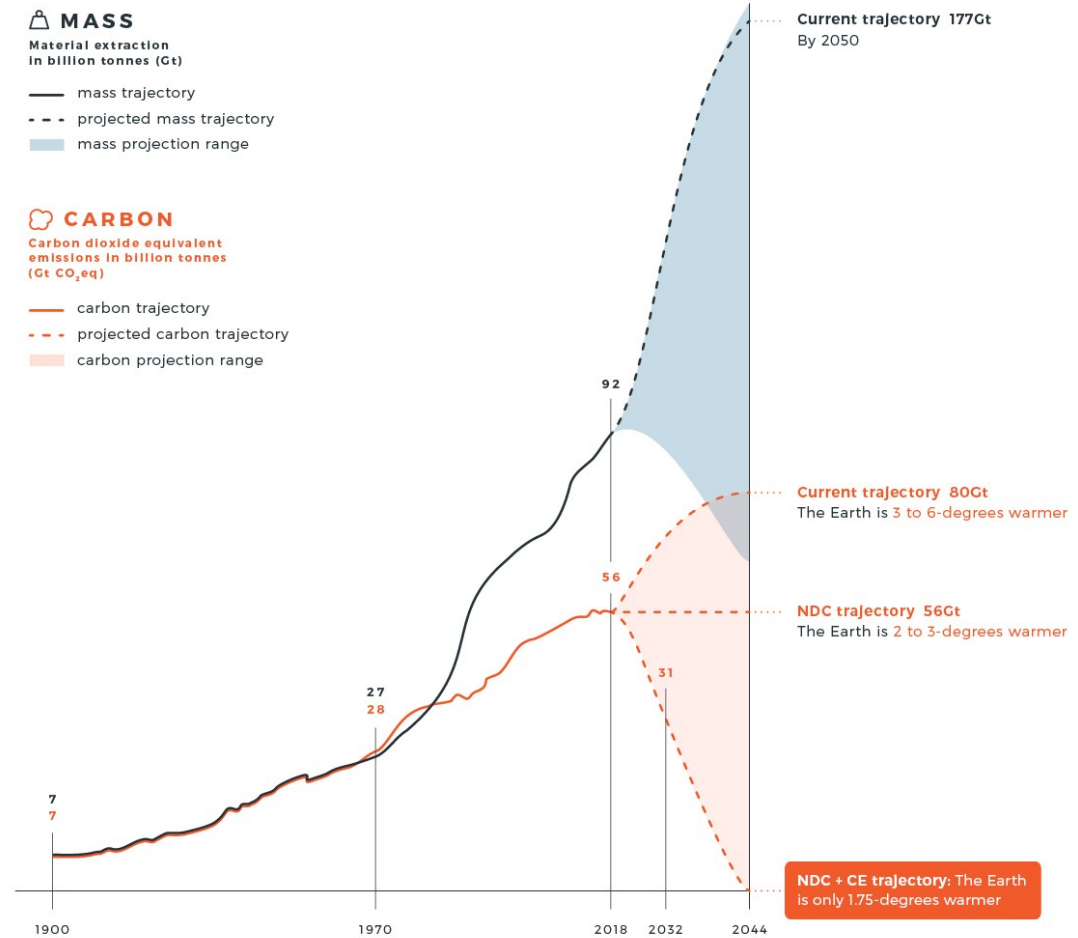
Anders Wijkman: ”Vi måste börja ta in att vår totala efterfrågan på energi och material har slagit i taket”

Publicerad: 16 augusti 2021, 10:36

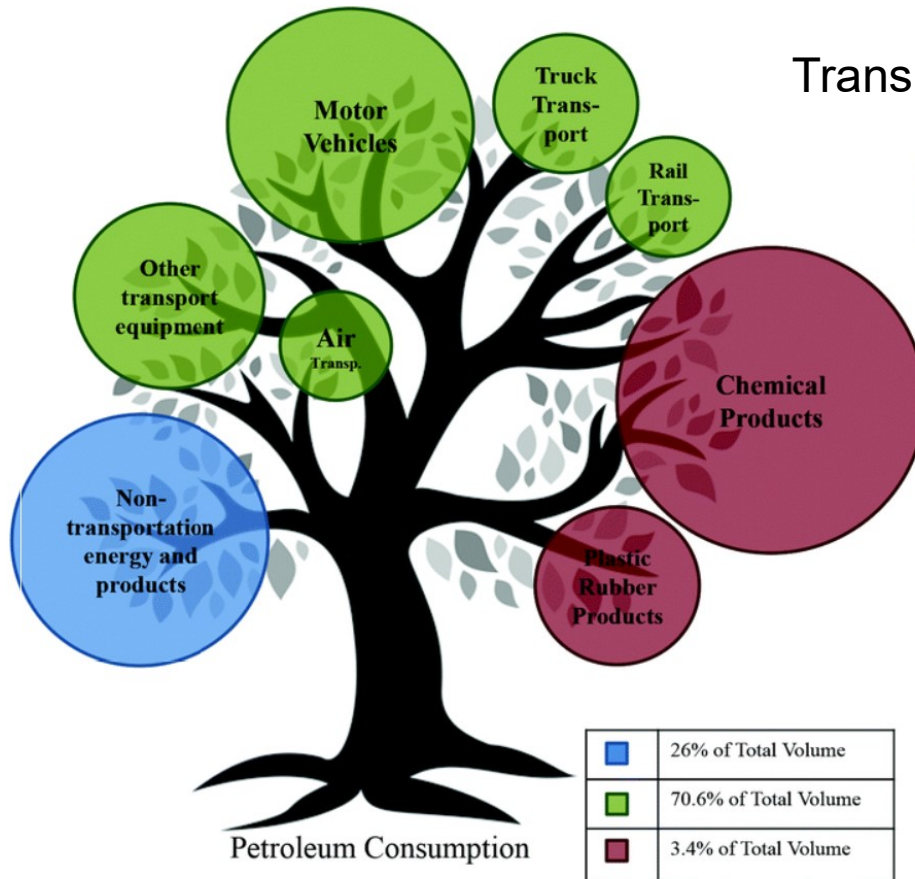
[Anders Wijkman efter IPCC-rapporten: Det är oerhört bråttom - Aktuell Hållbarhet \(aktuellhallbarhet.se\)](https://aktuellhallbarhet.se/anders-wijkman-efter-ipcc-rapporten-det-ar-oerhort-brattom)

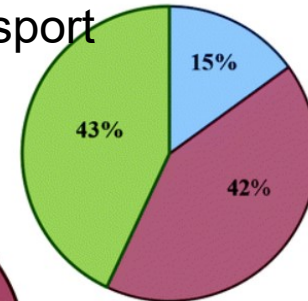
Vårt tryck på planetens resurser ökar

Utmaningen Omställning ifrån det fossila samhället till ?

Total Market Value
Transport

Icke
transport-
energi &
produkter

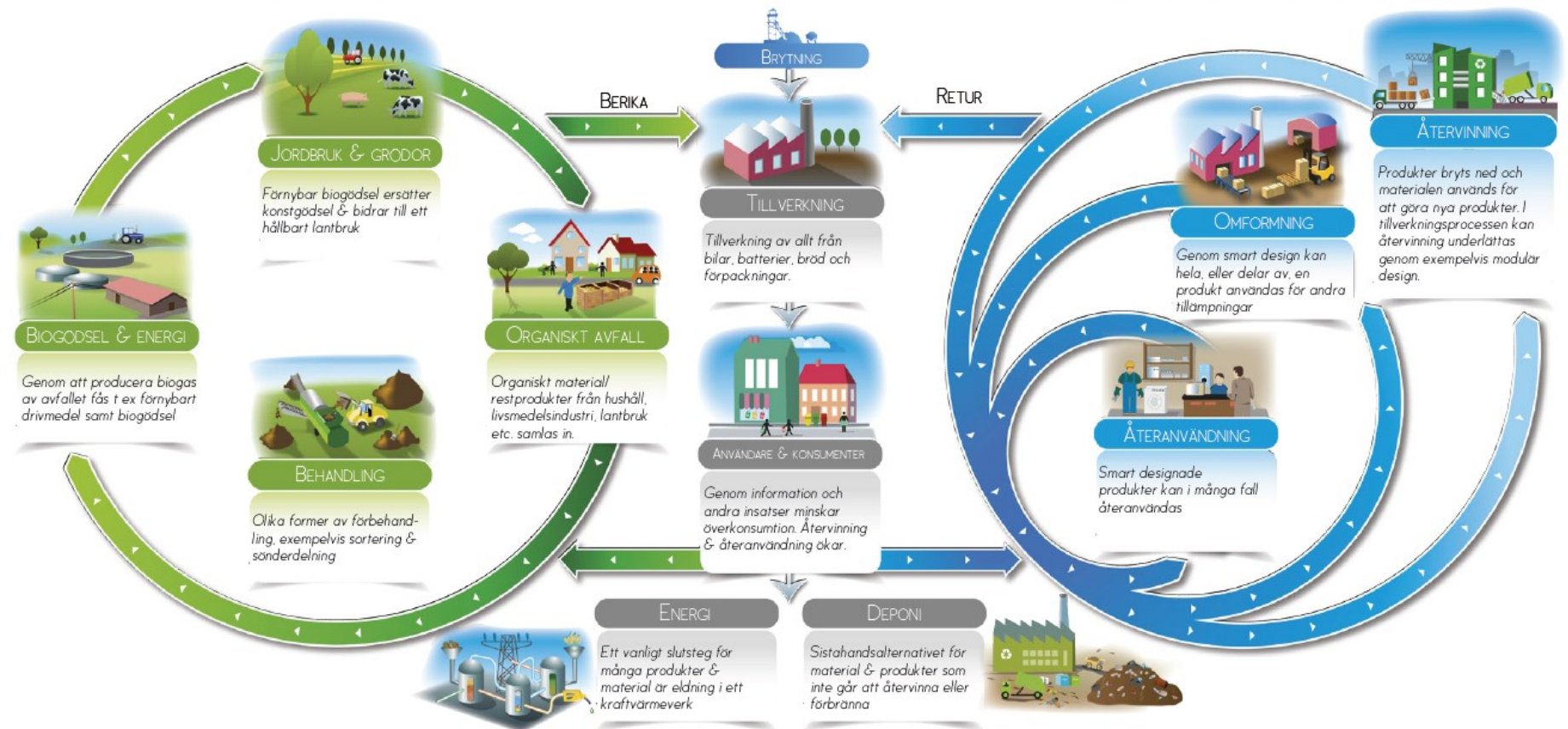
Kemi och
plastprodukter

**Har vi förstått
skillnaden mellan ett
"fossilfritt" och ett
fossilt oberoende
samhälle?**

* Hernández et al (2014) The battle for the "green" polymer. Different approaches for biopolymer synthesis: bioadvantaged vs. bioreplacement. Organic & Biomolecular Chemistry, 12, 2834-2849.

BIOLOGISKT KRETSLOPP

TEKNISKT KRETSLOPP

Bildkälla: LIFE & Circular economy, co-financed by LIFE Programme ec.europa.eu/life Texten är omarbetad av Biogas Öst

← TILLBAKA

VETENSKAPENS VÄRLD: JAKTEN PÅ MARS HEMLIGHETER

Carbon - kol svt

Hydrogen - väte

Nitrogen - kväve

Oxygen - syre

Phosphorus - fosfor

Sulfur - svavel

Atombeteckningen för de grundämnena bildar ordet "CHNOPS".

Vätgassamhällets delar

FÖRNYBARA
ENERGIKÄLLOR

TRANSPORT

VÄTGAS TILL
INDUSTRIN

VÄTGAS TILL
FASTIGHETER

ELEKTROLYSÖR

H₂-
LAGER

ENERGILAGER

Illustration: FCH JU

VÄTGAS

— NG
— H₂
— ⚡

*) Vätgas Sverige

Vätgas kan ersätta fossila bränslen och råvaror

Reduktionsmedel

Bränsle

Råvara elektrokolväten

Råvara ammoniak

EU storsatsar på vätgas

- **8 juli 2020** presenterade EU **tre olika strategier/initiativ** för klimatneutralitet 2050
- **>400 miljarder euro** investeras på förnybar vätgas i energiomställningen
- Kostnaden för vätgasbaserade system väntas sjunka mycket snabbt
- Satsningen kommer att **skapa en marknad** värd flera tusen miljarder euro till 2050, och bidra med upp till **en miljon nya jobb**
- EU vill stödja produktion av upp till **en miljon ton förnybar vätgas** redan fram till år **2024**
- Initiativet möjliggörs genom skapandet av en europeisk "**vätgasallians**" där företag, stater och organisationer kan samarbeta

"Vätgas är en av våra största prioriteringar i energiomställningen och vi kommer att investera stort för att vätgas ska bli en del av vår framtida energimix"

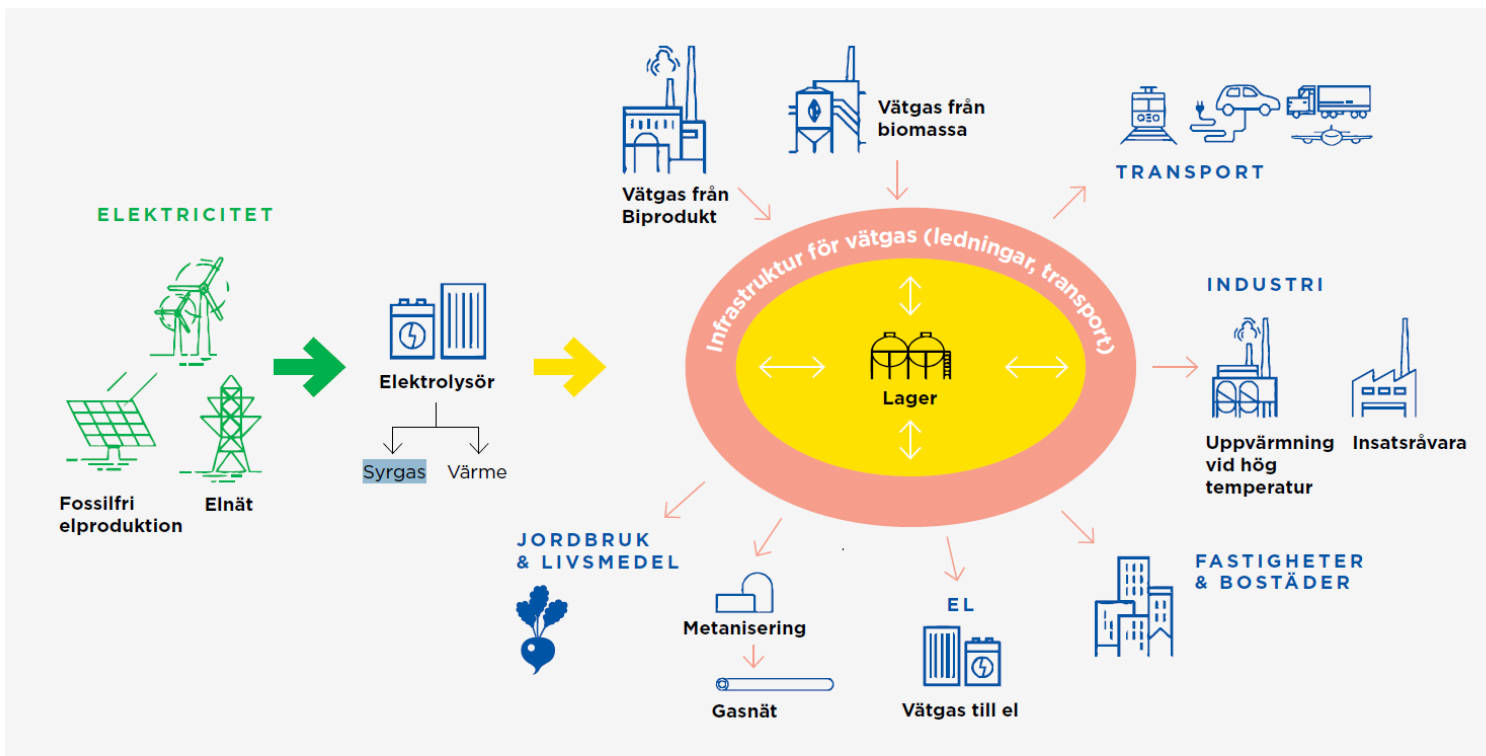
Frans Timmermans, EU-kommissionens verkställande vice ordförande.

#EUGreenDeal

#HydrogenStrategy

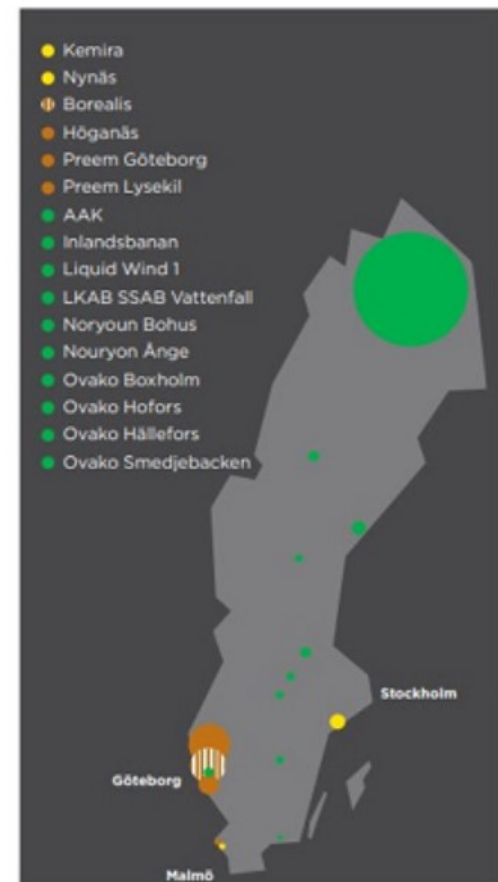
VÄTGAS
SVERIGE

Figur 1: Vätgasens värdekedja, vars delar beaktas i denna vätgasstrategi.

Noder kopplade till större industriprojekt

- HYBRIT:s satsning på fossilfritt stål med vätgas som reduktionsmedel, och
- LKAB:s stora industrialisering av samma teknik för koldioxidfri järnsvamp.
- Ovako förbereder nästa demonstrationssteg för ståluppvärmning med hjälp av fossilfri vätgas.
- Perstorps satsning, Project Air, där de tillsammans med Fortum och Uniper utvecklar en unik process för hållbar metanoltillverkning genom att kombinera CCU (Carbon Capture and Utilization) och förgasning.
- Preem och St1 planerar ökad biodrivmedelsproduktion med hjälp av fossilfri vätgas.
- St1, Liquid Wind och Jämtkraft förbereder sig för olika satsningar inom elektrobränslen.
- Nouryon har planer på att ersätta den fossila vätgasen med fossilfri vätgas för sin väteperoxidproduktion.

Pressmeddelande från [Infrastrukturdepartementet](#)

Regeringen tar fram nationell vätgasstrategi

Publicerad 03 februari 2021

Regeringen ger Energimyndigheten i uppdrag att ta fram förslag till en övergripande strategi för vätgas. Målet med strategin och åtgärdsförslagen är utveckla och tillvarata möjligheterna med vätgas och elektrobränslen och underlätta för omställningen till fossilfrihet.

- Vi ska öka den inhemska produktionen och ta tillvara vätgasens möjligheter för energilagring, gröna transporter och fossilfri stålproduktion, säger energiminister Anders Ygeman

Vätgas är en av flera tekniker som på sikt kommer att krävas för att uppnå klimatneutralitet. Regeringens klimatpolitiska handlingsplan anger att vätgas kan komma att få en större roll i framtiden vad gäller bland annat bränsleceller i fordon. Att framställa, lagra och frakta vätgas på ett hållbart sätt kommer att vara viktigt i flera branscher.

I uppdraget till Energimyndigheten ingår att analysera och kvantifiera potentialen för ökad produktion, lagring, transport och användning av vätgas, elektrobränslen och ammoniak i olika sektorer i Sverige och översiktligt inventera möjligheterna till samarbete med andra länder och aktörer i Europa.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 juli 2021.

När blir regeringsuppdrag tillgängliga digitalt?

Regeringsuppdrag publiceras här på webbplatsen efter att de har expedierats.

Genväg

> [Informationsmaterial: En samlad politik för klimatet - en sammanfattning av regeringens klimatpolitiska handlingsplan](#)

X-trafik satsar på ny teknik med utslapps fria bussar

Region Gävleborg fortsätter sina satsningar för ett fossilfritt samhälle med utslapps fria fordon. Från slutet av 2021 kommer X-trafik att prova vätgasbussar i kollektivtrafiken.

– Gävleborg ska gå före i den gröna omställningen och det gör vi i denna fråga. Både på nationell och europeisk nivå lyfts vätgas fram som viktig i omställningen till elektrifierade transporter och i

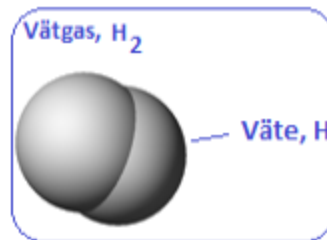
Varför satsning på vätgas i Uppsala?

EU "Green-deal-green hydrogen"

Motverka den globala uppvärmningen

Minskad lokal negativ miljöpåverkan

Stärkt forskning

Stärkt beredskap - samhällsviktig verksamhet

Näringslivsutveckling

Minskad risk för lokal eleffektbrist

Förstärkning av regionala elnäten

Långsiktigt säkring av närproducerad biogas

”Drivmedelstrappan”

- Närproducerad biogas från restprodukter
- El (grön), krav på batteriframställning och återvinning av sällsynta jordartsmetaller
- Närproducerad förnybar vätgas, krav på framställning/återvinning av sällsynta jordartsmetaller

- Närproducerad biogas från restprodukter
- El (grön)
- Närproducerad etanol från restprodukter
- Närproducerad förnybar vätgas

- Närproducerad biogas från restprodukter
- El (grön),
- Närproducerad RME
- Närproducerad etanol
- Närproducerad förnybar vätgas
- Närproducerad HVO

- Biogas
- El
- RME
- etanol
- vätgas
- HVO

CIRKULÄRT

1. Påverkar inte generationsmålet negativt
2. Bidrar till regional utveckling och försörjningstrygghet
3. Bidrar till miljökvalitetsmålen
4. Påverkar inte hållbarhetsprincipen enligt naturliga steget

SAMHÄLLSEKONOMI

1. Påverkar inte generationsmålet negativt
2. Bidrar till regional utveckling och försörjningstrygghet
3. Bidrar till miljökvalitetsmålen

REGIONAL UTVECKLING

1. Påverkar inte generationsmålet negativt
2. Bidrar till regional utveckling och försörjningstrygghet

FÖRNYBART

1. Påverkar inte generationsmålet negativt

- Exempel på drivmedel som vanligtvis uppfyller trappstegets kriterier

Trappstegets kriterier

Regeringens proposition 2020/21:30 Totalförsvaret 2021– 2025*

”Försvarsberedningen anser att berörda aktörer behöver väga in totalförsvarets behov vid utvecklingen av nya energisystem och vid uppbyggande av ny infrastruktur inom energiområdet för att i förebyggande syfte skapa en mer motståndskraftig energiförsörjning.”

”Försvarsberedningen anser vidare att aktörer med ansvar för samhällsviktig verksamhet behöver analysera sina behov av drivmedel och göra nödvändiga förberedelser för att säkra tillgången på drivmedel.”

*)

<https://www.regeringen.se/4a91a9/globalassets/regeringen/dokument/forsvarsdepartementet/forsvarsproposition-2021-2025/totalforsvaret-2021-2025-prop.-20202130.pdf>

Förstudie: Offentlig samverkan för närcirkulär vät- och biogasproduktion vid Kungsängens gård

Varför gemensam satsning på vätgas vid Kungsängens gård?

1. Möjlighet till synergier mellan olika flöden
 1. Syrgas (VA , sjukvård, koldioxidavskiljning)
 2. Värme (Fjv + Fjk)
 3. Solel
 4. Koldioxid + Vätgas => Metan
 5. Metan => Vätgas + Kol / Koldioxid
 6. Tillgång till Vatten och El
2. Geografisk bra placering
3. Möjlighet att bygga vidare och stärka befintlig infrastruktur (biogasanläggning + gasnät + tankstationer)
4. Bra förutsättningar för att storskaligt bygga och utveckla i en "regulatorisk sandlåda"
5. Samhällsekonomiska fördelar

Kungsängens gård: Offentliga aktörer i samverkan

- Länsstyrelsen i Uppsala län
- Region Uppsala
- Uppsala Kommun
- Uppsala Vatten och Avfall AB
- Sveriges Lantbruksuniversitet

Stödorganisation:

- Biodriv Öst – Fossilfritt 2030 (ERUF)
- Vätgas Sverige

H2- produktion Kungsängens gård System-flöden-nyttor

SLU:s företagspark – Kungsängens gård

Brunn

Solcellsanl.

Nätvärmenät

Vatten

EI

Värme

Gemensam fastighet

Uppsala Vattens produktionsanläggning Kungsängens gård

Vindkraftverk

Elektrolysör

"Power 2 gas"
anläggning

Nät-EI

Vätgaslager

Syrgaslager

Biogaslager

Beredskaps-
lager

Tankställe
H2

Tankställe
O2

Tankställe
CBG

Bus-
Depå-
kollekti
vtrafik

Reserv
kraft

Bränsle-
fordon +
arbmask

Gas för
medicin
sk anv.

Bränsle-
fordon +
arbmask

CBG nät

Civilt
försvar

Samhällsviktig verksamhet
kommun-region

Övrig offentlig-privat användning (prio 2
efter civiltförsvar + samh.viktig v-samhet)

Klimatfärdplan Uppsala

Lars Johansson

*Verksamhetsansvarig STUNS Hållbara Samhällen
Innovationsledare Klimatfärdplan Uppsala*

STUNS
hållbara samhällen

Viabile Cities

Ramverk, Klimatstadsprogram och Klimatkontrakt mm.

Viabile Cities

Viabile Cities är ett strategiskt innovationsprogram med missionen:
Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser

Vi arbetar för för ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara städer.

Städer som fungerar bra för människorna som bor i den, som är bra för medborgarnas, företagens och samhällets ekonomi

– och – som är bra för klimatet och vår planet.

Grundproblemet - Klimatförändringarna är symptom på underliggande och komplexa problem som är inbyggda samhällsstrukturen och som hänger samman med livsstils- och produktionsmönster.

Svårigheten - För att adressera en komplex utmaning av denna natur krävs ett helhetsgrepp inriktat på systeminnovation snarare än enskilda tekniska lösningar för att lappa och laga i rådande system.

Syftet - skapa transformativ systemförändring utifrån missionen Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetensgränser.

Fokus – djupa och strukturella skiften för att förändra stadens socio-teknologiska och socio-ekologiska system i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet. Transformativ förändring omfattar förändringar i styrande institutioner (exv. styrformer, regelverk, policyer, finansieringsmodeller), beteenden, kultur och normer såväl som teknisk innovation. (Innovationspolicy 3.0)

Omvandling
Inkrementell utveckling

Omställning
Transformativ utveckling

Fokus

Applikationer

Teknik

Lösningar

Kunskap/kompetens

Standard

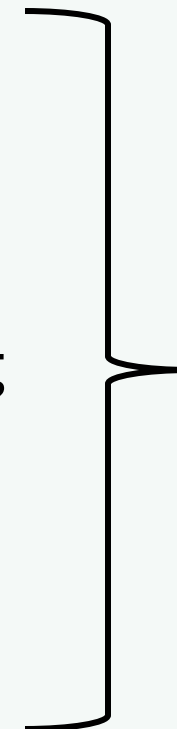
Data

Finansiering/Styrning

Policy

Lagar

Kultur/Värderingar

**I fokus för att
möjliggöra
systemskiften**

Created by Start Up Graphic Design
from Noun Project

KLIMATNEUTRALA STÄDER 2030

Nio svenska kommuner och deras partners är med i satsningen Klimatneutrala städer 2030. De testar nya arbetssätt och lösningar, lär av varandra och arbetar för missionen: att skapa städer som fungerar bra för människorna som bor i den, som är bra för medborgarnas, företagens och samhällets ekonomi – och – som är bra för klimatet.

Created by Design Circle
from Noun Project

KLIMATKONTRAKT 2030

Klimatkontraktet är en kraftsamling från svenska städer och den nationella nivån för att snabba på utvecklingen för att klimatomställningen. Det är ett avtal mellan städer, myndigheter och Viable Cities där alla parter tar på sig att konkret bidra till klimatneutrala och hållbara städer.

 Lyssna

Handlingsplan

Klimatkontrakt 2030 (samarbetsavtal med staten)

Organisation: [Kommunstyrelsen](#)
Publicerad: 17 december 2020, kl. 9.36
Ingår i: [Ekologisk hållbarhet](#)

Klimatförändringarna kräver samarbete på alla nivåer. Som kommun kan vi göra mycket, men långt ifrån allt. Därför behövs breda samarbeten. Klimatkontrakt 2030 är ett samarbetsavtal med staten för att skynda på klimatomställningen.

Dokument

Klimatkontrakt 2030_Uppsala
PDF, 2 MB | [Lyssna](#)

Sammanfattning

Uppsala kommun har ingått ett samarbetsavtal med staten, inom ramen för kommunens och Uppsala klimatprotokolls samarbete med det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Genom Klimatkontrakt 2030 åtar Uppsala kommun sig bland annat att arbeta för att minska klimatutsläppen med 10–14 procent per år med start 2021. Kommunen åtar sig också att arbeta mer med innovation i klimatomställningen och att involvera Uppsalas invånare mer i arbetet för minskade klimatutsläpp.

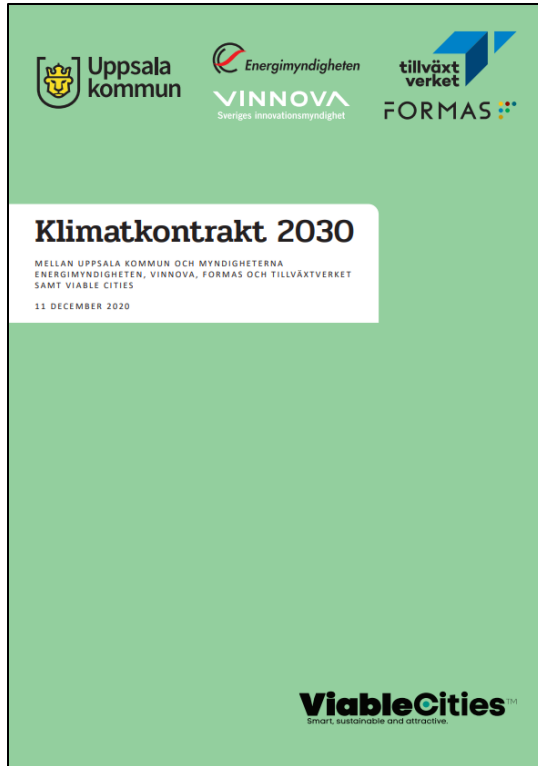
De kommunala verksamheternas egen klimatpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag.

Avtalsparter för staten är myndigheterna: Energimyndigheten, Tillväxtverket, Vinnova och Formas.

Publicerad:
17 december 2020

Organisation:
[Kommunstyrelsen](#)

Ingår i:
[Ekologisk hållbarhet](#)

- Uppföljning årligen.
- Utvecklas kontinuerligt – håller på att landa i kommunerna.
- Åtagande - Regionalt innovationslabb för klimatneutrala kommuner – "Speglande" skrivningar i Uppsala respektive Enköpings Klimatkontrakt.

Uppsala – en ledande Klimatstad

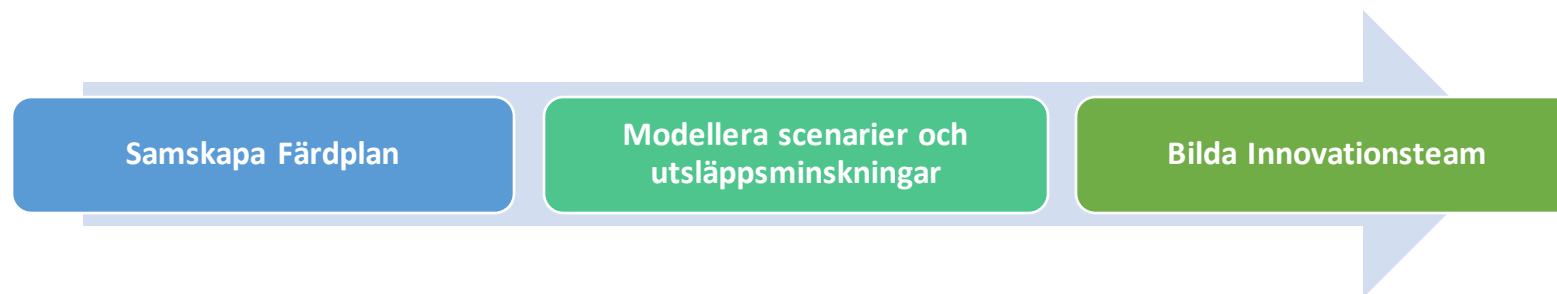
- Genom medverkan i VC → pole-position
- EU Green Deal – 100 Klimatneutrala städer

Funderingar
Frågor

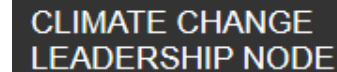
Klimatfärdplan Uppsala

Klimatfärdplan Uppsala är ett projekt som drivs i samverkan med Uppsala Klimatprotokoll och Uppsala kommun. Klimatfärdplan Uppsala ska resultera i en konkret vägledning för att fasa ut fossila bränslen lokalt till 2030, och påbörja arbetet med de innovationer och systemskiften som krävs för ett klimatpositivt samhälle. Projektet pågår mellan oktober 2019 och september 2021.

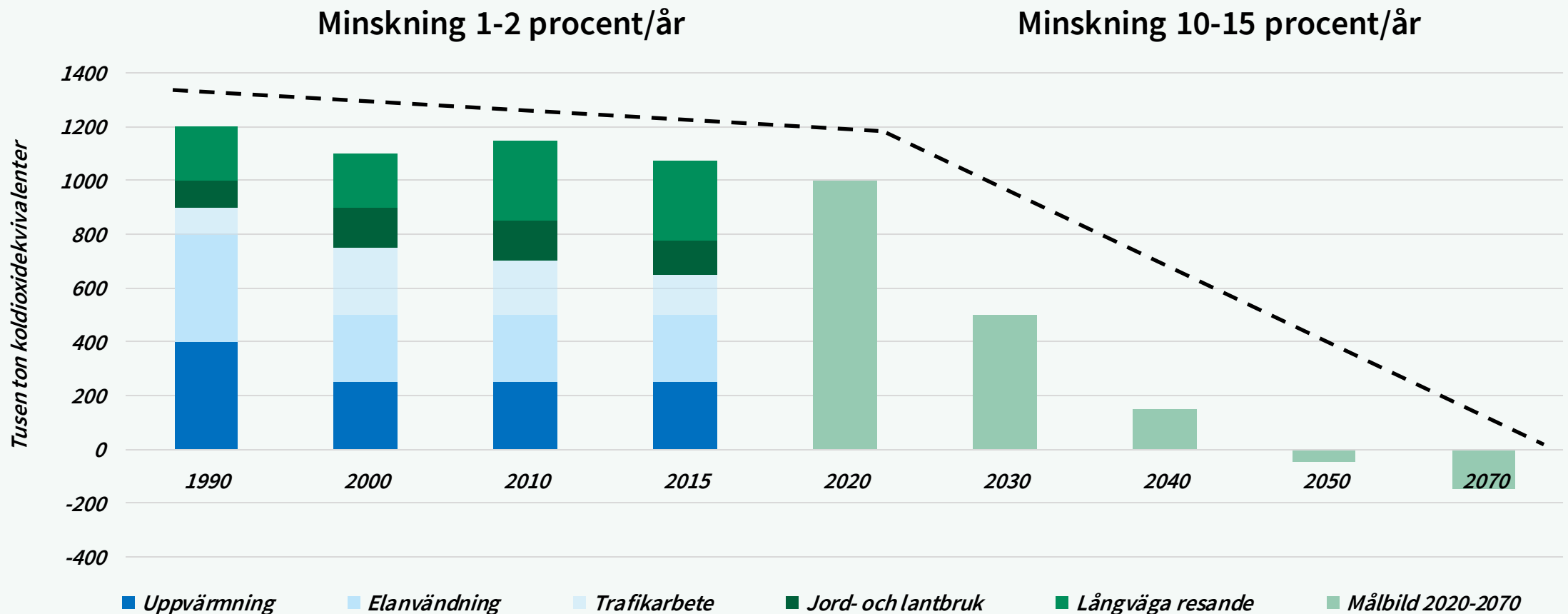

Projektägare: Laura Hartman (KLK) och Jenny Rydåker (SBF)
Projektledare: Amanda Midhamre (KLK) (från april 2021)

Projektpartners

Hur går vi från klimatkliv till klimatsprång?

Fokusområden

Energi

Transporter

Kretslopp

Geografiska
delområden

Livsmedelskedjan
och kolinlagring

Bygg och
anläggning

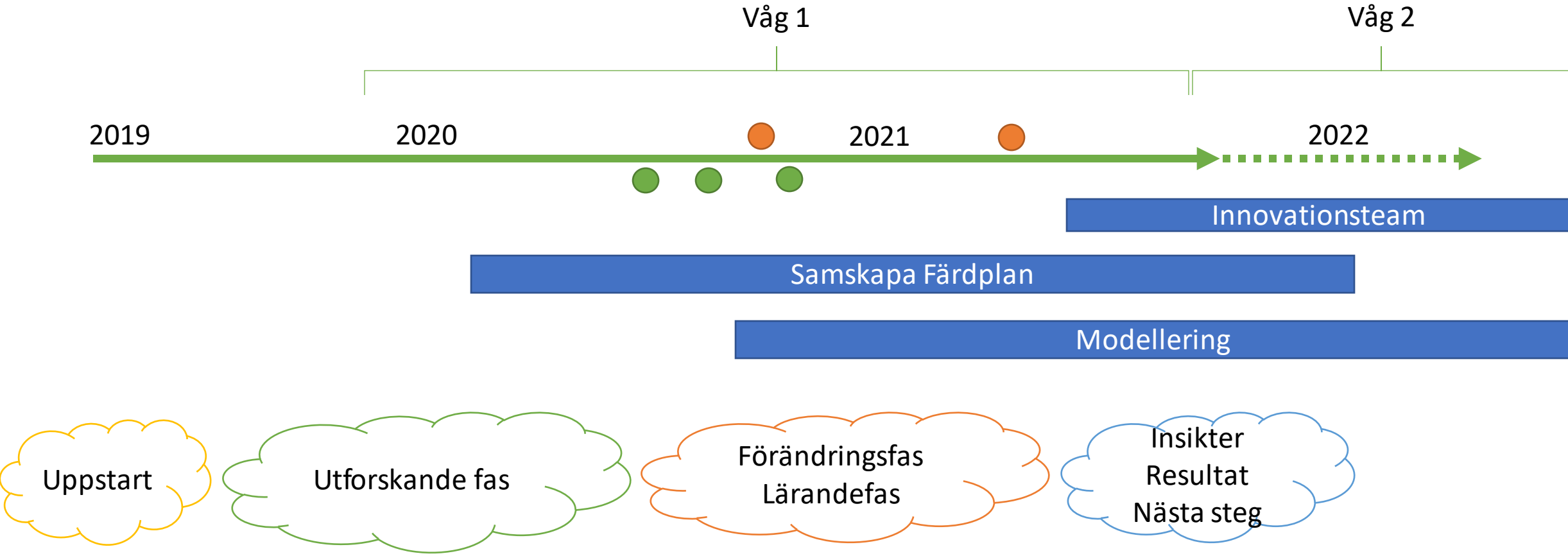

Cirkulär ekonomi
och affärsutveckling

Hållbara livsstilar och
engagemang

Tillbakablick:

Funderingar
Frågor

Exempel resultat – Samskapa en färdplan

Systemperspektiv: Det moderna industriella livsmedelssystemet petar vi in sju kalorier energi för att få ut en kalori i form av mat.

Utmaning: Utsläppen inom detta område kommer till stor del från biogen koldioxid, metan och lustgas, vilka till betydande del släpps ut utanför Uppsalas geografiska område.

Mål: Att klimatpåverkan från mat för en Uppsalabo, som nu är ca 2 ton, inte uppgår till mer än ett halvt ton CO₂e per år till 2035. Delmål 1 ton 2028. (konsumtionsbaserade utsläpp)

Åtgärdsområde: Förändra vårt ätande mot en klimatsnålare kost, framför allt genom en mindre andel animalier.

Åtgärd dagligvaruhandel: Lockvaror och annonsering bör gå i en klimatvänlig riktning.

Utsläppen från jordbruk i Uppsala kommungeografi så uppgår till ca 95 000 ton CO₂e (2018). Detta kan jämföras med utsläppen från Uppsalabornas totala ätande (ca 230 000 medborgare x 1,8 ton CO₂e avtryck (svensk normalkost)) = ca 420 000 ton CO₂e.

→ Ett fokus på de konsumtion i färdplan

Det finns i huvudsak fyra sätt att minska klimatpåverkan från mat:

1. Öka produktiviteten: Mer mat med mindre insatser av till exempel energi och gödsel minskar klimatpåverkan per enhet mat. Punkten är viktig, men samtidigt är det ett arbete som redan pågår eftersom det ger ökad lönsamhet. Så här fokuseras mest på de tre andra sätten.
2. Utveckla och tillämpa tekniska lösningar som minskar utsläppen, till exempel teknik för att minska utsläppen från gödsel.
3. Förändra vårt ätande mot en klimatsnålare kost, framför allt genom en mindre andel animalier.
4. Minska svinn och förluster i alla led – alltså att mat produceras och utsläpp genereras helt i onödan

Exempel resultat – Samskapa en färdplan

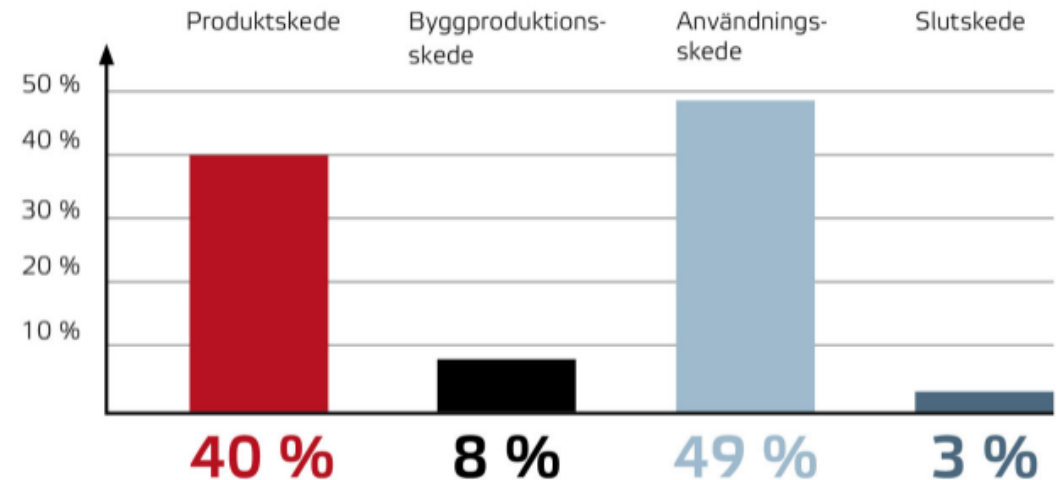
Fokusområde Bygg- och anläggningsprocessen

- Bygg- och anläggningsprocesser tillsammans med fastighetssektorn står idag för ca 11,8 miljoner ton CO₂-ekv år (2018), vilket motsvarar ca 21% av Sveriges totala utsläpp. Utöver det genererade sektorn samma år via import ytterligare ca 5,8 miljoner ton CO₂-ekv i andra länder.
- Utsläppen som tas upp för bygg- och anläggningsprocesser i Uppsalas Klimatfärdplan innehåller alla utsläpp, var de än sker. **För Uppsalas aktörer innebär det att de flesta behöver utveckla åtgärder även för det så kallade Scope 3 enligt GHG-protokollet.**

- Cementklinkersersättning på låg nivå
- Materialeffektivitet
 - Undvik att bygga
 - Effektiv design - Optimera konstruktioner
 - Prefabricering
- Cirkularitetsåtgärder
 - Skrotbaserat armeringsstål
 - Återvunnen asfalt
- Materialsubstitution
 - Träbaserade element
 - Mineralisoler
- Bränslesubstitution i anläggningsmaskiner och tunga transporter
- Logistikoptimering
- Hög nivå av cementklinkersubstitution
- Materialeffektivitet
 - Optimera betongrecept för minskad cementmängd
- Cirkularitetsåtgärder
 - Återanvända element
 - Betongåtervinning
 - Mekanisk återvinning av plast
- Elektrifiering av anläggningsmaskiner
- Byte av transportslag för materialtransporter
- Elektrifiering och / eller CCS i basmaterialindustrin
- Kemisk plaståtervinning / biobaserad plast
- Elektrifiering av tunga transporter
 - Tungalastbilar med vätgasbränsleceller
 - Elektriska vägsystem

Exempel på klimatpåverkan från olika skeden i en byggnads livscykel

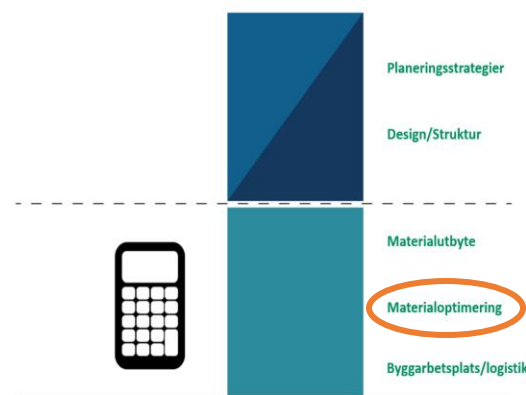
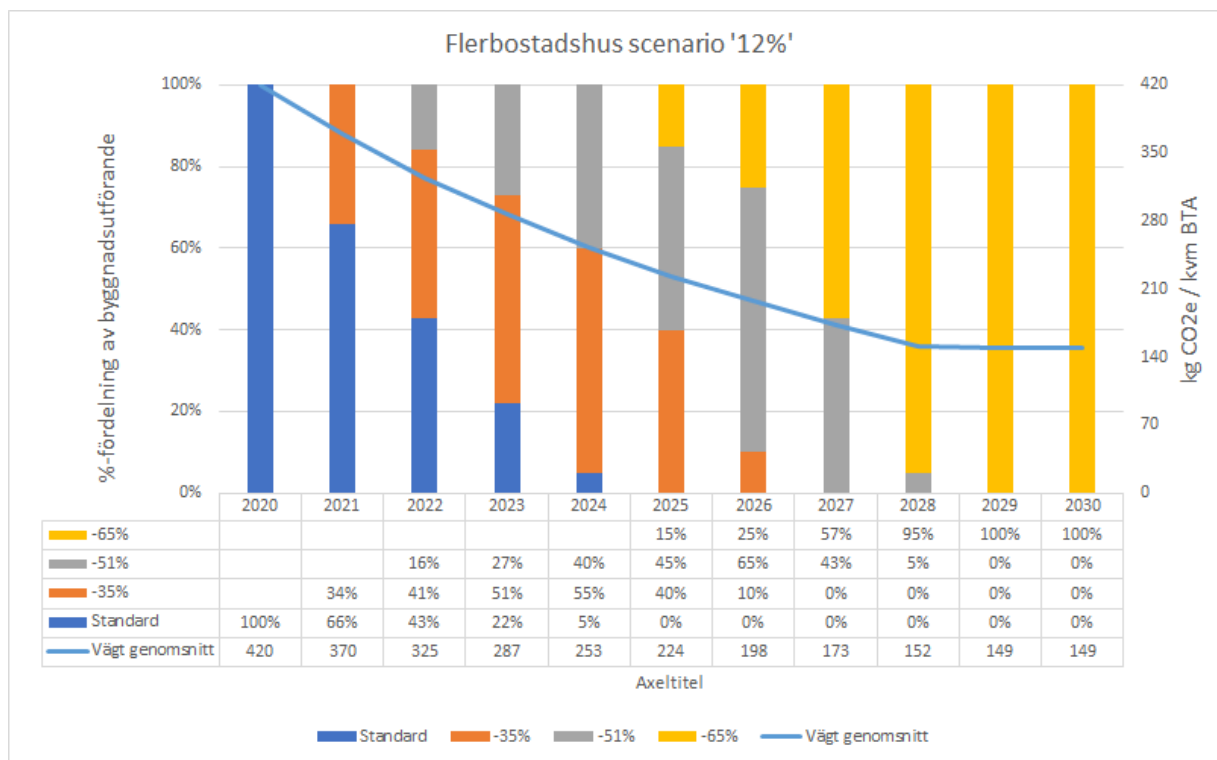
Exempel på storleken på klimatpåverkan i de olika livscykelstadierna. Notera att detta är ett exempel på hur miljöpåverkan kan redovisas i de olika skederna, storleksordningen varierar för olika byggnader. Illustration: Boverket/Infab

Exempel resultat – Samskapa en färdplan

Färden mot 2030 kan modelleras på olika vis beroende på hur jämn kurva man önskar sträva efter. Figuren nedan visar exempel på takten för införandet av de olika klimatförbättrade alternativen för kategorin *flerbostadshus* för att uppnå den i genomsnitt 12 % årliga minskningen.

Enligt detta scenario behöver:

- den standardnivå vi bygger på idag vara helt utfasad till år 2025 och
- redan år 2027 behöver all bebyggelse bestå av det 50%- respektive 65%-igt förbättrade alternativen.

→ I arbetet med Färdplanen har vi identifierat konkreta reduktionsåtgärder inom olika kategorier, några av dessa kan vi beräkna via vår modellering (i kg CO₂-ekv/kvm BTA) och andra kan beskrivas i form av övergripande verktyg eller strategier.

Åtgärder kopplat till Materialoptimering:

- Klimatförbättrad betong
- Klimatförbättrat stål
- Klimatförbättrat trä
- Slimmade konstruktioner
- Minskad mängd byggplast

→ Det är avgörande när de klimatförbättrade alternativen börjar införas

Funderingar
Frågor

Exempel resultat – Modellerings

Uppsala kommun har under flera år arbetat med modelleringsverktyget LEAP för att beräkna klimatpåverkan från Uppsala i framtiden.

Inom färdplaneprojektet har utsläppen beräknats fram till år 2030. Modelleringen har på grund av tillgång till underlag i kombination med tid begränsats till fokusområdena *bygg och anläggning; el, kyla och värme i den bebyggda miljön samt transporter.*

En process framtagen av Energikontoret i Mälardalen har tillämpats för att på ett strukturerat sätt ta fram hur mycket utsläppsminskningar olika områden, dvs. de olika fokusområdena, ska bidra med fram till 2030.

Processen som lett fram till hur mycket utsläppsminskningar de aktuella fokusområdena ska leverera finns dokumenterad i modelleringsrapporter.

Funderingar
Frågor

Exempel resultat - Innovationsteam

- Två innovationsteam har skapats utifrån befintliga strukturer: Stadsbyggnadsförvaltningen och Uppsala Klimatprotokoll. Målet med teamen har inte varit att ta fram något specifikt eller att fokusera på tex digitalisering, utan att generellt öka innovationstakten drivet av att fler efterfrågar hur klimatneutralitet kan uppnås. Syftet har varit att arbeta i det organisatoriska mellanrummet mellan ansvarsområden och samtidigt ha tillräckligt mandat för att öka takten i den transformativa förändringen i linje med klimatfärdplan, klimatkontraktet och stödet från Viable Cities.
- Aktiviteter under september-december 2021: Introduktionsutbildning, nulägesanalys och handlingsplan
- Aktiviteter längre sikt: Insikttjänster Ledning/politik, Utbildning inom transformativ förändringsledning (relativt omfattande – Innovationsteamledarna)
- Viable Cities Accelerera och STUNS bildar ett sorts ekosystem för Innovation- och transformativ förändringsledning som stöttar Innovationsteamerna (kan utgöra en komponent i en regionalt innovationslab).

Funderingar
Frågor

Lärdomar

- Mål och Budget 2021
– en gamechanger
- Viss konflikt mellan konventionell styrning och att styra innovationsprojekt – olika projektlogiker (traditionell vs. agil)
- Förmåga/kapacitet ojämn inom fokusområden
- Olika förståelse och förväntningar på projektet (ex. effekt och resultat)

- Stärka förmågan att förverkliga de mål, åtaganden och åtgärder som Klimatkontrakt 2030 och Klimatfärdplan Uppsala omfattar.
- Besked sista september
- Inriktning i Uppsalas ansökan:
 - Organisation & lärande - En utvecklad organisatorisk förmåga att öka takten i klimatomställningen för att snabbt minska utsläppen
 - Invånardialog & civilsamhälle - Mobilisera och öka antalet invånare och civilsamhällesaktörer som deltar i omställningen
 - Innovationsteam & testbäddar - Utveckla innovationsteam för stärkt kompetens och förmåga för systeminnovation samt transformativ förändring och öka antalet testbäddar på systemnivå

Lars Johansson

Innovationsledare & Verksamhetsansvarig
STUNS Hållbara Samhällen

+46 730 20 21 04

lars.johansson@stuns.se

PROTOKOLL

Centrala samverkansgruppen (CSG) i Uppsala kommun

Datum: **15 september 2021**
Plats: Microsoft Teams-möte

NÄRVARANDE

För arbetsgivaren

Anna Bittner, HR-direktör (del av mötet)
Anna Lind, förhandlingschef
Jonna Berggren, biträdande förhandlingschef
Anna-Karin Rick, koordinator
Ola Hägglund, biträdande stadsdirektör/ekonomidirektör
Maria Ahrgren (kvalitets- och planeringschef), punkt 4.3
Maria Didi (omvärldsstrateg), punkt 4.3

För arbetstagarna

Maria Persson, Akademikerförbundet SSR
Camilla Ahlsén Hoff, Akademikerförbundet SSR
Helena Ersson, Kommunal
Tommy Törnberg, Vision
Kristian Hjertén, Vårdförbundet
Johanna Wallin, Sveriges Skolledarförbund
Helena Dübeck, Lärarnas Riksförbund
Mattias Westermark, Lärarnas Riksförbund
Elisa Erikson, Lärarförbundet
Karl Nygren, Akavia
Niklas Lundengård, Akavia
Marianne Skoglund, DIK
Peter Nöu, Sveriges ingenjörer
Magnus Rosenquist, Sveriges Veterinärförbund

Sekreterare: Anna-Karin Rick

DAGORDNING

1. Val av justeringsdag

Protokollet skickas till arbetstagarorganisationerna för påseende senast den 20 september. Eventuella synpunkter ska vara sekreteraren tillhanda via e-post senast den 21 september. Den 22 september ska samtliga representanter som deltagit i mötet ha skickat ett svar till mötets sekreterare via e-post att protokollet godkänns enligt bilaga. Protokollet betraktas då som justerat.

2. Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs efter tillägg av fråga 6.1.

3. Föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

4. Informationsärenden enligt 19 § MBL

4.1 Rapport från utskott och råd

Arbetsgivaren redogör för vilka frågor som togs upp på det senaste post-covid utskottet respektive avtalsvårdande rådet.

4.2 Aktuella politiska ärenden

Arbetsgivaren informerar om aktuella politiska ärenden och vad som är på gång framåt.

4.3 Mål och budget, workshop

Arbetsgivaren redogör för yttrandeversionen av mål och budget 2022–2024. Arbetstagarorganisationerna får utrymme att göra medskick samt dela tankar inför den kommande planperioden utifrån ett fackligt perspektiv. Sammanfattning och medskick från gruppdialogerna skickas till Maria Didi (maria.didi@uppsala.se) senast den 29 september.

5. Beslutsärenden enligt 11 § MBL

Inga beslutsärenden.

6. Övriga frågor

6.1 Rutinen för chefsrekrytering

Lärarnas riksförbund undrar vad som händer i frågan med översyn av rutinen för chefsrekrytering. Arbetsgivaren informerar om att man avvaktar med frågan.

JUSTERAS

Protokollet justeras genom att respektive representant från arbetstagarorganisationerna som deltagit i mötet godkänner protokollet via e-post. Samtliga e-postsvar biläggs protokollet, bilaga 1.

Bilaga 1

Inkomna e-postsvar från representanterna för arbetstagarorganisationerna som deltog i mötet – ersätter fysiska underskrifter på protokollet.

Kristian Hjertén, Vårdförbundet

Sv: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Kristian Hjertén <kristian.hjerten@vardforbundet.se>
Till Rick Anna-Karin

Vårdförbundet godkänner protokollet.

Med vänliga hälsningar,

Kristian Hjertén

Vice ordförande, avdelning Uppsala
Sjuksköterska

Vårdförbundet Uppsala
Övre slottsgatan 1
753 10 Uppsala
018-67 70 47
kristian.hjerten@vardforbundet.se
www.vardforbundet.se

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
tor 2021-09-16 11:23

Helena Dübeck, Lärarnas Riksförbund

Sv: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Dübeck Helena
Till Rick Anna-Karin

Hej!

LR godkänner protokollet

Med vänlig hälsning

Helena Dübeck
Uppsala LR-förening
Föreningsombud & Ordförande
018-727 24 23

Elisa Erikson, Lärarförbundet

SV: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Erikson Elisa
Till Rick Anna-Karin

Hej!

OK från Lärarförbundet.
Hälsningar

Elisa Erikson
Ordförande

Lärarförbundets avdelning Uppsala
Västra Ågatan 16
018-727 24 50
elisa.erikson@skola.uppsala.se

Vi är Sveriges största lärarorganisation som arbetar för högre löner, bättre arbetsvillkor och yrkesutveckling i alla skolformer

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
tor 2021-09-16 08:46

Magnus Rosenquist, Sveriges Veterinärförbund

RE: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Magnus Rosenquist <magnus.rosenquist@svf.se>
Till Rick Anna-Karin

Ser bra ut. Ett ok från mig.
Mvh
Magnus

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
ons 2021-09-15 21:51

Tommy Törnberg, Vision

Sv: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Törnberg Tommy (Huvudskyddsombud, Vision)

Till Rick Anna-Karin; Persson Maria (Akademikerförbundet SSR/SACO); Ahlsén Hoff Camilla (VOF, Avd myndighet ÄLN); Ersson Helena; Kristian Hjärtén; Wallin Johanna; Döbeck Helena; Westermark Mattias; Erikson Elisa; Nygren Karl; Lundengård Niklas; Skoglund Marianne; Nöu Peter; Magnus Rosenquist

Svara Svara alla Vidarebefordra

tor 2021-09-16 14:29

Vision godkänner protokollet.

Vänligen

Tommy Törnberg

Huvudskyddsombud

Uppsalaavdelningen
Kungsgatan 62, nb
753 41 Uppsala
018-727 24 33

tommy.tornberg@fv.vision.se
uppsalaavdelningen@fv.vision.se

Marianne Skoglund, DIK

Sv: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Skoglund Marianne

Till Rick Anna-Karin

Svara Svara alla Vidarebefordra

fre 2021-09-17 08:13

OK från DIK.

//Marianne

MARIANNE SKOGLUND
Bambibliotekane, Bibliotek Uppsala Storvreta

Besöksadress: Fullerövägen 1
Telefon: 018-727 67 33
Mobil: 0725-84 39 01
E-post: marianne.skoglund@uppsala.se
Webb: www.bibliotekuppsala.se

Niklas Lundengård, Akavia

Re: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Lundengård Niklas

Till Rick Anna-Karin

Kopia Eliasson Jonny; Nygren Karl; Lind Anna (Förhandlingschef); Berggren Jonna

Du svarade på det här meddelandet 2021-09-20 12:16.

Svara Svara alla Vidarebefordra

mån 2021-09-20 12:15

Hallå igen!

Uppfattat! Akavia godkänner protokollet.

Ha en trevlig dag 😊

/Niklas

Johanna Wallin, Sveriges Skolledarförbund

Re: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15 - påminnelse om att godkänna

Wallin Johanna

Till Rick Anna-Karin

Svara Svara alla Vidarebefordra

ons 2021-09-22 10:00

Ok

Hämta [Outlook för Android](#)

Maria Persson, Akademikerförbundet SSR

VB: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15 - påminnelse om att godkänna

Persson Maria (Akademikerförbundet SSR/SACO)

Till Rick Anna-Karin

Meddelandet skickades med Hög prioritet.

Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15.pdf
86 KB

Hej!

Akademikerförbundet SSR godkänner medföljande protokoll.

Vänliga hälsningar

Akademikerförbundet SSR

MARIA PERSSON

Ordförande och huvudskyddsombud i Sacorådet och Akademikerförbundet SSR i Uppsala kommun

Svara Svara alla Vidarebefordra

ons 2021-09-22 09:58

Helena Ersson, Kommunal

Sv: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15 - påminnelse om att godkänna

Ersson Helena

Till Rick Anna-Karin

Kommunal godkänner protokollet.

Mvh

Helena Ersson

Svara Svara alla Vidarebefordra

ons 2021-09-22 09:55

Peter Nöu, Sveriges ingenjörer

VB: Påminnelse: Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15

Nöu Peter

Till Rick Anna-Karin

Du svarade på det här meddelandet 2021-09-24 09:35.

Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2021-09-15.pdf
86 KB

Godkänner protokollet, företräder Sverige Ingenjörer.

Ledsen förseningen, trodde tänkte att vi hade utsedda justerare och jag var itne en av dem så jag trodde inte det gällde mig.

Mvh,

Peter

Svara Svara alla Vidarebefordra

tor 2021-09-23 21:04

Central skyddskommitté
Minnesanteckningar

Handläggare
Anna-Karin Rick

Minnesanteckningar från central skyddskommitté

Datum: **15 september 2021**

Närvarande

För arbetsgivaren

Anna Bittner, HR-direktör
Jonna Berggren, biträdande förhandlingschef
Malin Abrahamsson, HR-specialist arbetsmiljö
Karoline Kristo, HR-specialist arbetsmiljö
Anna-Karin Rick, koordinator

För arbetstagarna

Maria Persson, Akademikerförbundet SSR/Sacorådet
Helena Ersson, Kommunal
Tommy Törnberg, Vision
Kristian Hjertén, Vårdförbundet
Elisa Erikson, Lärarförbundet
Petra Åkerström, Lärarnas Riksförbund
Magnus Rosenquist, Sveriges Veterinärförbund
Johanna Wallin, Sveriges Skolledarförbund

Sekreterare: Anna-Karin Rick

Program

1. Information om pågående arbete

Arbetsgivaren föredrar en sammanfattad information om pågående arbete enligt punkterna nedan.

- Systematiskt arbetsmiljöarbete i Hypergene börjar bli klart för implementering i förvaltningarna. Implementeringen kommer att ske succesivt.
- Skyddsombud i Iris och hur det fungerar.

- Start av ny upphandling företagshälsovård. Arbetsgivaren berättar att en projektgrupp ska tillsättas. Maria Persson för Akademikerförbundet SSR/Sacorådet och Tommy Törnberg från Vision anmäler intresse. Om någon mer är intresserad går det bra att anmäla sig till Malin Abrahamsson och Karoline Kristo.
- Se över rutin gällande kränkande särbehandling. Behov av att uppdatera så att vi agerar på rätt saker.
- Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet pratar vi om vid nästa tillfälle.

Arbetsgivaren fångar upp följande reflektioner:

- Kommunal lyfter problem med att registrera skyddsombud i Iris. Det handlar om problem att komma åt systemet hemifrån och chefer som inte registrerar skyddsombud. Vision lyfter att det görs en del felregistreringar när skyddsombud själva lägger in och chef attesterar. Det vore bättre att huvudskyddsombud kunde attestera. Sveriges Skolledarförbund efterlyser en uppdatering av systemet så att det kan bli enklare att hantera.

2. Uppföljning av avtal Falck krisstöd

Arbetsgivaren redogör för uppföljningen med Falck gällande krisstöd samt berättar om slutsatser och planerade åtgärder. Underlaget läggs upp i samarbetsrummet. Skyddsombuden delade med sig av sina tankar och reflektioner löpande under dialogen.

Arbetsgivaren fångar upp följande reflektioner:

- Lärarnas riksförbund lyfter vikten av att synliggöra att kurserna finns.
- Akademikerförbundet SSR/Sacorådet tänker att det kan vara bra om någon av huvudskyddsombuden deltar vid uppföljning med Falck. Den som är intresserad kan anmäla intresse till Malin Abrahamsson och Karoline Kristo.
- Sveriges Skolledarförbund skickar med att kurserna inte riktigt motsvarar behovet som finns inom skolan.

3. Kia och sjukfrånvaro

Arbetsgivaren redovisar en sammanfattning av resultatet på kommunövergripande nivå för inrapporterade tillbud och olycksfall för perioden 1 januari-15 september 2021 jämfört med samma period förra året. Statistik för sjukfrånvaro återkommer vi till vid nästa tillfälle. Underlaget läggs upp i samarbetsrummet. Skyddsombuden delade med sig av sina tankar och reflektioner löpande under dialogen.

Arbetsgivaren fångar upp följande reflektioner:

- Akademikerförbundet SSR/Sacorådet lyfter vikten av att öka medvetenheten bland medarbetare och chefer om systemet och till vilka typer av tillbud det ska användas. Hur fångar vi de psykosociala perspektiven?

4. Dialog om skyddsombudets arbetsmiljö och roll

Arbetsgivaren lyfter frågan utifrån perspektivet skyddsombud som blivit sjukskriven på grund av stress i uppdraget som skyddsombud. Hur kan vi omhänderta skyddsombudens arbetsmiljö och roll? Arbetsgivaren tänker att ansvarig chef i ett sådant läge kan behöva stöd i hur de ska tänka och agera. Även möjlighet att ta stöd från huvudskyddsombud.

Arbetsgivaren fångar upp följande reflektioner:

- Vårdförbundet tänker att frågan är relevant och även kopplar till facklig tid och arbetsbelastningen som ökar när färre skyddsombud/fackliga representanter förväntas ta sig an mer arbetsuppgifter.
- Vision berättar att de brukar pausa rollen som skyddsombud under en rehabiliteringsprocess.
- Sveriges Skolledarförbund skickar med att skyddsombudsrollen kanske inte är så lämplig för medarbetare som är sköra eller har lätt för att gå in i andras känslor. Det kan vara en svår dialog att ta, men nödvändig.
- Kommunal tänker att vi behöver ta ansvar för våra olika roller. Arbetsgivaren behöver ge skyddsombuden rätt förutsättningar för uppdraget.
- Lärarnas riksförbund tänker att vi bör återkomma till frågan när vi har lite mer tid för dialog kring frågan. En samsyn kring uppdraget är viktigt.
- Lärarförbundet instämmer med övriga och håller med om att det är en komplex fråga.

Vi återupptar dialogen om skyddsombudets roll och arbetsmiljö vid nästa tillfälle.

5. Allmän arbetsmiljöinput och reflektioner från arbetstagarrepresentanter

-

6. Övriga frågor

Vision lyfter två övriga frågor.

- a. Vision efterlyser en samsyn i hur protokoll från samverkan ska se ut, mall och innehåll. Arbetsgivaren fångar frågan och hänskjuter den till avtalsvårdande rådet (AVLA).
- b. Vision efterlyser ett tydliggörande kring skyddsombudens roll och involvering i godkännande av bygggritningar. Arbetsgivaren fångar frågan.

Minnesanteckningar

Plats och tid:	Digitalt via Teams kl. 8.30-10.30	
Närvarande ledamöter:	Mohamad Hassan (L), ordförande Jonas Segersam (KD), vice ordförande Helena Nordström Källström (MP) Leia Nordin (FI) Mathias Kullberg (M) Per Mattsson (V)	Erik Sallén, Maskin och Verktyg Monica Werneman, Nexer Recruit Caroline Ekström, CVO och Olivia Omsorg Malin Persson, Hallbloms Pär Karlsson, Byggconstruct Gustav Kullander Dammbro, Zellout Dirk Kehr, Uppsala Stadsmission Dima Sarsour, Lokala Överenskommelsen (LÖK) (deltog 8.30-9.30)
Övriga deltagare:	Susanne Afzelius, verksamhetschef Helena Sköld Lövgren, upphandlingschef Åsa Tingström, sekreterare Maisa Young och Mia Carlevi, hållbarhetsavdelningen närvarande punkt 9	
Utses att justera:	Gustav Kullander Dammbro	Punkter: 1–12

Justeringens datum och plats: 8 oktober, Stationsgatan 12

Underskrifter:

.....
Mohamad Hassan, ordförande

.....
Gustav Kullander Dammbro, justerare

.....
Åsa Tingström, sekreterare

1. Val av justerare och justeringsdag

Upphandlingsrådet beslutar att utse Gustav Kullander Dammbro att tillsammans med ordföranden justera dagens minnesanteckningar den 8 oktober på Stationsgatan 12.

2. Fastställande av föredragningslista

Upphandlingsrådet beslutar att fastställa utsänd föredragningslista.

3. Förslag från näringslivet och idéburna organisationer på verksamheter som kommunen kan tänkas upphandla (för expediering till berörd nämnd)

Inga förslag framfördes.

4. Inspel från näringslivet/idéburna organisationer

Dima Sarsour från Lokala Överenskommelsen framförde att de idéburna organisationerna varit involverade på många sätt i krissamordningen under pandemin. Nu ses situationen över gällande vilka effekter pandemin haft och vilka behov som finns i samhället, exempelvis social oro och arbetsmarknadsåtgärder. En viktig punkt för många inom samhället och föreningslivet är hur dessa insatser kan samordnas. Många intressanta saker händer och flera projekt har påbörjats, exempelvis ett om digitalt utanförskap som bland annat finansieras av Socialstyrelsen.

Mohamad Hassan tillägger att detta är en levande fråga även inom arbetsmarknadsnämnden.

5. Förslag till Branschråd

Föredragande: Helena Sköld Lövgren, upphandlingschef

Presentation finns i **Bilaga 1. Presentationer Upphandlingsrådet 1 oktober 2021.**

Presentation om möjligheten att införa branschråd i Uppsala kommun. Både förslaget om branschråd och en anbudsskola ses som goda idéer. Dessa kommer att tas vidare till verksamheterna och politiska instanser, Upphandlingsrådet är först ut att tycka till om förslaget. Initialt planeras två branschråd som sedan kan utvärderas och utökas efter behov och intresse.

Frågor ställdes om hur det kan komma sig att företag som inte har en affärsförbindelse med kommunen är mindre nöjda och vad orsaken till detta är. Statistiken från Svenskt Näringsliv går inte att bryta ned i detalj på samma sätt, men kommunen arbetar kontinuerligt med att förbättra och förenkla upphandlingsförfarandet. Förvaltningen framhåller att kommunen även är intresserade av leverantörer som inte är duktiga på upphandlingsförfarandet och arbetar med frågan, tidigare har anbudsskola erbjudits i

samband med stora leverantörsträffar men nu planeras detta genomföras digitalt. Det framfördes också önskemål om att delta i branschråden från politiskt håll eftersom även den politiska ledningen vill ha mer kontakt och dialog med företagen. Frågan kommer också att behandlas politiskt och former behöver hittas gällande var den kontakten bäst kommer in i arbetet.

En annan fråga handlade om hur de idéburna verksamheterna involveras i arbetet. Hårdare krav gällande innovation och sociala krav efterfrågas än vad som ställs idag. En önskan framförs om att i större utsträckning fokusera på innovation som leder till förbättringar i samhället snarare än lägre kostnader. Helena Sköld Lövgren och Dirk Kehr har kontakt gällande arbetet med sociala krav och kommer att mötas framöver för att diskutera reserverade kontrakt, social hänsyn etcetera. Det finns också samarbeten med kranskommunerna och regionen i frågan samt med arbetsmarknadsförvaltningen.

Flera synpunkter framfördes om att det är bra att kommunen tar tag i att ta reda på varför många inte vill delta i upphandlingarna och förnyar processerna. Uppsala kan inspireras av andra kommuner och de företag som inte lägger anbud. Önskemål om enklare förfaranden framförs och vikten av att upphandlingarna ger mervärde för leverantörerna poängteras. Gällande hållbarhet och innovation anses det finnas utmaningar när lägsta pris är en avgörande faktor. Det ses som viktigt att inte bara är attraktivt att lägga anbud, det behöver också vara en hållbar affär för båda parter.

Uppsala kommunkoncern är en stor aktör på marknaden som handlar för 5–6 miljarder kronor varje år och det är av största vikt att leverantörer vill lämna anbud. Att arbeta med innovation och nya sätt att upphandla anses som viktigt och branschråden ses som en nyckelaktör i det arbetet. Behov finns av att ta fram en långsiktig strategi för att hitta gemensamma förhållningssätt och jobba tillsammans. Både vilka krav som ska ställas, hur de ska ställas och vad marknaden är redo för kan spela in. Branschråd kan bidra till att ta reda på detta.

Frågan om sociala krav kan tas upp på kommande upphandlingsråd.

6. NAI (Nöjd Anbudsgivarindex)

Föredragande: Helena Sköld Lövgren, upphandlingschef

Presentation finns i **Bilaga 1. Presentationer Upphandlingsrådet 1 oktober 2021.**

7. Statistik och på gång inom Upphandling

Föredragande: Helena Sköld Lövgren, upphandlingschef

Presentation finns i **Bilaga 1. Presentationer Upphandlingsrådet 1 oktober 2021.**

En önskan framfördes om att utgå från medianvärdet istället gällande antal anbud per upphandling. Mer information önskas också om den upphandling som överprövats och där kommunen fälldes.

Positiv återkoppling framfördes också gällande kommunens e-handelssystem, Proceedo, som anses förenkla och förbättra administrationen även för leverantörer. En fråga ställdes om det går att följa upp köp som inte görs inom avtal genom Proceedo, men där finns bara avtalade varor. Information behöver istället inhämtas via kommunens fakturahanteringssystem för att följa upp detta.

8. Avbrutna upphandlingar

Föredragande: Helena Sköld Lövgren, upphandlingschef

Presentation finns i **Bilaga 1. Presentationer Upphandlingsrådet 1 oktober 2021.**

Under presentationen framförs att det är viktigt att kommunen får inspel, och att synpunkter från leverantörer välkomnas för att så snart som möjligt åtgärda eventuella fel innan upphandlingen kommit så långt som till tilldelningsbeslut.

9. Kravställningar i fordons och transportupphandlingar

Föredragande: Maisa Young, hållbarhetsavdelningen

Presentation finns i **Bilaga 1. Presentationer Upphandlingsrådet 1 oktober 2021.**

Frågor ställdes om huruvida resepolicyen även används i upphandlingarna för att ställa krav på exempelvis tjänsteleverantörer. Själva policyen används som regel inte i upphandlingsunderlagen, men många gånger hänvisas till kommunens styrdokument och ibland skickas specifika styrdokument med som bilagor. I mallarna för upphandlingar poängteras vikten av att bidra till hållbar samhällsutveckling och beroende på vilken vara eller tjänst som upphandlas kan kravställan se lite olika ut.

Önskemål framförs om att få en liknande dragning med inriktning på sociala krav inom upphandlingen.

Diskussionen berör även uppföljning av upphandlingar och inköp av varor utifrån aspekten vad som händer när avtalet löper ut. Vad händer med bilar, datorer och möbler och skulle kommunen kunna tillämpa mer cirkulära metoder och tankesätt? Gällande bilar sker en försäljning. Hållbarhetsavdelningen har ett uppdrag kring cirkulära flöden för möbler både ur ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. En förstudie har gjorts och det finns även pågående arbete kring cirkulering. Det pågår också diskussioner på IT-sidan om detta. Även avfallsplanen som tas fram och ska börja gälla 2023 innehåller en mängd åtgärder kopplade till cirkulär ekonomi. Det finns inget specifikt cirkulärmål, men det är ett medel för att kunna nå övriga mål.

Dirk Kehr tipsar om att ADDA (tidigare SKL Kommentus Inköpscentral) nyligen gått ut med en upphandling som gäller cirkulär ekonomi gällande möbler som Uppsala kommun skulle kunna ansluta till.

Notering efter sammanträdet: I dagsläget återvinns kommunens använda datorer och pengar fås tillbaka på de datorer som går att återvinna.

10. Information om nya föreskrifter för Upphandlingsrådet

Kommunstyrelsen har beslutat om ny riktlinje för rådgivande och beredande organ, utifrån den ska Upphandlingsrådets föreskrifter revideras. Inga större ändringar föreslås, men bland annat innefattar förslaget att samtliga ledamöter väljs för en mandatperiod och får möjlighet till arvode. Tidigare gällde detta endast de förtroendevalda ledamöterna. Föreskrifterna beslutas enligt plan av kommunstyrelsen i december.

11. Nästa upphandlingsråd – förslag på ämnen

Önskemål framförs om att få mötespresentationerna i förväg för att möjliggöra större förståelse och möjlighet att ställa frågor. Detta bör kunna ordnas. Föredragningslistan skickas senast en vecka innan sammanträdet, presentationerna kommer troligtvis närmare mötet.

Ämnen som föreslås på kommande Upphandlingsråd är

- Prisupphandling kontra kvalitetsupphandling
- Workshop med inköparna, planeras under 2022
- Social hållbarhet i upphandlingarna
- Uppföljning vad som händer med avskrivna datorer

Nästa möte sker den 10 december klockan 8.30-10.30

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlades.

Upphandlingsrådet - Välkomna!

1 oktober 2021

Föredragningslista

1. Val av justeringsperson samt datum och plats för justering
2. Fastställande av föredragningslista
3. Förslag från näringslivet och idéburna organisationer på verksamheter som kommunen kan tänkas upphandla (för expediering till berörd nämnd)
4. Inspel från näringslivet/idéburna organisationer
5. Förslag till Branschråd
6. NAI (Nöjd Anbudsgivarindex)
7. Statistik och på gång inom Upphandling
8. Avbrutna upphandlingar
9. Kravställningar i fordons och transportupphandlingar
10. Information om nya föreskrifter för Upphandlingsrådet
11. Nästa upphandlingsråd – förslag på ämnen
12. Övriga frågor

3. Förslag från näringslivet och idéburna organisationer på verksamheter som kommunen kan tänkas upphandla (för expediering till berörd nämnd)

4. Inspel från näringslivet/idéburna organisationer

5. Förslag till Branschråd

Bakgrund

- Rapporten från Svenskt näringsliv visar att de leverantörer som svarat inte är så nöjda med vår dialog . Leverantörerna har gett Uppsala ett betyg på 2,26 av totalt 6. NAI (nöjd anbudsgivarindex) är en annan mätning där enbart leverantörer som lämnar anbud till Uppsala svarar på frågor - det resultatet skiljer sig avsevärt och har ett betydligt bättre resultat.
- Det har även observerats att vissa branscher har en mer aggressiv inställning till upphandling och tex hotar med en överprövning redan under frågor och svar perioden. Men Uppsala har jobbat med dialog under en längre tid i samband med tilldelningsbeslut vilket resulterat i en kraftig minskning i antalet ÖP.
- Verksamheterna rapporterar att många leverantörer hör av sig och vill visa sin unika lösning för att sälja in. Detta kan leda till att krav ställs som enbart en leverantör kan tillgodose och då tappar vi anbudsgivare i och med att färre leverantörer uppfyller krav.

Vad gör vi redan idag?

- De stora leverantördialogerna (senast digitalt – de lämpar sig bättre att genomföras fysiskt)
- Upphandlingsråd
- RFI:er inför specifika upphandlingar (en typ av marknad dialog)
- Förhandsannonser
- Enskilda marknad dialoger
- Verksamheterna har olika sorters marknad dialoger, tex Måltidsmässan.

Vad behöver vi göra framöver?

- Branschdialog med specifika områden, kan tex vara frågor om innovation och hållbarhet.
- Webinarium – tex anbudsskola och andra kompetenshöjande aktiviteter för att minska risken för felaktigt lämnade anbud som får förkastas. Uppsala har tidigare genomfört anbudsskola på våra stora träffar.
- Upphandling i Uppsala online. Återkommande leverantörsmöten – förslagsvis kvartalsvis, där vi informerar om vad som är på gång under kommande kvartal för att leverantörerna ska fånga upp i god tid och kunna förbereda sig.
- Ev upphandlingsplan på hemsidan

Varför?

- För att få en **bättre dialog** med näringslivet och **mer nöjda leverantörer**.
- För att fånga upp **nya innovativa** sätt att kravställa.
- För att **driva hållbarhetsfrågorna framåt**
- För att få **bättre leveranser** till verksamheten

Förslag på piloter för branschråd

**Branschråden genomförs med flera olika funktioner så som verksamhet, hållbarhet, näringsliv och upphandling*

Processen

1. Presentera för verksamhet och politik
2. Skicka ut en intresseanmälan via RFI för anmälan om deltagande, där kan det med fördel även ställas frågor om tex hur leverantörer arbetar med hållbarhet och innovation samt vilka områden de tycker att vi bör bryta ner inom respektive bransch.
3. Bjuda in till ett första digitalt Branschråd, inbjudan sker via TendSign
- 4. Genomföra Branschråd**
5. Bjuda in till nedbrutna områden – kan vara hållbarhet, innovation, IT-säkerhet som exempel. Inbjudan till detta sker via TendSign
6. Utvärdera löpande och skruva på det som behöver justeras på via input från leverantörer och verksamhet.
7. Besluta om nya områden

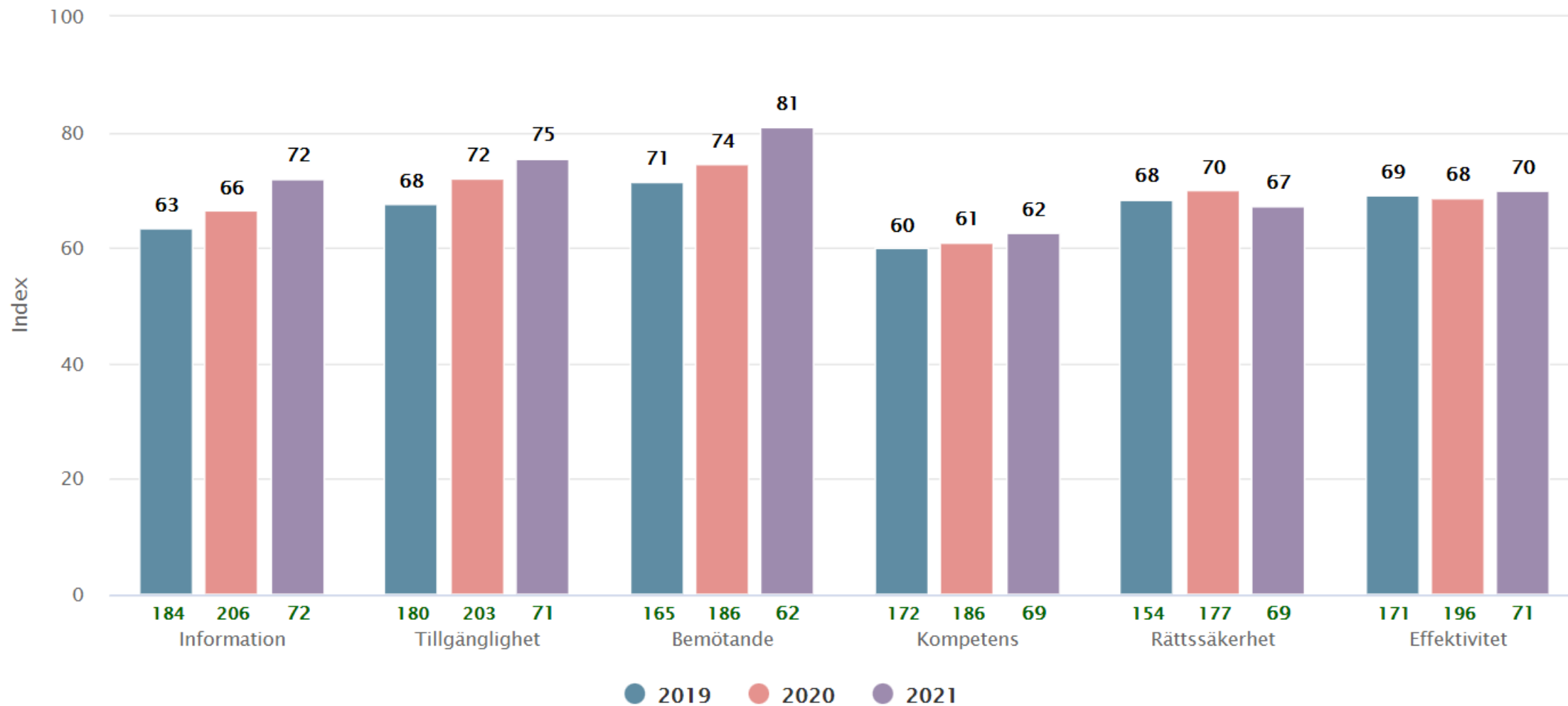
6. NAI (Nöjd Anbudsgivarindex)

Upphandling – Serviceområden

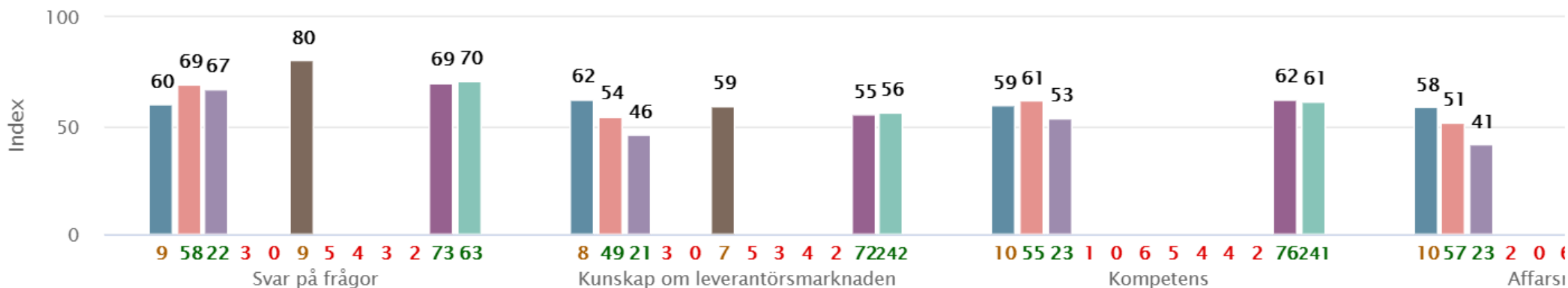

Uppsala, alla ärenden, 2019–2021

Upphandling – Kompetens jämförelse

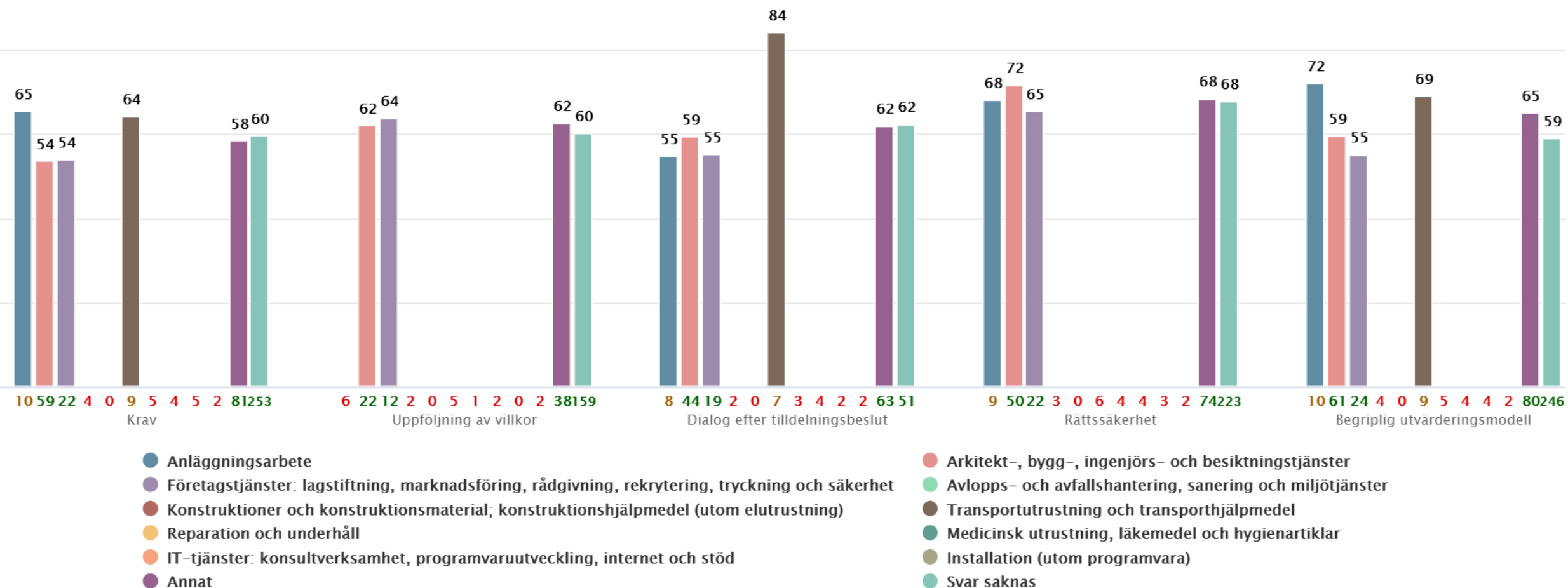
Uppsala, alla ärenden, 2019–2021

- Anläggningsarbete
- Arkitekt-, bygg-, ingenjers- och besiktningstjänster
- Företagstjänster: lagstiftning, marknadsföring, rådgivning, rekrytering, tryckning och säkerhet
- Avlopps- och avfallshantering, sanering och miljötjänster
- Konstruktioner och konstruktionsmaterial; konstruktionshjälpmedel (utom elutrustning)
- Transportutrustning och transporthjälpmedel
- Reparation och underhåll
- Medicinsk utrustning, läkemedel och hygienartiklar
- IT-tjänster: konsultverksamhet, programvaruutveckling, internet och stöd
- Installation (utom programvara)
- Annat
- Svar saknas

Upphandling - Rättssäkerhet jämförelse

Uppsala, alla ärenden, 2019-2021

7. Statistik och på gång inom upphandling

Antal registrerade upphandlingsärenden

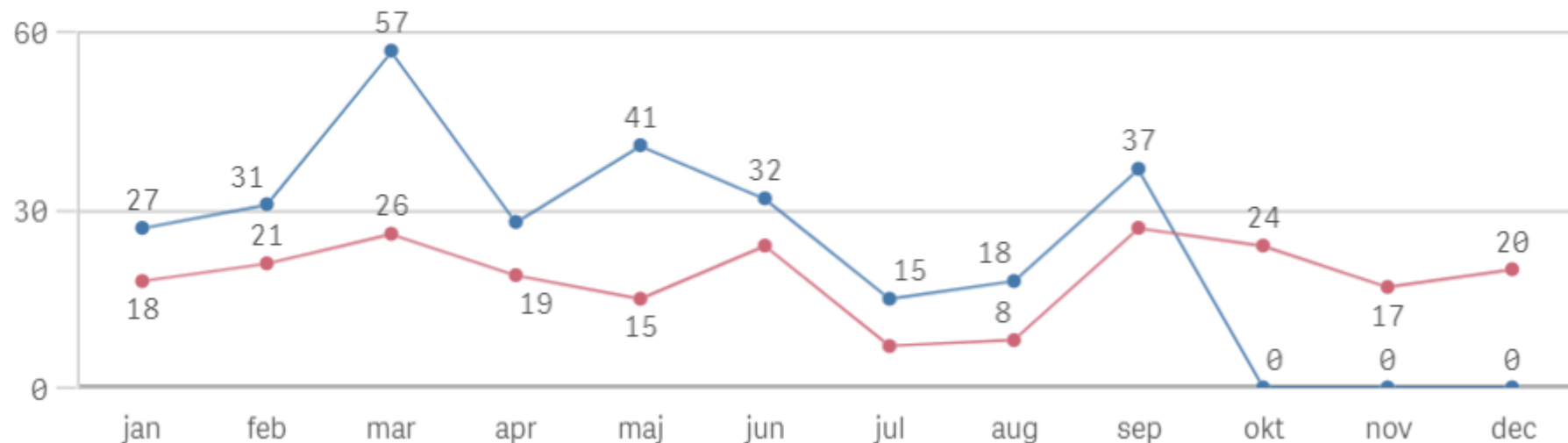
Avslutade upphandlingar aktu...

193¹⁸⁹
Avslutade upphandlingar föregående år

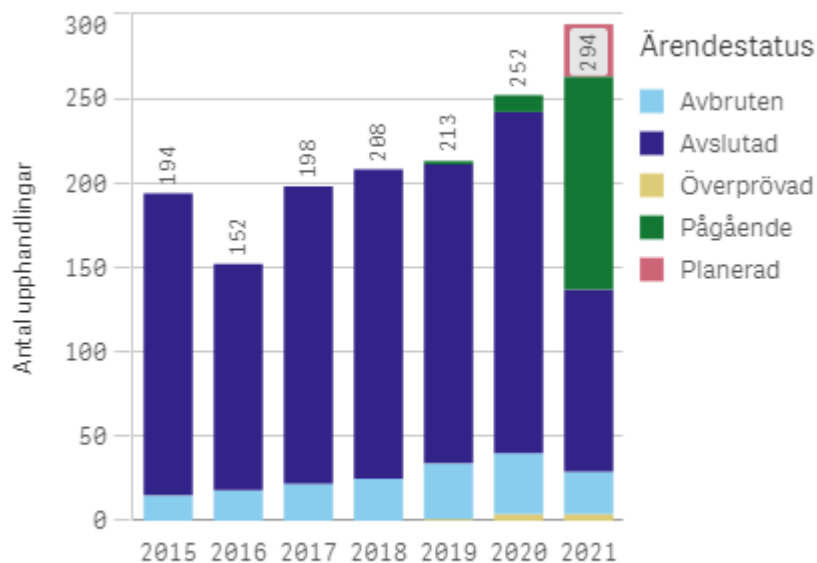
Pågående upphandlingar

138³¹
Planerade upphandlingar

Antal... , Antalä...

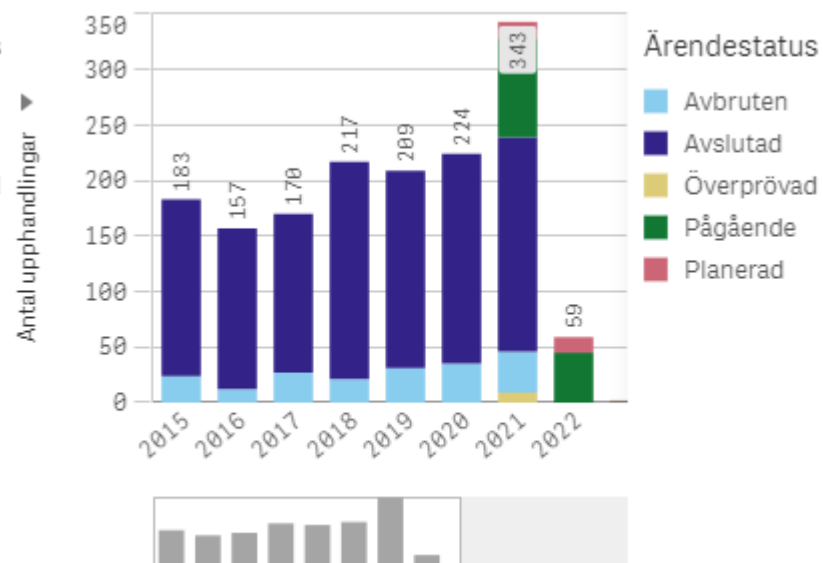

Antal startade upphandlingar per period

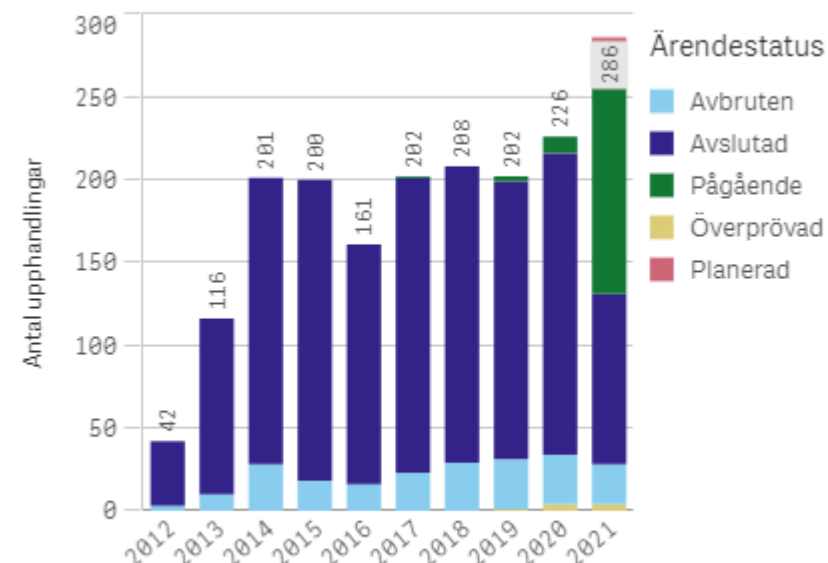

Antal upphandlingar som startat eller är planerade att starta per period Avslutsdatum: 934 of 1093 Upphandlingens organisation: Ej längre aktiva användare, Externa Konsulter, Kommunstyrelsen, KS - övrig,

Antal avslutade upphandlingar per period

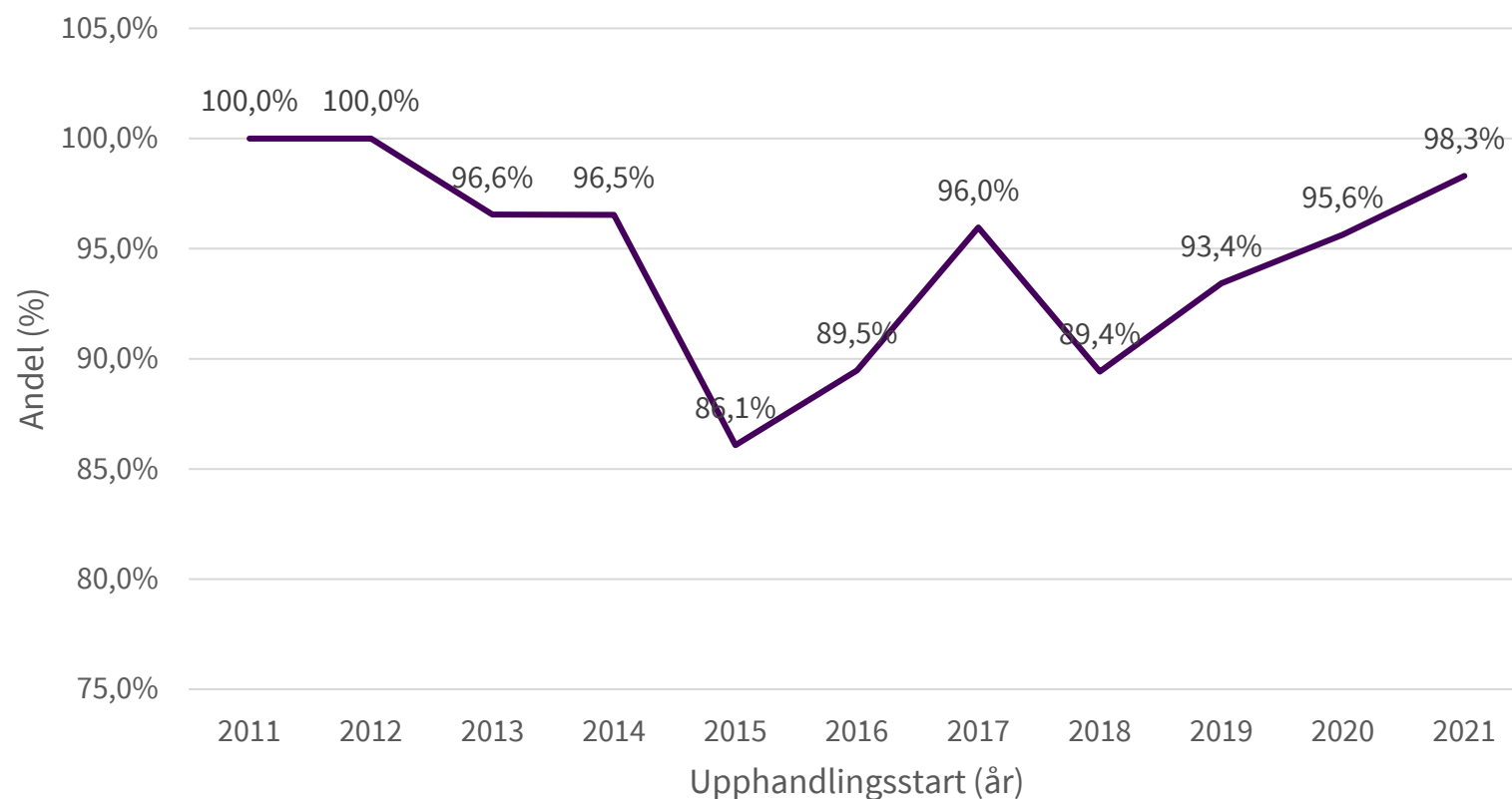
Antal skapade ärenden per period

Antal upplagda ärenden i Kommers

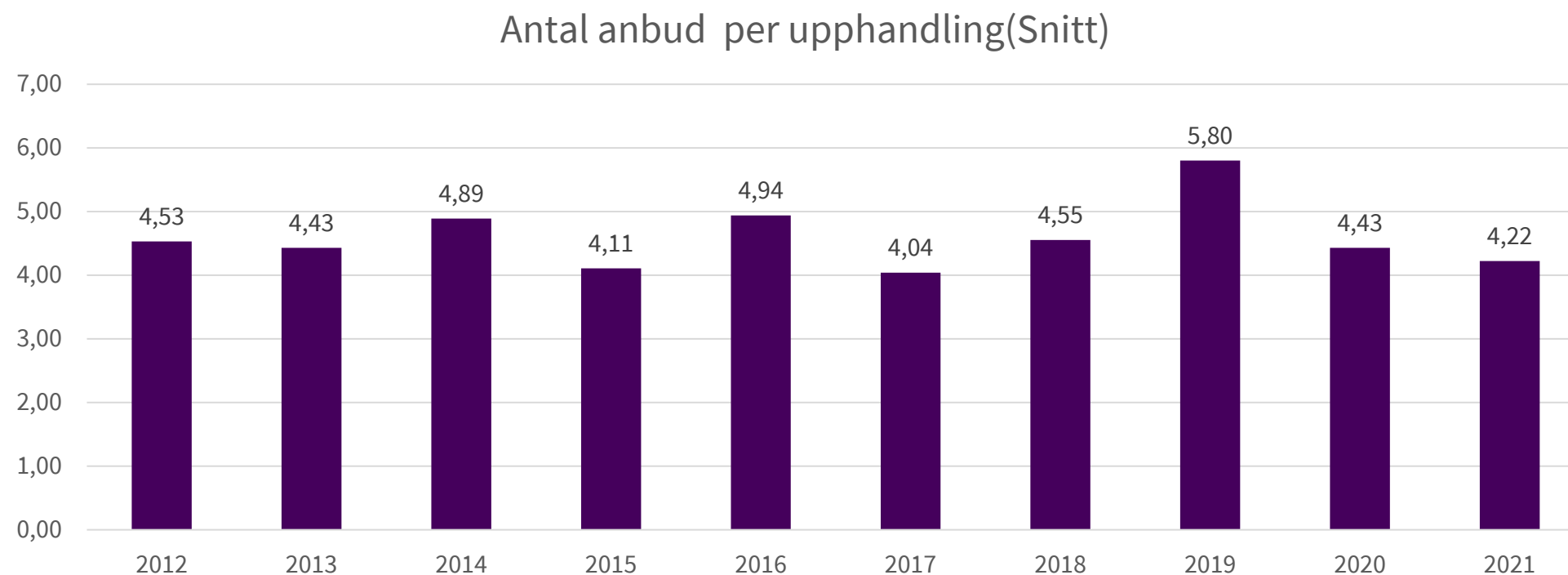
Interna upphandlingar

Andel interna upphandlingar

Andel upphandlingar gjorda av staben för upphandling exklusive upphandlingar gjorda av externa myndigheter (SKI, LUL, etc.) Inkluderar endast kontrakt/ramavtal över direktupphandlingsgränsen.

Antal anbud per upphandling (snitt per startår)

Avgjorda överprövningar senaste halvåret

Ärendenamn	Leverantör/Sökande	Beslut	Beslutsdatum	Överprövnings tid
Inhyrning av transportfordon inklusive förare	Binab Entreprenad AB	Avskrivning	2021-04-27	18
Inhyrning av transportfordon inklusive förare	FORIA AB	Avskrivning	2021-04-27	20
Profilprodukter	Tupp Reklam AB	Avslag	2021-06-28	140
Projekt- och bygglledning för bygg- och anläggningsarbeten	COWI Projektbyrå AB	Avslag	2021-03-30	225
Projekt- och bygglledning för bygg- och anläggningsarbeten	WSP Sverige AB	Bifall	2021-03-30	225

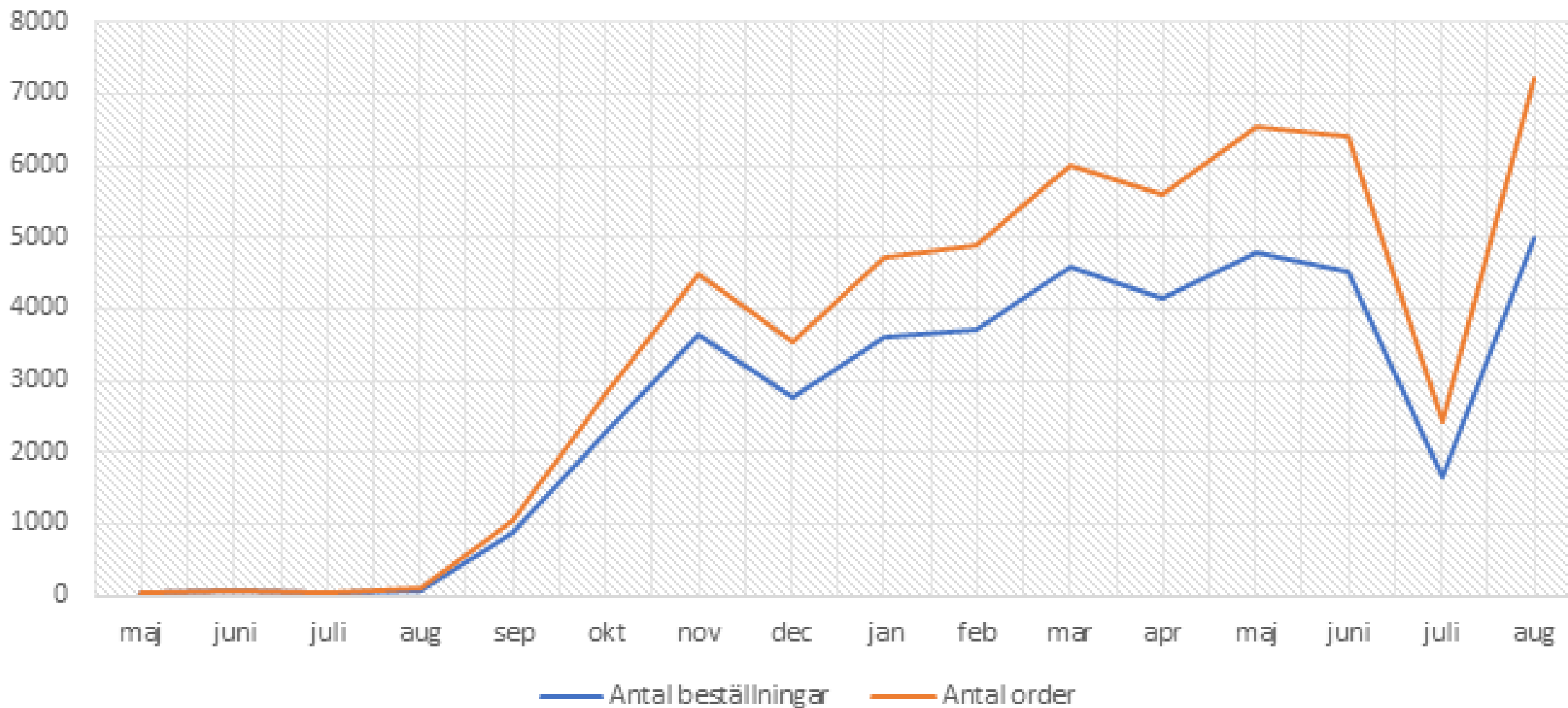
Exempel på pågående och kommande upphandlingar

- IT-konsulttjänster
- Verksamhetssystem för plan och bygg
- Digital lärmiljö för vuxenutbildning
- Server- och nätverksprodukter
- Betongprodukter
- Planerad upphandling - Fotografitjänster
- Kommunikationstjänster
- Företagshälsovård
- Upphandling - Drift av Parkcaféet Gula villan
- Byggmaterial
- Utbildning, övning, analys, utredning inom krisberedskap, civilt försvar, säkerhetsskydd
- Bemannings-tjänster sjuksköterskor
- Konstkonsulter
- Smarta sopkärl
- Ljud och ljus-teknik Destination Uppsala
- E-utbildningsproduktion

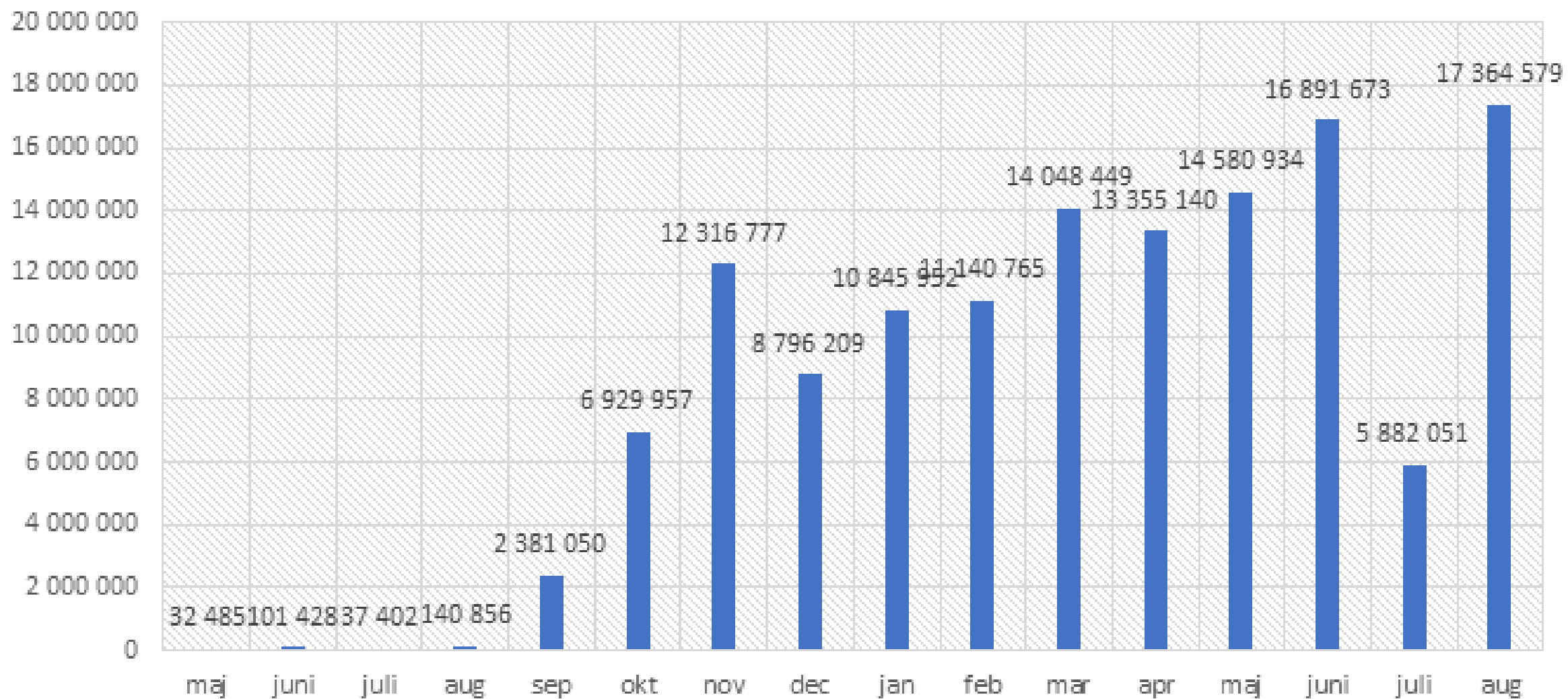
Fortsättning

- Livsmedel - Huvudgrossist kolonial samt kött och chark
- Ramavtal Lokalvård
- Tullgarnsbron
- Landskapsarkitekter
- Projekt Stora Torget
- Gränby Arena
- Nya Fyrishov
- Sotning och Brandskydds kontroll
- Planarkitekter Trafikkonsulter - olika discipliner
- Projekterande konsulter fastighet
- Flera projekt, främst entreprenader, i Ulleråker, Börjetull och Fullerö mm

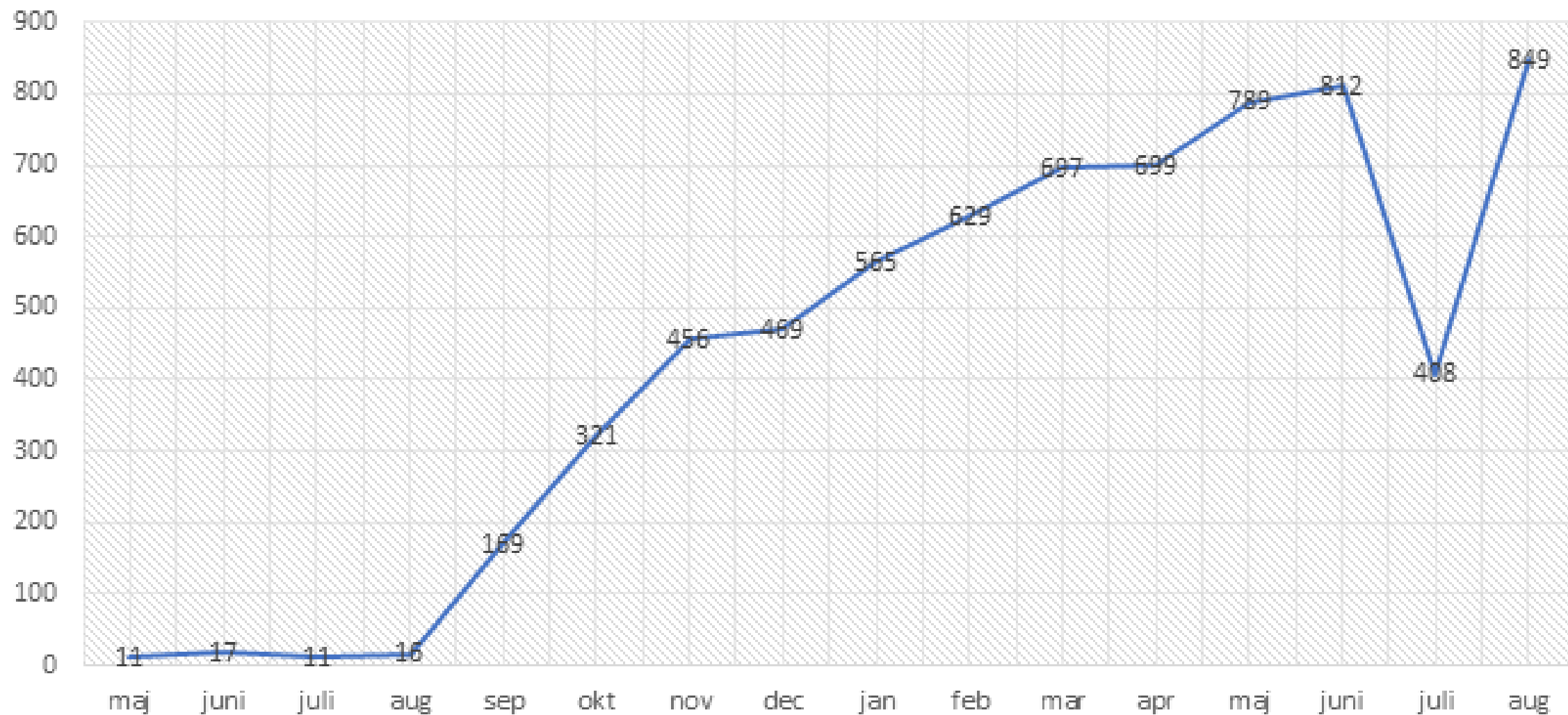
Antal beställningar/order

Beställt belopp ex moms

Antal beställare per månad

8. Avbrutna upphandlingar

Avbrutna Upphandlingar

Anläggning av bryggor vid Fyrisån. Förnyadkonkurrensutsättning av ramavtal Mark- och anläggningsarbeten KSN-2016-2321,

Anpassningsbart och Motståndskraft infosäk

Avrop Arbetsförmågebedömning

Avrop av Arbetsträning inom administration/kontor/IT

Avrop av Arbetsträning inom odling/växthus/grön näring

Avrop från ADDA- Trygghetslarm för Särskilt boende

Avrop från ADDA- Trygghetslarm för Särskilt boende

Avrop från ramavtal Projektledning och processer

Avrop från ramavtal Projektledning och processer

Elektronisk underskrift

Avbrutna Upphandlingar

FKU - Exploateringsprojekt Ulleråker

Förnyad konkurrensutsättning Konsultuppdrag för utredning och översyn av kommunal verksamhet över två nämnder inom område socialpsykiatri SoL

Förnyad konkurrensutsättning spånsugsanläggning

Konkurrensutsättning avHandledning till medarbetare inom Uppsala kommun 22061, Socialt utrednings- och behandlingsarbete

Kreditupplysningstjänst

Skolläkare

Solskydd och mörkläggning

Specialsnickerier

Upphandling av digitalt stöd för uthyrning av parkeringsplatser och administration av parkeringsköer och parkeringstillstånd

Upphandling av skogstraktor

20st avbrutna upphandlingar hittills år

- 10% av upphandlingarna har totalt avbrutits.
- 3st berodde på oklarheter om vad som var ett socialt företag
- 6st inkom det inga anbud eller enbart ett som överskred budget
- Några berodde på felaktigheter i förfrågningsunderlaget
- 9st har har annonserats igen

9. Kravställningar i fordons och transportupphandlingar

Miljökrav fordon och resor i tjänsten

Maisa Young

Hållbarhetsavdelningen

Frågor

1. Vilka miljökrav ställer vi på fordon i upphandlingar
2. Vad gäller för resor i tjänsten

Hållbara upphandlingar

Styrning

- Upphandlingspolicyn
- Hållbarhetspolicy
- Miljö- och klimatprogrammet

DELMÅL 12·7

FRÄMJA HÅLLBARA
METODER FÖR
OFFENTLIG
UPPHANDLING

Kommunens upphandlingar ska bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i ekonomisk, social och ekologisk hållbar riktning.

Policy för upphandling och inköp

Miljökrav personbilar

Avrop Addas ramavtal – Fordon 2018

Ställda miljökrav på personbilar:

- Euro 6
- Maxutsläpp 140 gr CO₂ per km (fyra sittplatser)
- Maxutsläpp 215 gr CO₂ per km (minst fem sittplatser alt fyrhjulsdrift)

Miljökrav i transportupphandlingar

Krav i direkta transportupphandlingar:

- Euro 6
- Klimatbonusbil (under 70 gr CO2 per km)
- Förnybara drivmedel – biogas, vätgas, el eller HVO100

Resor i tjänsten

KSN 2017-4382 Riktlinje för persontransport i tjänsten

Frågor?

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

10. Information om nya föreskrifter för Upphandlingsrådet

11. Nästa upphandlingsråd - förslag på ämnen?

12. Övriga frågor